

ลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์

โดย

นางสาวล้วยลักษณ์ โพธิ์อ่ำ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THAI CHARACTERISTIC IN LINE STICKERS

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Arts (Thai for Career Development)

Department of THAI

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2020

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์
โดย	วัลย์ลักษณ์ โพธิ์อำ
สาขาวิชา	ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี ลิ้มประเสริฐ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

.....คนบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

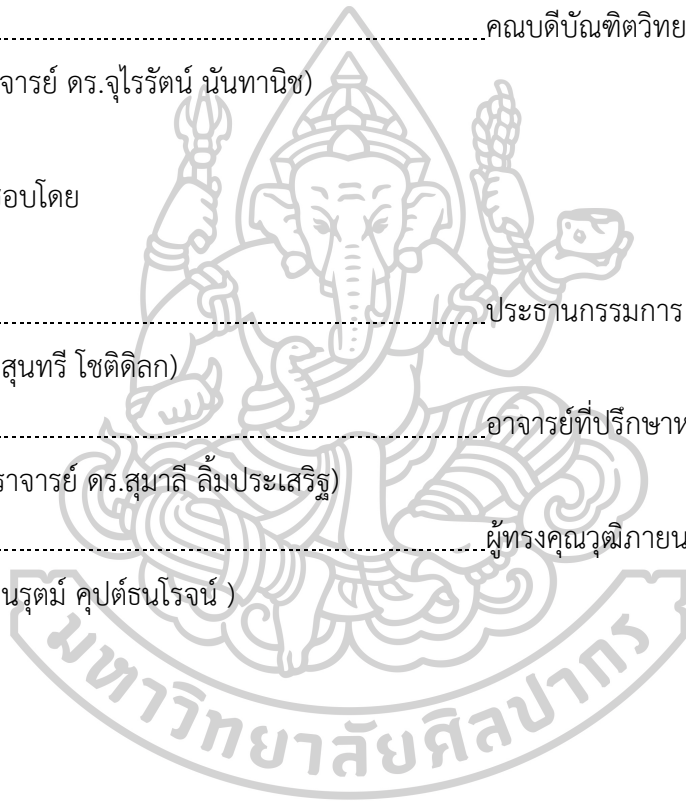
(อาจารย์ ดร.สุนทรี โชติติลล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ลิ้มประเสริฐ)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(อาจารย์ ดร.นรุตม์ คุปต์ธนโรจน์)

59208310 : ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ลักษณะไทย, สติกเกอร์ไลน์, อวัจนภาษา, วัจนภาษา

นางสาว วลัยลักษณ์ โพธิ์อำ : ลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี ลิ้มประเสริฐ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะไทยที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์ ทั้งด้านอวัจนภาษาและวัจนภาษา และศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ โดยคัดเลือกข้อมูลสติกเกอร์ไลน์ในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ.2561

ผลการศึกษาพบว่าลักษณะไทยในอวัจนภาษามี 9 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความเชื่อ แบ่งออกเป็น ความเชื่อเรื่องศาสนา ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความเชื่อเรื่องผี 2. ด้านประเพณี แบ่งออกเป็น ประเพณีระดับชาติและประเพณีท้องถิ่น 3. ด้านมารยาท แบ่งออกเป็น การไหว้และการกราบ 4. ด้านนาฏศิลป์ แบ่งออกเป็น นาฏศิลป์ชั้นสูงและนาฏศิลป์พื้นบ้าน 5. ด้านดนตรี แบ่งออกเป็น ดนตรีไทยมาตรฐานและดนตรีไทยพื้นบ้าน 6. ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ แบ่งออกเป็น เครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไปและเครื่องมือเครื่องใช้ที่แสดงอัตลักษณ์ท้องถิ่น 7. ด้านการแต่งกาย แบ่งออกเป็น การแต่งกายแบบไม่เป็นทางการและการแต่งกายแบบเป็นทางการ 8. ด้านอาหาร แบ่งออกเป็น อาหารที่เป็นที่รู้จักในประเทศและอาหารที่เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ และ 9. ด้านกีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน แบ่งออกเป็น การละเล่นพื้นบ้านและกีฬาระดับชาติ ส่วนลักษณะไทยด้านวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ พบ 4 ด้าน ได้แก่ 1. ภาษาถิ่น แบ่งออกเป็น ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้ 2. ภาษาไทยโบราณ 3. คำพวน และ 4. สำนวนไทย แบ่งออกเป็น สำนวนเดิมและสำนวนใหม่

ด้านผลการศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาพบ 4 ลักษณะ ได้แก่ 1. อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาอธิบายความหมาย 2. อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาซ้ำความหมาย 3. อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาต่างความหมาย และ 4. อวัจนภาษาปรากฏเพียงอย่างเดียว

ผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นกลวิธีการนำเสนอลักษณะไทยในช่องทางการสื่อสารที่เป็นสากลมากยิ่งขึ้น สติกเกอร์ไลน์จึงเป็นสื่อในโลกการสื่อสารสมัยใหม่ที่ช่วยให้สถานการณ์ในการสื่อสารมีความเสมือนจริงและคล้ายคลึงกับการสนทนาแบบเผชิญหน้ามากที่สุด การสื่อสารเช่นนี้จึงเป็นสถานการณ์การสื่อสารรูปแบบใหม่ในชีวิตวิถีใหม่และน่าจะมีเพิ่มขึ้นจนเป็นชีวิตปกติในอนาคต

59208310 : Major (Thai for Career Development)

Keyword : Thai characteristics, LINE sticker, non-verbal, verbal

MISS WALAILUCK PHO-UM : THAI CHARACTERISTIC IN LINE STICKERS THESIS

ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SUMALEE LIMPRASERT, Ph.D.

The objectives of this study were to study Thai characteristics appeared as stickers in the communication application called 'LINE' and the relationship between non-verbal and verbal communication. Data were selected from the LINE stickers in August 2018.

It was found that Thai characteristics in non-verbal communication can be categorized into nine categories as follows: (1) Belief: belief in religious, belief in God and belief in ghosts; (2) Tradition: national level and community level; (3) Courtesy: doing praying-hand and doing prostration; (4) Dancing Art: classical dance and regional dance; (5) Music: Thai classical music and Thai regional music; (6) Tool: general tools and local tools; (7) Dressing: informal dressing and formal dressing; (8) Food: famous domestic food and famous international food; (9) Sport and Game: folk games and national sports.

Regarding Thai characteristics in verbal communication, it can be categorized as the following four categories: (1) Thai local languages: Northern Thai, Central Thai, Northeastern Thai and Southern Thai; (2) Old Thai language; (3) Spoonerism; (4) Thai idioms: old idioms and modern idioms.

In addition, the relationship between non-verbal and verbal communication can be divided into four aspects as follows; (1) non-verbal communication having the same meaning as verbal communication; (2) non-verbal communication clarified by verbal communication; (3) non-verbal communication having opposite meaning with verbal communication; (4) only non-verbal communication appearing in the context.

These results may imply that strategies of Thai characteristics presentation have become more international in terms of communication channels. LINE stickers are likely to be simulation and resemblance of face-to-face conversation. This is a new communication method that should be more widely-used in the future.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี ลิ้มประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ให้คำแนะนำและแนวทางการค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษา รวมถึงอาจารย์ ดร. สุนทร โขติติก ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร. นฤตม์ คุปต์ธนโรจน์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้ความรู้และคำสอนอันมีค่ายังต่อผู้ศึกษาและยังเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ศึกษานำความรู้ที่ได้มาปรับใช้และพัฒนาตนเอง รวมถึงครู อาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าอิสระเล่มนี้

ขอบคุณพี่น้องสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ น้องเฟิร์น เอ๊ะ พี่น้ำ พี่นิค น้องมีพี่ยอด พี่อ้อย และอ๊อฟพี่ ที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจให้กันตลอดมา และขอบคุณเพื่อนรัก จิมมี่ โป้ท อู๋อ๊อบ และพี่อ้วนที่คอยถามไถ่ เป็นกำลังใจให้ผู้ศึกษา จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอบคุณครอบครัวที่อบอุ่น แม่ พี่ตุ๊ก พี่อ้อย พี่เชอร์ ที่คอยสนับสนุนและเป็นเบื้องหลังความสำเร็จของผู้ศึกษามาโดยตลอด คอยอยู่เคียงข้างกันในทุกก้าวของชีวิต รวมถึงพี่แอนท์ที่อดทนดูแลเป็นพลังกาย พลังใจให้แก่ผู้ศึกษาในทุก ๆ วัน

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณความพยายาม ที่เป็นเพื่อนผู้ซื่อสัตย์ต่อกันและกันเสมอมา

ประโยชน์อันใดที่ผู้อื่นได้รับจากการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้แก่ครู อาจารย์ทุกท่าน เจ้าของผลงานสติกเกอร์ไลน์ที่ผู้ศึกษานำมาใช้ในการค้นคว้าอิสระ รวมถึงเจ้าของงานวิจัยและหนังสือทุกเล่มที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษา และขออุทิศให้คุณย่าสงวน โพธิ์อ่ำ ที่คอยเฝ้ามองหลานสาวคนนี้ด้วยความรักและเมตตาเรื่อยมาจนวาระสุดท้าย

วลัยลักษณ์ โพธิ์อ่ำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
สมมติฐานของการศึกษา.....	4
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1.1 แนวคิดเรื่องลักษณะไทย.....	7
2.1.2 แนวคิดเรื่องการสื่อสาร.....	12
2.1.3 แนวคิดเรื่องสัทวิทยา.....	14
2.1.4 แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ของวจนภาษากับวจนภาษา.....	15
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะไทยและเอกลักษณ์ไทยในสื่อต่าง ๆ	16
2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของวจนภาษากับวจนภาษา.....	17

บทที่ 3 ลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์.....	19
3.1 ด้านความเชื่อ.....	20
3.2 ด้านประเพณี	25
3.3 ด้านมารยาท	28
3.4 ด้านนาฏศิลป์.....	33
3.5 ด้านดนตรีไทย.....	37
3.6 ด้านเครื่องมือเครื่องใช้	39
3.7 ด้านการแต่งกาย	42
3.8 ด้านอาหาร.....	48
3.9 ด้านกีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน.....	51
บทที่ 4 ลักษณะไทยด้านวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์.....	57
4.1 ภาษาถิ่น	57
4.2 คำพวน.....	71
4.3 คำภาษาไทยโบราณ.....	72
4.4 สำนวน.....	76
บทที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างวัจนภาษาและอวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์.....	82
5.1 อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาซ้ำความหมาย.....	83
5.2 อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาอธิบายความหมาย	86
5.3 อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาต่างความหมาย	88
5.4 อวัจนภาษาปรากฏเพียงอย่างเดียว	91
บทที่ 6 สรุปรูป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
6.1 สรุปรูปผลการศึกษา	96
6.2 อภิปรายผลการศึกษา	97
6.3 ข้อเสนอแนะ	99

รายการอ้างอิง 101

ประวัติผู้เขียน 105

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารเป็นกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ไปยังผู้อื่นเพื่อให้เกิดความเข้าใจ โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ ซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาช่องทางการสื่อสารเป็นไปอย่างก้าวหน้าและรวดเร็วด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้น มนุษย์จึงก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการติดต่อสื่อสารทั่วโลก การสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคที่เทคโนโลยีทางการสื่อสารถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย ระบบอินเทอร์เน็ตจึงเป็นนวัตกรรมการสื่อสารที่เติบโตและได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน (ภาณุวัฒน์ กองราช, 2554: 1)

เมื่อระบบอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ช่วยให้การสื่อสารมีความสะดวกและรวดเร็ว ช่องทางในการสื่อสารรูปแบบใหม่จึงเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ส่งสารและผู้รับสาร โปรแกรมประยุกต์ (Application) ที่ใช้สื่อสารจึงมีหลายรูปแบบ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) และไลน์ แอปพลิเคชัน (LINE Application) โดยข้อมูลจากเอกสารการประชุมวิชาการทางธุรกิจและนวัตกรรมทางการจัดการระดับชาติและนานาชาติปี 2558 ระบุว่า การสื่อสารผ่านสื่อสังคม (Social Media) ที่เป็นที่นิยมที่สุดในประเทศไทย คือ ไลน์ แอปพลิเคชัน ซึ่งมีจำนวนข้อความรับและส่งจากทั่วโลกต่อวันสูงถึง 13,000 ข้อความ

ไลน์ แอปพลิเคชัน เป็นช่องทางการสื่อสารบนอุปกรณ์รูปแบบต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน และแท็บเล็ต โดยผู้ใช้สามารถสื่อสารด้วยการพิมพ์ข้อความจากอุปกรณ์สื่อสารเครื่องหนึ่งไปยังอีกเครื่องหนึ่ง เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2554 ที่ประเทศญี่ปุ่น โดยบริษัท NHN Japan ซึ่งเป็นบริษัทที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต เกม และระบบการสืบค้นข้อมูล (Search Engine) ได้ร่วมมือกับบริษัท Naver Japan Corporation และบริษัท Livedoor ร่วมกันพัฒนาขึ้นโดยปรับปรุงรูปแบบการใช้งานที่หลากหลายเพื่อรองรับการใช้งานของผู้ใช้อย่างต่อเนื่อง หลังจากประเทศญี่ปุ่นเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่เรียกว่า Tohoku Earthquake ทำให้ระบบการสื่อสารใช้การไม่ได้ ประชาชนในประเทศจึงต้องใช้บริการโทรศัพท์สาธารณะที่ติดตั้งโปรแกรมอัตโนมัติไว้ให้สามารถใช้งานได้ เมื่อเกิดภัยพิบัติผู้คนจำนวนมากจึงต้องเข้าแถวรอเพื่อรับบริการ เป็นที่มาของคำว่า ไลน์ หมายถึง การเข้าแถว ซึ่งต่อมาไลน์ แอปพลิเคชัน จึงกลายเป็นโปรแกรมประยุกต์ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก

การใช้ไลน์ แอปพลิเคชันในประเทศไทยปรากฏข้อมูลจากการสัมมนาในงาน Media Decoded #2 – The future of media ที่จัดขึ้นโดย บริษัท เดนสิ มีเดีย (ประเทศไทย) เมื่อปี 2559 ระบุว่า LINE ประเทศไทย ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2557 ถือว่าเป็นตลาดสำคัญอันดับ 2 รองมาจาก

ประเทศญี่ปุ่น โดยมีผู้ใช้ในประเทศไทยมากถึง 33 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 83 ของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตผ่านมือถือทั่วประเทศ โดยพบว่า ช่วงอายุ 25-34 ปี ใช้งานมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30 มากกว่าวัยรุ่นที่มีอายุ 16-24 ปี ซึ่งใช้งานไลน์ แอปพลิเคชันร้อยละ 28 ตามมาด้วยอายุ 35-44 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 25 และช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไปใช้งานร้อยละ 5

จุดเด่นของไลน์ แอปพลิเคชันที่มีความแตกต่างกับแอปพลิเคชันอื่น ๆ คือ สติกเกอร์ไลน์ (LINE Sticker) เพราะมีรูปแบบที่สื่อถึงการแสดงอารมณ์และความรู้สึกพื้นฐานของผู้ส่งสาร รวมถึง รูปแบบที่เกี่ยวข้องกับเทศกาลสำคัญและวันสำคัญ โดยเฉพาะสติกเกอร์รูปแบบการ์ตูนที่ช่วยเพิ่มความชัดเจนของข้อความระหว่างคู่สื่อสาร เพราะการสื่อสารผ่านทางไลน์ แอปพลิเคชัน ไม่สามารถรับรู้น้ำเสียงของคู่สนทนาได้ สติกเกอร์ไลน์จึงเป็นเสมือนสิ่งแทนอารมณ์และความรู้สึกของผู้ส่งสาร ทำให้ผู้ใช้พึงพอใจในความสะดวกสบายและความแปลกใหม่ในการสื่อสาร ทั้งยังช่วยตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้ดีกว่าการพิมพ์ข้อความปกติ จึงพบว่าการสื่อสารด้วยสติกเกอร์ไลน์จำนวนมากถึง 18,000,000 ครั้งต่อวัน และมีจำนวนชุดของสติกเกอร์ให้เลือกถึง 20,000 ชุด กระทั่งการทำ สติกเกอร์ไลน์ได้กลายเป็นช่องทางธุรกิจที่ทำรายได้สูงอีกช่องทางหนึ่ง

ความน่าสนใจของสติกเกอร์ไลน์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารสมัยใหม่จึงไม่ใช่เพียงแค่ การเพิ่มความชัดเจนในการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังพบว่าการนำลักษณะไทยเข้ามาผสมผสานในการ สร้างสรรค์สติกเกอร์ไลน์ได้อย่างหลากหลาย ซึ่งลักษณะไทย สามารถจำแนกความหมายออกเป็น 2 คำ คือคำว่า ลักษณะ และ ไทย ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้ให้ความหมายไว้ว่า ลักษณะ หมายถึง สมบัติเฉพาะตัว ส่วนคำว่า ไทย หมายถึง ชื่อประเทศที่อยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพรมแดนติดต่อกับลาว เขมร มาเลเซีย และพม่า หรือหมายถึง สิ่งหรือเรื่องราวใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย คำว่าลักษณะไทยจึงหมายถึง ลักษณะเฉพาะที่ก่อให้เกิดการรับรู้ร่วมกันว่ามีความเกี่ยวข้องกับไทยด้านใดด้านหนึ่ง และลักษณะไทยนี้ยังเป็นลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ ไทยและวัฒนธรรมไทยด้วย

ในช่วงปี 2561 ที่ผ่านมา มีข้อสังเกตว่าสติกเกอร์ไลน์ที่พบมักมีลักษณะไทยปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากกระแสความนิยมละครไทยย้อนยุคอย่างเรื่องบุพเพสันนิวาส และการจัด กิจกรรมสนับสนุนวิถีไทยของภาครัฐ ที่ล้วนเป็นการกระตุ้นให้คนไทยเห็นคุณค่าของความเป็นไทย กระทั่งเกิดการนำกลับมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการสร้างสรรค์สติกเกอร์ ไลน์ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะไทยเข้ามาผสมผสานอย่างน่าสนใจ โดยปรับรูปแบบของลักษณะไทย ให้มีความร่วมสมัย ทั้งเรื่องของการใช้ลายเส้นภาพวาดแบบการ์ตูน การสร้างสีสันทันหรือเลือกตัวการ์ตูน ที่ดึงดูดความสนใจ ซึ่งล้วนแล้วแต่มีความเหมาะสมกับช่องทางการนำเสนอบนไลน์ แอปพลิเคชัน

เหตุผลอีกประการหนึ่ง สืบเนื่องมาจากในช่วงครึ่งทศวรรษที่ผ่านมา โครงสร้างพื้นฐานด้าน IT พัฒนาให้มีความสะดวกและสามารถใช้งานได้ง่ายขึ้น กลุ่มผู้สูงอายุจึงเริ่มสนใจเรียนรู้การใช้งาน โปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ เพื่อการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะไลน์ แอปพลิเคชันซึ่งเป็นช่องทางที่เอื้อต่อการสื่อสารทั้ง 2 รูปแบบ คือ วจนภาษาและอวจนภาษา โดยลักษณะการใช้งานที่เป็นวจนภาษา คือ การส่งข้อความและการสนทนาด้วยเสียงและวิดีโอคอล ส่วนการใช้งานที่เป็นอวจนภาษา คือ การใช้สติ๊กเกอร์ไลน์ ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ เช่น การส่งภาพสวัสดีตอนเช้าเป็นรูปดอกไม้สีประจำวัน จนกล่าวกันว่าหากส่งภาพเช่นนี้ถือว่าเป็นพฤติกรรมของผู้สูงอายุ (วิศปตย์ ชัยช่วย: 2560, 907) การสร้างสรรค์สติ๊กเกอร์ไลน์ที่แสดงลักษณะไทยจึงอาจมีขึ้นเพื่อตอบใจผู้ใช้งานที่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุอีกด้วย

เมื่อไลน์ แอปพลิเคชันเป็นรูปแบบการสื่อสารสมัยใหม่ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้งานได้ทุกเพศทุกวัยและสามารถใช้งานได้ง่าย การสร้างสรรค์สติ๊กเกอร์ไลน์จึงมีลักษณะไทยผสมผสานอยู่อย่างหลากหลาย ส่วนหนึ่งก็เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีความโหยหาอดีต รวมถึงกลุ่มคนที่มีความชื่นชอบ มุ่งส่งเสริมและอนุรักษ์ความเป็นไทยด้านต่าง ๆ จึงพบการสร้างสรรค์สติ๊กเกอร์ไลน์โดยนำลักษณะไทยเข้ามาผสมผสานอยู่เป็นจำนวนมากทั้งด้านอวจนภาษาและวจนภาษา

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ไลน์ แอปพลิเคชัน เป็นช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่ที่มีการนำลักษณะไทยมาปรับประยุกต์เพื่อสร้างสรรค์สติ๊กเกอร์ไลน์ให้สอดคล้องกับยุคสมัย ซึ่งนอกจากจะเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่ผู้ผลิตแล้ว ยังถือเป็นการธำรงรักษา สืบทอดลักษณะไทยให้คงอยู่ในทุกยุคสมัยอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นการปรับประยุกต์ลักษณะไทยเพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารบนสื่อสมัยใหม่ได้อย่างน่าสนใจ มีความร่วมสมัยและสอดคล้องกับช่องทางการสื่อสาร ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาลักษณะไทยที่ปรากฏอยู่ในสติ๊กเกอร์ไลน์ทั้งในแง่ของอวจนภาษาและวจนภาษา เพื่อให้ทราบว่ามึลักษณะไทยด้านใดปรากฏอยู่บ้าง รวมถึงศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของอวจนภาษากับวจนภาษาในสติ๊กเกอร์ไลน์

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะไทยด้านอวจนภาษาและวจนภาษาที่ปรากฏในสติ๊กเกอร์ไลน์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของอวจนภาษากับวจนภาษาในสติ๊กเกอร์ไลน์

สมมติฐานของการศึกษา

1. ลักษณะไทยส่วนใหญ่ในสติกเกอร์ไลน์ปรากฏในรูปแบบอวัจนภาษา ส่วนวัจนภาษามีหน้าที่ช่วยให้เข้าใจสารได้ชัดเจนขึ้น
2. วัจนภาษาและอวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ส่วนใหญ่ สัมพันธ์กันในแง่ของอวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาซ้ำความหมาย

ขอบเขตการศึกษา

ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลจากสติกเกอร์ไลน์ในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 โดยการค้นหาสติกเกอร์ในไลน์ แอปพลิเคชัน ผ่านทางคอมพิวเตอร์และใช้คำค้นคือคำว่า “ไทย” ผลที่ได้คือมีสติกเกอร์ไลน์ที่เกี่ยวข้องกับคำว่าไทยทั้งสิ้น 139 หน้า หน้าละ 6 แถว แถวละ 6 ชุด รวม 5,004 ชุด แล้วใช้วิธีสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic sampling) ด้วยการเลือกสติกเกอร์ไลน์ลำดับที่ 6 ของทุกแถว ทำให้ได้สติกเกอร์ไลน์จำนวนหน้าละ 6 ชุด จาก 139 หน้า รวมเป็นจำนวน 834 ชุด แล้วนำมาจับสลากให้ได้ 100 ชุด ซึ่งใน 100 ชุดนั้น อาจมีทั้งสติกเกอร์ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่ปรากฏลักษณะไทย ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องนำมาคัดเลือกด้วยตนเองโดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่ผู้ศึกษาตั้งไว้ว่า สติกเกอร์ไลน์ที่นำมาศึกษาจะต้องมีทั้งภาพและข้อความประกอบอยู่ในสติกเกอร์ไลน์แต่ละชุด โดยภาพสติกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏจะต้องแสดงให้เห็นลักษณะไทยด้านใดด้านหนึ่ง เช่น การแต่งกายแบบไทย ประเพณีไทย อาหารไทย หรือการเล่นไทย เป็นต้น เมื่อคัดเลือกสติกเกอร์ไลน์ตามเกณฑ์ดังกล่าวจึงได้สติกเกอร์ไลน์ที่นำมาศึกษา รวมทั้งสิ้น 50 ชุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

ไลน์ แอปพลิเคชัน หมายถึง โปรแกรมประยุกต์ประเภทเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking Sites) โดยผู้ใช้สามารถเลือกใช้งานผ่านอุปกรณ์สื่อสารได้หลากหลายประเภท เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ สมาร์ทโฟน (Smart Phone) แท็บเล็ต (Tablet) คอมพิวเตอร์ (Computer) เป็นต้น (ศิริพร แซ่ลิ้ม, 2558: 3)

สติ๊กเกอร์	หมายถึง	รูปลอก ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายว่า รูปลอก หมายถึง ภาพบนแผ่นกระดาษ เป็นต้น เมื่อนำมาปิดบนพื้นแล้วลอกกระดาษออก จะทำให้ภาพติดอยู่บนพื้นนั้น ๆ
สติ๊กเกอร์ไลน์	หมายถึง	ภาพการ์ตูน ข้อความ หรือภาพการ์ตูนและข้อความสั้น ๆ ที่ประกอบเข้าไว้ด้วยกัน อาจมีเสียงและสามารถเคลื่อนไหวได้ เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถสื่ออารมณ์หรือความรู้สึกระหว่างกันผ่านภาพการ์ตูนเหล่านั้น (ภาวิน เผ่าจินดา, 2560: 5) คำว่า สติ๊กเกอร์ ในงานวิจัยฉบับนี้ หมายถึง สติ๊กเกอร์ต่าง ๆ ที่ปรากฏในชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ โดยแต่ละชุดจะต้องประกอบด้วยภาพการ์ตูนและข้อความอยู่ร่วมกันในชุดนั้น ๆ ตามเกณฑ์ที่ ผู้ศึกษา กำหนดเพื่อนำมาเป็นกลุ่มข้อมูลสำหรับงานวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อใหม่
- 1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษา
- 1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะไทย
- 1.4 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เก็บข้อมูลสติ๊กเกอร์ไลน์ในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 จากไลน์ แอปพลิเคชัน โดยใช้คอมพิวเตอร์ค้นหาด้วยคำว่า “ไทย” เพื่อให้ได้ชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับลักษณะไทย

2.2 คัดเลือกสติ๊กเกอร์ไลน์ โดยใช้วิธีสุ่มเลือกอย่างเป็นระบบจนได้สติ๊กเกอร์ไลน์ทั้งสิ้น 834 ชุด

2.3 นำสติกเกอร์ไลน์จำนวน 834 ชุดที่ได้มาจับสลากให้ได้สติกเกอร์ทั้งสิ้น 100 ชุด

2.4 คัดเลือกสติกเกอร์ไลน์เพื่อนำมาศึกษา โดยพิจารณาชุดสติกเกอร์ไลน์ที่มี วจนภาษาและอวจนภาษาปรากฏอยู่ด้วยกันในชุดนั้น ๆ โดยเลือกภาพสติกเกอร์ไลน์ที่แสดงให้เห็นลักษณะไทยด้านใดด้านหนึ่งอย่างชัดเจน จนได้ชุดสติกเกอร์ไลน์เพื่อนำมาศึกษาทั้งสิ้น 50 ชุด

2.5 นำข้อมูลสติกเกอร์ไลน์ดังกล่าวมาวิเคราะห์และจัดกลุ่มเพื่อศึกษาต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์ลักษณะไทยด้านอวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์

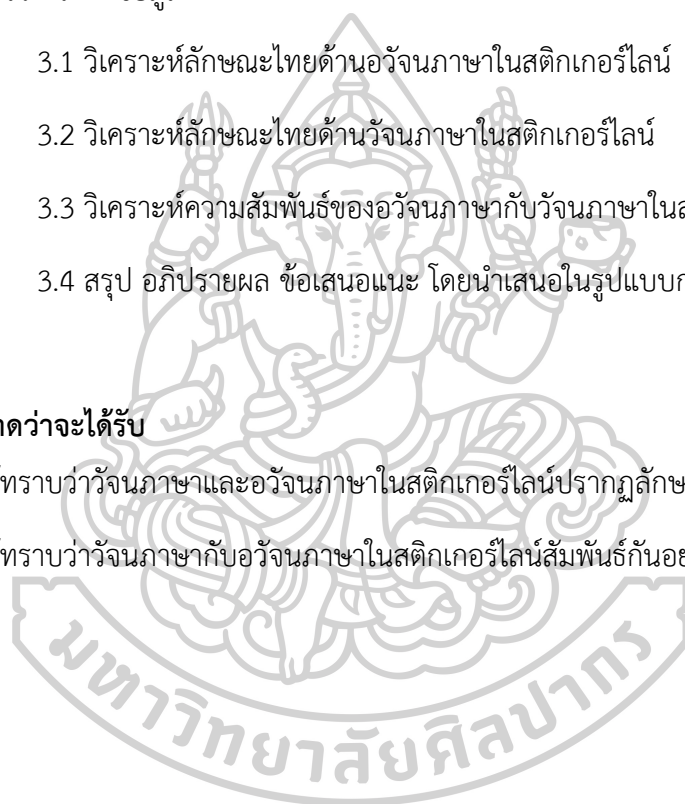
3.2 วิเคราะห์ลักษณะไทยด้านวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์

3.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอวจนภาษากับวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์

3.4 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ โดยนำเสนอในรูปแบบการค้นคว้าอิสระ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบว่าวจนภาษาและอวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ปรากฏลักษณะไทยด้านใดบ้าง
2. ได้ทราบว่าวจนภาษากับอวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์สัมพันธ์กันอย่างไร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดที่ผู้ศึกษาได้นำมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับภาษา แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะไทยและเอกลักษณ์ไทย แนวคิดเรื่องการสื่อสาร และแนวคิดเรื่องสัญวิทยา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัจนภาษาและอวัจนภาษา ลักษณะไทยและเอกลักษณ์ไทยในสื่อต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- 2.1.1 แนวคิดเรื่องลักษณะไทย
- 2.1.2 แนวคิดเรื่องการสื่อสาร
- 2.1.3 แนวคิดเรื่องสัญวิทยา
- 2.1.4 แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษา

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะไทย
- 2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษา

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดเรื่องลักษณะไทย

สุจิตรา สุคนธ์ทรัพย์ (2540) กล่าวว่า มีผู้พยายามให้คำอธิบายความหมายของคำว่า ลักษณะความเป็นไทยในแง่มุมต่าง ๆ ตามความเข้าใจ โดยอาจใช้คำต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรมไทย เอกลักษณ์ไทย หรือคุณสมบัติของคนไทย

ลักษณะไทยเป็นลักษณะที่แสดงให้เห็นความเป็นไทย อาจเป็นภาพ สิ่งของ หรือภาษา ที่บ่งบอกความเป็นไทยอย่างชัดเจน ซึ่งลักษณะดังกล่าวครอบคลุมถึงเอกลักษณ์ไทยและวัฒนธรรมไทย ผู้ศึกษาจึงได้ค้นคว้าและศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์ไทยและวัฒนธรรมไทย เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการจำแนกและวิเคราะห์ลักษณะไทยที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์ ดังนี้

เอกลักษณ์ไทย

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ (2528) ได้ให้ความหมายของเอกลักษณ์ความเป็นไทยไว้ว่า เอกลักษณ์ไทย คือ สิ่งที่ยังบอกความเป็นชาติไทยได้อย่างชัดเจน ได้แก่ ภาษาไทย การแต่งกาย การแสดงความเคารพด้วยการไหว้และกราบ สถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ดนตรีไทย กีฬาไทย และการละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 6 ข้อ ดังนี้

1. ภาษาไทย คือ ภาษาพูดที่ใช้สื่อสารกันได้อย่างเข้าใจ ถึงแม้จะมีสำเนียงที่แตกต่างกันไปบ้างในแต่ละพื้นที่ รวมถึงการใช้คำศัพท์กับบุคคลในระดับต่าง ๆ และอักษรไทยที่ใช้ในภาษาเขียนโดยทั่วไป

2. การแต่งกาย ถึงแม้ว่าในปัจจุบันการแต่งกายของชาวไทยจะเป็นสากลมากขึ้น แต่ก็ยังคงเครื่องแต่งกายของไทยไว้ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ เช่น ในงานพระราชพิธี งานที่เป็นพิธีการ หรือในโอกาสพบปะสังสรรค์ระหว่างผู้นำ พิธีแต่งงาน เทศกาลและงานประเพณีที่จัดขึ้น หรือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการแสดงให้เห็นถึงความเป็นไทยอย่างชัดเจน ในบางหน่วยงานของราชการมีการรณรงค์ ให้แต่งกายในรูปแบบไทยด้วย ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

3. การแสดงความเคารพด้วยการไหว้และกราบ ซึ่งแบ่งแยกออกได้อย่างชัดเจน เช่น กราบพระพุทธรูป กราบพระสงฆ์ กราบไหว้บุคคลในฐานะหรือวัยต่าง ๆ ตลอดจนการวางตนด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน การแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมไปถึงความเกรงใจ

4. สถาปัตยกรรม เห็นได้จากงานศิลปกรรมที่ปรากฏในศาสนสถาน โบสถ์ วิหาร ปราสาทราชวัง และอาคารบ้านทรงไทย

5. ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ประเทศไทยมีการติดต่อกับหลายเชื้อชาติ ทำให้มีการรับวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ เข้ามา แต่คนไทยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม และปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนไทย

6. ดนตรีไทย กีฬาไทย และการละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ แต่ละประเภทจะมีลักษณะเด่นแตกต่างกันออกไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้บ่งบอกถึงความเป็นชาติไทยได้อย่างชัดเจน

วรรณภา พูนพาณิชย์, มลฤดี ลีวเฉลิมวงศ์ และ นภาพร อุ่นชัย (2547) ได้กล่าวถึงเอกลักษณ์ไทยไว้ว่า เอกลักษณ์ความเป็นไทย หมายถึง ลักษณะเด่นหรือลักษณะอันเป็นส่วนรวมของวัฒนธรรมที่เห็นได้อย่างชัดเจน แตกต่างจากวัฒนธรรมอื่น เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง ถึงแม้กาลเวลาจะเปลี่ยนไปและมีวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาผสมผสานกันบ้าง แต่เราก็สามารถเลือกนำมา

ปรับให้เป็นลักษณะเฉพาะของตนเองได้อย่างแนบสนิทตามความเชื่อและค่านิยม จากการดัดแปลงดังกล่าวจึงทำให้วัฒนธรรมมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวไม่เหมือนใคร ซึ่งความเป็นไทยแบ่งออก 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านภาษา วัฒนธรรมไทยด้านภาษาของคนไทยเป็นเอกลักษณ์ที่คนไทยทุกคนภูมิใจที่มีภาษาเป็นของตนเอง โดยไม่ต้องหยิบยืมของคนอื่นมาใช้ ซึ่งในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่มีภาษาเป็นของตนเองจริง ๆ มีเพียง 62 ประเทศเท่านั้น และประเทศไทยก็เป็นหนึ่งใน 62 ประเทศที่มีภาษาเป็นของตนเอง จึงถือได้ว่าภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของประเทศไทย

2. ด้านศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม วัฒนธรรมทางด้านศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมเป็นอีกเอกลักษณ์หนึ่งที่สำคัญของวัฒนธรรมไทยที่แสดงออกให้คนรุ่นหลังและนานาชาติได้เห็น ในรูปแบบของผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม นาฏศิลป์ และการดนตรี ซึ่งมีเอกลักษณ์ รูปแบบ และวิธีการเฉพาะตัว เป็นเอกลักษณ์ที่เกิดจากความเชื่อ ประเพณี ค่านิยม อุดมคติ และแรงบันดาลใจของเหล่าศิลปินในแต่ละยุคแต่ละสมัย ซึ่งมีรูปแบบเฉพาะที่ สวยงาม ประณีต วิจิตรตระการตาแตกต่างกันไป

3. ด้านมารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี ประเทศไทยเป็นประเทศที่ผู้คนมีลักษณะอ่อนน้อมถ่อมตน และคนไทยมีความเคร่งครัดในเรื่องกิริยามารยาทมาก โดยยึดถือสถานภาพของบุคคลเป็นเกณฑ์ เป็นการบ่งบอกถึงบทบาทและหน้าที่ของบุคคลที่ควรประพฤติปฏิบัติต่อกัน ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมที่ใช้เรียกบุคคลตามสถานภาพ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับ การยอมรับจากประเทศต่าง ๆ ในเรื่องกิริยามารยาทและอัธยาศัยอันดีงาม ความสุภาพ อ่อนน้อม มีสัมมาคารวะและมีไมตรีต่อบุคคลโดยทั่วไป

4. ด้านอาหารและการแต่งกาย ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์ทางด้านอาหารที่เป็นที่ชื่นชอบของคนโดยทั่วไป แม้ว่าจะมีการแลกเปลี่ยนผสมผสานวัฒนธรรมจากประเทศต่าง ๆ แต่คนไทยก็นำมาดัดแปลงปรุงแต่งให้เข้ากับวิถีการดำรงชีวิตและวัตถุดิบที่มีอยู่ในประเทศ รวมทั้งรสชาติก็มีการปรับให้ถูกปากคนไทยจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ส่วนในด้านการแต่งกายของคนไทย นอกจากจะบ่งบอกเอกลักษณ์ของชาติแล้ว ยังแสดงถึงวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยเป็นอย่างดี การแต่งกายส่วนใหญ่ของไทยจะเป็นผ้าโปร่งและพลิ้ว เพราะอากาศในประเทศไทยร้อนอบอ้าว ผ้าส่วนใหญ่เป็นผ้าฝ้ายทอมือเพราะระบายอากาศได้ดี ลวดลายสีสันทันก็เป็นลักษณะเฉพาะท้องถิ่น

วัฒนธรรมไทย

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2535) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ 2 ประการ คือ

1. วัฒนธรรม ในความหมายทั่วไป หมายถึง วิถีชีวิตของคนในสังคม เป็นแบบแผนการปฏิบัติ และการแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สมาชิกในสังคมเดียวกันสามารถเข้าใจ ซาบซึ้ง ยอมรับ และใช้ปฏิบัติร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมนั้น ๆ

2. วัฒนธรรม ในความหมายเชิงปฏิบัติการ หมายถึง ความเจริญงอกงาม ซึ่งเป็นผลจากระบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม และมนุษย์กับธรรมชาติ จำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ จิตใจ สังคม และวัตถุ มีการส่งสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง จากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่ง จนกลายเป็นแบบแผนที่สามารถเรียนรู้และก่อให้เกิดพฤติกรรมและผลิตผล ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

จันทนา เพชรพรหม (2548) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมหลักของไทยว่า วัฒนธรรมหลักคือ วัฒนธรรมที่เป็นหลักของชาติหรือประจำชาติ ซึ่งจะต้องส่งเสริมให้ดำรงคู่กับชาติไทย เพื่อให้เป็นจุดร่วมแห่งจิตใจของคนในชาติและเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ได้แก่

1. สถาบันพุทธศาสนา คือ ศาสนาประจำชาติเพราะคนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธกันมาเป็นเวลาช้านาน พระพุทธศาสนายังเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยอีกด้วย ส่วนวัดและพระสงฆ์มีคุณประโยชน์นานาประการต่อสังคมไทยตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน

2. สถาบันพระมหากษัตริย์ คือ ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน พระมหากษัตริย์เป็นหลักชัยของบ้านเมือง เป็นศูนย์รวมพลังแห่งชนชาวไทยทั้งชาติ พระบารมีของพระมหากษัตริย์สูงส่ง และทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชนและประเทศชาติ

3. อักษรไทย คือ ชนชาติไทยมีอักษรไทยใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 1826 ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมมาจนปัจจุบัน แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกราชและเอกลักษณ์ของไทยในการมีภาษาของตนเอง

4. ภาษาไทย คือ ชนชาติไทยมีภาษาและอักษรของตนเองมาเป็นเวลาช้านาน ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง ต่อมาแม้จะมีการปรับปรุงแก้ไขบ้างแต่ก็เพื่อความเหมาะสม

แม้จะรับภาษาอื่นเข้ามาใช้บ้าง แต่นำมาปรับปรุงรูปเสียงให้เป็นแบบไทย ภาษาไทยมีลักษณะพิเศษหลายอย่างซึ่งดีเด่น สมควรรักษาไว้ให้เป็นวัฒนธรรมหลักของชาติสืบไป

5. ประเพณีไทย คือ เครื่องแสดงถึงวิถีชีวิตและจิตใจของคนไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ว่ามีความเป็นมาและเป็นอยู่อย่างไร ประเพณีไทยส่วนมากที่มาจากพุทธศาสนาจะมีคติแฝงอยู่ด้วย เช่น ประเพณีที่เกี่ยวกับการเกิด แต่งงาน การบวช การตาย เป็นต้น

6. จรรยา มารยาทของคนไทย คือ ลักษณะสุภาพ ละเอียดอ่อน อ่อนช้อย และรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี รู้จักอ่อนน้อมต่อผู้ที่ควรอ่อนน้อม เช่น การกราบแบบต่าง ๆ การไหว้บุคคลต่าง ๆ และวิธีทำความเคารพพระมหากษัตริย์ เป็นต้น

7. จิตใจของคนไทย คือ รัับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนา ทำให้คนไทยมีจิตใจโอบอ้อมอารีต่อคนทั่วไป มีความกตัญญูกตเวที เชื่อฟังบิดามารดา ครูอาจารย์

8. ศิลปกรรมไทย มีความอ่อนช้อยสวยงาม เช่น นาฏศิลป์ ดนตรี เพลง ตลอดจนภาพจิตรกรรม เป็นต้น

9. สถาปัตยกรรมไทย มีความสง่างามไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าชาติอื่น เช่น ปราสาทราชวัง อุโบสถ วิหาร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้แสดงถึงคุณค่าทางศิลปะอันสูงส่งของชาติ

10. วรรณคดีไทย คือ เครื่องแสดงถึงความเจริญทางจิตใจ ความรู้สึกทางอารมณ์ที่แสดงออกมาเป็นตัวหนังสือ ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะเทือนใจ มีความรู้สึกเป็นไปในทางที่ดีงาม เนื่องจากวรรณคดีมักแฝงคติสอนใจเอาไว้ด้วย ซึ่งส่วนมากมาจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

จากแนวคิดเรื่องเอกลักษณ์ไทยและวัฒนธรรมไทยข้างต้น ผู้ศึกษาได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ลักษณะไทยที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์ โดยได้ให้ความหมายของลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์ว่า หมายถึง ลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้อง เชื่อมโยง และแสดงให้เห็นเอกลักษณ์ไทยหรือวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏอยู่บนสติกเกอร์ไลน์ สามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. ลักษณะไทยด้านวจนภาษา หมายถึง ลักษณะไทยที่ปรากฏอยู่ในรูปแบบของถ้อยคำที่แสดงให้เห็นและการละเล่นทางภาษา ได้แก่ การใช้สำนวน การใช้คำพวน การใช้คำภาษาถิ่น และการใช้คำภาษาไทยโบราณ

2. ลักษณะไทยด้านอวัจนภาษา หมายถึง ลักษณะไทยที่ปรากฏอยู่บนภาพสติกเกอร์ไลน์ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ความเชื่อ ประเพณี การแต่งกาย การแสดงความรัก นาฏศิลป์ ดนตรีไทย จิตรกรรม อาหาร กีฬาและการละเล่นพื้นบ้านแบบไทย

2.1.2 แนวคิดเรื่องการสื่อสาร

การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์

การสื่อสารผ่านทางไลน์ แอปพลิเคชัน เป็นกระบวนการสื่อสารอย่างหนึ่งที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์หรือสมาร์ทโฟนเป็นอุปกรณ์ในส่งข้อความหรือข่าวสารต่าง ๆ จากผู้รับสารไปยังผู้ส่งสาร กระบวนการสื่อสารผ่านไลน์แอปพลิเคชันมีความแตกต่างจากการสื่อสารแบบเผชิญหน้าหรือการสื่อสารผ่านช่องทางอื่น ๆ หลายประการ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล

รัตนาวดี เกียรตินิยมศักดิ์ (2539: 192-193) อธิบายลักษณะการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์และสมาร์ทโฟนตามองค์ประกอบการสื่อสารไว้ ดังนี้

1. ผู้ส่งสาร (Sender) คือ ผู้ใช้งานที่สามารถเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร เพราะลักษณะเฉพาะของสื่อที่ใช้ในการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ที่สามารถมีปฏิริยาโต้ตอบในการสื่อสารได้ทันทีในลักษณะที่ไม่เป็นทางการ เนื่องจากการสื่อสารจากพื้นที่ส่วนตัว (Private space) ไปยังที่สาธารณะ โดยที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีอำนาจในการสื่อสารอย่างเท่าเทียมกันและมีส่วนร่วมในการสื่อสารอย่างเสรี

2. สาร (Message) คือ เนื้อหา ข้อมูลที่ใช้สื่อสาร มีลักษณะเป็นไปตามความสนใจของผู้ใช้งาน เกิดขึ้นได้โดยไม่จำกัดแหล่งข้อมูลและไม่จำกัดว่าต้องมาจากผู้ที่มีอาชีพสื่อมวลชนเท่านั้น ผู้สื่อสารและผู้รับสารสามารถเลือกที่จะเปิดหรือปิดรับเนื้อหาหรือสารได้ ซึ่งสารที่ใช้สื่อผ่านทางคอมพิวเตอร์มักมีลักษณะที่ไม่เป็นทางการ เน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้สื่อสารและความสนใจเฉพาะกลุ่ม

3. ช่องทาง (Channel) การสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน ไม่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่และเวลา ผู้สื่อสารสามารถเปิดรับสารเวลาใดหรือสถานที่ใดก็ได้ การส่งหรือรับสารสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาแม้ไม่มีการเผชิญหน้าระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

4. ผู้รับสาร (Receiver) ผู้รับสารมีความสนใจเฉพาะกลุ่มหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่สามารถสื่อสารร่วมกันได้แม้ไม่มีการเผชิญหน้าซึ่งกันและกัน แต่มีจุดประสงค์ร่วมกันในการ

แลกเปลี่ยนเรื่องนั้น ๆ สามารถแสวงหาข่าวสารตามความสนใจ ทำให้ไม่สามารถคาดการณ์ปฏิบัติการโต้ตอบได้ว่าจะเกิดขึ้นอย่างไรและเกิดในเวลาใด

การสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชัน จัดเป็นการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์อย่างหนึ่ง ซึ่งใช้ได้ทั้งคอมพิวเตอร์และสมาร์ทโฟนเป็นอุปกรณ์ในการสื่อสาร ดังนั้นการศึกษาแนวคิดเรื่อง การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ จึงมีส่วนช่วยให้ผู้ศึกษาเข้าใจหน้าที่ของสตักเกอร์ไลน์ ซึ่งเป็นสารที่ใช้ในการสื่อสารผ่านไลน์แอปพลิเคชัน และเข้าใจกระบวนการของการสื่อสารในไลน์ แอปพลิเคชัน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น

การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นระบบเครือข่ายสำคัญที่ช่วยในการติดต่อสื่อสาร โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของสถานที่หรือเวลา

สุธี พลพงษ์ และคณะ (2551: 183) กล่าวว่า ในยุคแรกของการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นยุคของตัวอักษร (Text mode) ซึ่งเป็นการสื่อสารผ่านตัวหนังสือล้วน เน้นการสื่อสารที่จริงจังโดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางวิชาการและงานวิจัย แต่ขาดสีสันที่ดึงดูดความสนใจ ทำให้การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตในยุคแรกจำกัดอยู่ในแวดวงของนักวิชาการและผู้ที่กำลังศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการเท่านั้น แต่ในปัจจุบันการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตเข้าสู่ยุคไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext Mode) หรือที่เรียกว่า เวิลด์ ไวด์ เว็บ (World Wide Web) เป็นการสื่อสารในรูปแบบของสื่อประสม (Multimedia) ที่มีรูปภาพ เสียง สีสัน หรือภาพเคลื่อนไหวและกราฟฟิกที่สวยงามดึงดูดความสนใจ และทำให้ประเด็นในการสื่อสารเพิ่มมากขึ้นโดยไม่ได้จำกัดอยู่แค่เนื้อหาทางวิชาการ

พิมพ์เดือน จาตุรงค์กุล (2550: 1-5) ได้จำแนกองค์ประกอบของสื่อต่าง ๆ ที่ใช้สื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตได้เป็น 5 ชนิด ได้แก่

1. ข้อความหรือตัวอักษร (Text) จัดเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของมัลติมีเดีย มีรูปแบบของสีและตัวอักษรที่หลากหลายให้เลือกใช้ตามความต้องการ และยังเป็นสิ่งที่ช่วยกำหนดลักษณะของการปฏิสัมพันธ์โต้ตอบในระหว่างการสื่อสารได้อีกด้วย

2. ภาพนิ่ง (Still Image) เป็นภาพที่ไม่มีการเคลื่อนไหว เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด และภาพลายเส้น เป็นต้น ซึ่งภาพนิ่งมีบทบาทต่อระบบงานมัลติมีเดียมากกว่าข้อความหรือตัวอักษร เนื่องจากภาพจะให้ผลในเชิงการเรียนรู้หรือการรับรู้ด้วยการมองเห็นได้ดีกว่า และยังถ่ายทอดความหมายได้ลึกซึ้งกว่าตัวอักษรหรือข้อความ เนื่องจากข้อความจะมีข้อจำกัดด้านความแตกต่างทางภาษา แต่ภาพสามารถใช้สื่อความหมายได้ทุกชนชาติ

3. ภาพเคลื่อนไหว (Animation) คือ ภาพกราฟฟิกที่มีการเคลื่อนไหวเพื่อแสดงขั้นตอนหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสร้างสรรค์จินตนาการให้ผู้ชมเกิดความสนใจ ซึ่งการผลิตภาพเคลื่อนไหวจะต้องใช้โปรแกรมที่มีคุณสมบัติเฉพาะทาง

4. เสียง (Sound) เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญสำหรับมัลติมีเดีย ซึ่งถูกจัดเก็บไว้ในรูปแบบสัญญาณดิจิทัลที่สามารถเล่นซ้ำไปมาได้ หากเสียงที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาหรือภาพที่นำเสนอก็จะช่วยให้ระบบมัลติมีเดียมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ช่วยสร้างความน่าสนใจและชวนติดตาม และมีอิทธิพลต่อผู้ชมมากกว่าข้อความหรือภาพหนึ่ง

5. ภาพวิดีโอ (Video) วิดีโอในระบบดิจิทัลสามารถนำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ โดยรวมข้อความหรือภาพประกอบเข้ากันกับเสียงได้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ทำให้ปัจจุบันพบข้อมูลในรูปแบบวิดีโอในงานมัลติมีเดียมากขึ้น

การสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชันเป็นการสื่อสารที่ต้องอาศัยระบบอินเทอร์เน็ตในการส่งต่อสารหรือข้อมูลจากผู้ส่งสารต้องการส่งไปยังผู้รับสารเพื่อให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล ซึ่งแนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นแนวคิดที่ช่วยให้ผู้ศึกษาเข้าใจความสำคัญของสติกเกอร์ไลน์ ซึ่งประกอบด้วยภาพนิ่งและข้อความที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อทำหน้าที่ในการสร้างความเข้าใจและการรับรู้ร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร นำไปสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ได้ดียิ่งขึ้น

2.1.3 แนวคิดเรื่องสัญลักษณ์

สุริลักษณ์ วีระโจง (2550: 10) ได้สรุปแนวคิดเรื่องสัญลักษณ์เพื่อใช้ในงานวิจัย โดยมุ่งเน้นแนวคิดของ Peirce ที่ได้แบ่งสัญลักษณ์ออกเป็น 3 ประเภทตามความสัมพันธ์ของสัญลักษณ์และของจริงที่ถูกแทนที่ ได้แก่ สัญลักษณ์ ดัชนี และสัญลักษณ์

1. สัญลักษณ์ (Icon) หรือรูปเหมือน คือ สิ่งที่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับสิ่งที่มีอยู่จริงหรือสิ่งที่สามารถบ่งบอกและสื่อความหมายให้เข้าใจได้ง่าย เช่น ภาพถ่าย แผนที่ และภาพวาด

2. ดัชนี (Index) เป็นเครื่องหมายที่มีความเชื่อมโยงของจริงอย่างเป็นเหตุเป็นผลกัน เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ควันไฟบ่งชี้ว่ามีไฟ รอยเท้าสัตว์บ่งชี้ถึงสัตว์

3. สัญลักษณ์ (Symbol) คือ สิ่ง que แสดงถึงบางสิ่งบางอย่างที่บ่งชี้ความเชื่อมโยงระหว่างสัญลักษณ์กับของจริงที่อ้างถึง แม้ไม่ใช่ความเชื่อมโยงตามธรรมชาติแต่ก็เป็นผลมาจากข้อตกลงของสังคมโดยอาศัยการเรียนรู้ เช่น ภาษา หรือเครื่องหมายจราจร

นอกจากนี้ ยังกล่าวด้วยว่า สัญลักษณ์หรือ Icon เมื่อนำมารวมกับ Emotion ที่มีความหมายว่า อารมณ์ จึงกลายเป็น อีโมติคอน (Emoticon) ที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อทดแทนการแสดงออกทาง อารมณ์และความรู้สึก ซึ่งในระยะเริ่มต้น อีโมติคอนนำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นวงกว้าง และได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้ในการสื่อสารแบบแทนที่ตัวหนังสือ ช่วยในการส่งสารอย่างรวดเร็วและเข้าใจได้ทันทีบนอินเทอร์เน็ต ก่อนจะพัฒนาให้เป็นภาพกราฟฟิก ขนาดเล็ก

เมื่อทบทวนแนวคิดดังกล่าวจึงพบว่า สติกเกอร์ไลน์ มีหน้าที่เช่นเดียวกันกับอีโมติคอน ซึ่งพัฒนามาจากสัญลักษณ์ เกิดจากการวาดโดยใช้ลายเส้นต่าง ๆ ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถตีความได้จากภาพแม้ไม่มีตัวหนังสือประกอบ หรือในบางกรณีอาจมีตัวหนังสือมาประกอบร่วมเพื่อให้ ความหมายชัดเจนมากขึ้น ซึ่งแนวคิดเรื่องสัญลักษณ์มีส่วนช่วยให้ผู้ศึกษาเข้าใจและสามารถตีความ สติกเกอร์ไลน์เพื่อจำแนกกลุ่มสำหรับการวิเคราะห์ได้ชัดเจนขึ้น

2.1.4 แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษา

Burgoon (1974) กล่าวว่า อวัจนภาษากับวัจนภาษามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดย อวัจนภาษาทำหน้าที่ต่อไปนี้

1. การซ้ำกับคำพูด การแสดงออกในเชิงอวัจนะ อาจทำให้เกิดความหมายซ้ำกันกับ คำพูดได้ เช่น การที่เราส่ายหน้าแสดงการปฏิเสธ พร้อมกับพูดคำว่า “ไม่” หรือ “เปล่า”
2. การเน้นหรือย้ำ ในขณะที่บุคคลกำลังสื่อสารหรือสนทนากัน ถ้าสังเกตจะพบว่า บางคนพูดเน้นเสียงในบางช่วงบางตอน บางครั้งเน้นมาก เน้นพอสมควร หรือเน้นเล็กน้อย แล้วแต่ ความสำคัญของเรื่องที่พูด เช่น ครูเน้นเสียงห้ามนักเรียนว่า “เงียบ อย่าคุย” การเน้นนั้นนอกจากจะ ใช้เน้นเสียงแล้ว กิริยาอาการ การเคลื่อนไหวมือและแขน การเคลื่อนไหวศีรษะ สามารถช่วยเน้นการ สื่อสารได้ทั้งสิ้น
3. การใช้แทนวัจนสาร หลายกรณีที่อวัจนสารทำหน้าที่สื่อความหมายแทนวัจนสาร ได้ทั้งหมด เช่น การใช้ส่ายตาเพื่อแสดงความรู้สึกว่าพอใจ ไม่พอใจ ตีใจ เสียใจ โดยไม่ต้องใช้คำพูด หรือการใช้อาการภาษาเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อสาร เช่น นักเรียนยกมือขึ้นเมื่อสามารถตอบคำถามที่ ครูถามได้ หรือแสดงถึงการขออนุญาต
4. การเสริมน้ำหนักให้แก่คำพูด ในการพูดหรือสนทนากัน ผู้พูดมักแสดงอารมณ์ ควบคู่ไปกับคำพูด เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้อย่างเข้าใจ เห็นจริงจังไปด้วย สีหน้า แววตา กิริยาท่าทาง ตลอดจน น้ำเสียงของผู้พูดจึงแสดงออกเพื่อเสริมน้ำหนักให้แก่คำพูดนั้น ๆ เช่น เด็กคนหนึ่งร้องไห้โอดโอยพร้อม

กับพูดว่าปวดฟัน แล้วเอามือกุมไว้ที่ปากหรือแก้ม น้ำเสียงที่ร้องและการเอามือกุมปากนั้น เสริมคำพูดที่ว่า ปวดฟัน

5. การใช้แย้งกับพฤติกรรมหรือคำพูด โดยเฉพาะในคำพูดประเภทเหน็บแนมหรือกระทบกระเทียบ มักจะมีความหมายตรงข้ามกับสิ่งที่พูดออกไป อาจสังเกตได้จากน้ำเสียง สีหน้า แววตาของผู้พูด เช่น คำพูดที่ว่า “ภรรยาผมนะหรือ ดีราวกับแม่ที่เดียว” “แหม! รู้ดีไปหมดทุกอย่างเชียวนะ”

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นว่า Burgoon มุ่งเน้นการวิเคราะห์หน้าที่ของอวัจนภาษา ซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมอวัจนภาษาซึ่งเป็นส่วนหลักของการศึกษา แต่สติ๊กเกอร์ไลน์เป็นการสื่อสารที่ให้ความสำคัญกับภาพสติกเกอร์หรืออวัจนภาษา ผู้ศึกษาจึงใช้แนวคิดข้างต้นมาเป็นแนวทางในการศึกษา สติกเกอร์ไลน์ โดยให้ภาพสติกเกอร์หรืออวัจนภาษาเป็นส่วนหลัก แล้วสังเกตว่าอวัจนภาษาหรือข้อความที่ปรากฏร่วมกันนั้นมีความสัมพันธ์อย่างไรกับภาพสติกเกอร์

จากแนวคิดข้างต้นทั้งหมดที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาทบทวนก่อนทำการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยฉบับนี้ ล้วนมีส่วนช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถจำแนกและจัดกลุ่มข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งข้อมูลที่เป็นอวัจนภาษาและอวัจนภาษา การจัดกลุ่มลักษณะไทยที่ปรากฏ รวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับอวัจนภาษา ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่ามีลักษณะไทยด้านใดบ้างที่ปรากฏอยู่ในสติ๊กเกอร์ไลน์ที่นำมาศึกษาทั้งหมด และเพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับอวัจนภาษาที่ปรากฏในสติ๊กเกอร์ไลน์ด้วย

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ลักษณะไทยในสติ๊กเกอร์ไลน์ ได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะไทยในสื่อต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับอวัจนภาษา ดังนี้

2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะไทยและเอกลักษณ์ไทยในสื่อต่าง ๆ

จันทนา เพชรพรหม (2548) เรื่อง การนำเสนอเอกลักษณ์ความเป็นไทยในรายการคุณพระช่วย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเอกลักษณ์ความเป็นไทย และวิธีการนำเสนอในรายการคุณพระช่วย ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเอกลักษณ์ความเป็นไทย และศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรายการคุณพระช่วย ผลการวิจัยพบว่า รายการคุณพระช่วยประกอบด้วยความเป็นไทยทั้งด้านรูปธรรมและนามธรรม ที่พบมากที่สุดคือ ดนตรีไทย โดยนำเสนอทั้งในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานและแบบที่มีการประยุกต์ กลยุทธ์การนำเสนอรายการจะให้ความสำคัญ

กับเนื้อหาที่มุ่งเน้น ความเป็นไทยมากที่สุด วิธีการนำเสนอจะประกอบไปด้วยพิธีกร ผู้ร่วมรายการ บรรยายภาค และรูปแบบการนำเสนอ ส่วนความคิดเห็นของกลุ่มวัยรุ่นทั้งที่ได้ชมและไม่ได้ชมรายการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับที่ดี สำหรับผู้ที่ได้ชมรายการจะมีความคิดเห็นต่อภาพรวมของรายการในทางบวกและมีความพึงพอใจต่อรายการอยู่ในระดับสูง

ณัฐชนน คำนวน (2558) เรื่อง “ความเป็นไทย” ในแบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไทยที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทย ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ตามแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ โดยอาศัยกรอบมิติทั้งสามของนอร์แมน แฟร์เคลาฟ ผลการศึกษาพบว่า ตัวบทแบบเรียนมีความเป็นไทยอยู่ 4 ลักษณะ ได้แก่ ความเป็นไทยด้านวัฒนธรรม ความเป็นไทยด้านศาสนาและความเชื่อ ความเป็นไทยเกี่ยวกับชาติ และความเป็นไทยด้านสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยพบกลวิธีทางภาษาผ่านแบบเรียนทั้ง 3 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 อยู่ 3 ประเภท ได้แก่ กลวิธีการเลือกใช้คำศัพท์ กลวิธีทางวรรณศิลป์ และการใช้วัจนกรรม นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่า กลวิธีทางภาษาที่ใช้สร้างความเป็นไทยผ่านแบบเรียนเหล่านี้เป็นสิ่งที่สืบทอดผลิตซ้ำวาทกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตามที่รัฐพึงประสงค์

วิงุษา สังข์ศิลป์ชัย (2555) เรื่อง การศึกษาวรรณศิลป์และเอกลักษณ์ความเป็นไทยในบทอาขยาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยในบทอาขยานจากบทอาขยานในหนังสือเรียนภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 64 บท ผลการศึกษาพบว่า วรรณศิลป์ที่ปรากฏในบทอาขยานด้านการใช้คำ มี 5 ลักษณะ ได้แก่ คำที่มีความหมายตรง คำที่มีความหมายนัย ประหวัตร คำที่มีความหมายตามเสียง คำที่มีหลายความหมาย และคำไวพจน์ ด้านศิลปะการใช้คำ มีการเล่นคำ การซ้ำคำหรือซ้ำวลี การใช้คำซ้ำ และการหลกคำ ด้านฉันทลักษณ์พบ 5 ประเภท ได้แก่ กลอน โคลง ร่าย กาพย์ และฉันท์ นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาพพจน์ 12 ประเภท ได้แก่ ปฏิพจน์ อุปมาอุปไมย บุคลาธิษฐาน อุปมา นามนัย อาวัตพากย์ ปฏิรูปพจน์ อติพจน์ ปฏิภาคพจน์ อธิพจน์ อุทาหรณ์ สมพจน์ ส่วนผลการศึกษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยที่ปรากฏในบทอาขยานพบ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นสังคมพุทธ ด้านการยกย่องผู้มีความรู้ ด้านศิลปกรรมไทย ด้านครอบครัวและเครือญาติ ด้านสังคมเกษตรกรรม ด้านสังคมเมือง และด้านการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของวัจนภาษากับอวัจนภาษา

พัทธยา จิตต์เมตตา (2523) เรื่อง อวัจนสารในวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของอวัจนสารที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี และตีความอวัจนสารเหล่านั้น ผลการศึกษาพบว่า วรรณคดีเรื่องพระอภัยมณีมีการสื่อสารเชิงอวัจนโดย

ใช้อัจฉาร 7 ประเภท ได้แก่ เทศภาษา กาลภาษา เนตรภาษา สัมผัสภาษา อากาภาษา วัตถุประสงค์ภาษา และปริภาษา โดยเฉพาะอากาภาษาที่กวีบรรยายถึงอากัปกริยาหรือพฤติกรรมของตัวละครมีปรากฏมากกว่าอัจฉารประเภทอื่น ๆ ส่วนที่มีปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ เนตรภาษา และสัมผัสภาษา ตามลำดับ และอัจฉารเหล่านั้นส่วนใหญ่จะพบในบทบรรยายมากกว่าในบทสนทนา นอกจากนี้ยังพบว่า อัจฉารในแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กันตลอดเวลาเมื่อมีการสื่อสาร เช่นเดียวกับ อัจฉารและอัจฉารซึ่งมักจะใช้สื่อสารควบคู่กันไป

มณฑาทิพย์ เรื่องแก้ว (2551) เรื่อง การศึกษาภาษาในบทสนทนาของตัวละครเอก ในนวนิยายของ กนกวลี พจนปกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้วจนภาษา อัจฉารภาษา และความสัมพันธระหว่างวจนภาษากับอัจฉารภาษาในบทสนทนาของตัวละครเอกในนวนิยายของ กนกวลี พจนปกรณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงบทสนทนาของตัวละครเอก จำนวน 300 บทสนทนา แบ่งเป็นฝ่ายชาย 150 บทสนทนา และฝ่ายหญิง 150 บทสนทนา จากนวนิยายที่นำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์แล้ว และได้รับการพิมพ์รวมเล่ม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 ถึง พ.ศ. 2548 จำนวนทั้งสิ้น 10 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า มีการใช้วจนภาษา 3 ด้าน คือ ด้านการใช้คำ มีการใช้คำขยายหรือคำไม่สุภาพ การใช้คำซ้ำ การใช้คำซ้อนทั้งเพื่อเสียงและความหมาย การใช้คำเลียนเสียงพูด การใช้คำอุทาน การใช้คำเสริม การใช้คำยืมภาษาต่างประเทศ ส่วนด้านการใช้ประโยคพบการใช้ประโยคที่แสดงเจตนา ทั้งบอกเล่า ปฏิเสธ คำถาม คำสั่ง ขอร้องหรือชักชวน และด้านการใช้สำนวนพบเพียงการใช้สำนวนเก่า ผลการศึกษาลักษณะการใช้วจนภาษา พบเพียง 4 ประเภท ได้แก่ การใช้ นัยนภาษา สัมผัสภาษา อากาภาษา และปริภาษา ส่วนผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวจนภาษา และอัจฉารภาษา พบ 4 ประเภท ได้แก่ การใช้วจนภาษาแทนคำพูด การใช้วจนภาษาขยายความ การใช้วจนภาษาย้ำความให้หนักแน่น และการใช้อัจฉารควบคุมปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสาร

แนวคิดข้างต้นล้วนเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้ผู้ศึกษาเข้าใจหน้าที่ของ สติกเกอร์ไลน์ในกระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต เห็นความสำคัญของสติกเกอร์ไลน์ที่ทำหน้าที่ แทนอารมณ์ ความรู้สึกของผู้ส่งสารที่ส่งไปยังผู้รับสาร เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และจำแนกข้อมูล สติกเกอร์ไลน์ที่นำมาศึกษาออกเป็นด้านต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ประกอบกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ยังเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้ศึกษาเข้าใจกระบวนการวิเคราะห์และจำแนกข้อมูลของตนเองมากยิ่งขึ้นด้วย

บทที่ 3

ลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์

อวัจนภาษา เป็นภาษาที่ไม่ใช่ข้อความหรือถ้อยคำ แต่มักมีการนำมาใช้แทนหรือใช้ควบคู่ไปกับอวัจนภาษาอยู่เสมอ อวัจนภาษาอาจหมายถึงการแสดงกิริยาท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า แววตา น้ำเสียง และสัญลักษณ์ รวมถึงการแต่งกาย (สิริวรรณ นันทจินทุล: 2543, 8) การสื่อสารด้วยอวัจนภาษาจึงเป็นลักษณะของการสื่อสารอย่างหนึ่งที่ใช้กันทั่วไปในสังคมไทย รวมถึงการสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชัน ซึ่งมีการใช้อวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ด้วย

ในบทนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์ จากการศึกษาทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 พบว่า ลักษณะไทยมีความเกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์ไทยและวัฒนธรรมไทยในหลายประการ ดังนั้น การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะไทยจึงต้องอาศัยแนวคิดเรื่องเอกลักษณ์ไทยและวัฒนธรรมไทยในการวิเคราะห์ร่วมด้วย เพื่อให้สามารถเข้าใจลักษณะไทยที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์ได้ โดยความหมายของลักษณะไทยจากการวิเคราะห์แนวคิดทั้งหมด มีดังนี้

ลักษณะไทย หมายถึง ลักษณะที่เมื่อปรากฏแล้วทำให้ผู้ที่พบเห็นรู้สึกนึกคิดเชื่อมโยงไปสู่ความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย หรือวัฒนธรรมไทยในด้านใดด้านหนึ่ง โดยมีลักษณะดังนี้

1. แสดงถึงความเป็นไทยซึ่งมีความแตกต่างกับลักษณะของชนชาติอื่น ๆ
2. แสดงถึงวิถีชีวิตของชนชาติไทยที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
3. แสดงถึงวิถีปฏิบัติของคนไทยที่ยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน
4. เป็นสิ่งที่ยังสามารถพบเห็นอยู่จริงในปัจจุบันหรือถ่ายทอดจากอดีตมายังปัจจุบัน โดยคงรูปแบบเดิมหรือมีการปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบลักษณะอื่น ๆ
5. เป็นสิ่งที่พบเห็นแล้วสามารถเชื่อมโยงความรู้สึกนึกคิดไปสู่ความเป็นไทยได้ แม้จะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบบางประการตามยุคสมัย

เมื่อสรุปข้อมูลของลักษณะไทยข้างต้นแล้ว ผู้ศึกษาจึงได้จำแนกลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏในรูปแบบของอวัจนภาษาได้เป็น 9 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อ ด้านประเพณี ด้านมารยาทไทย ด้านนาฏศิลป์ ด้านดนตรีไทย ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านการแต่งกาย ด้านอาหาร และด้านกีฬา และการละเล่นพื้นบ้าน

3.1 ด้านความเชื่อ

ความเชื่อ เป็นเรื่องราวของความศรัทธาที่ผู้คนมีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยเชื่อว่าสิ่งเหล่านั้นสามารถบันดาลให้ชีวิตของตนมีความสุขหรือความทุกข์ก็ได้ โดยมากมักเกี่ยวข้องกับสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ เช่น เรื่องของผี วิญญาณ ที่อยู่คู่กับสังคมไทยมายาวนาน (อาหมัดอัลซารีย์ มูเก็ม, 2559: 11) เมื่อศึกษาสติกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบว่าในสติกเกอร์ไลน์ปรากฏลักษณะไทยที่เป็นอวัจนภาษาด้านความเชื่อทั้งสิ้น 10 ชุด ได้แก่

1. ไทยจำ
2. ไทยดี
3. การ์ตูนไทยเล่มละบาท ตอน พิภพมัจจุราช
4. การ์ตูนไทยเล่มละบาท
5. พราย นางตานี ผีไทย (Thai Ghost Stories)
6. น้องกุมารทอง 2
7. นาคา นาคา
8. สตอรี่ผีไทยร่วมสมัย
9. นิยมไทย ver.4 นางฟ้าเทวดา (ครูแตง)
10. ผีไทยขั้นเทพ

จากสติกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏลักษณะไทยด้านความเชื่อทั้ง 10 ชุดที่พบ สามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ความเชื่อเรื่องศาสนา ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความเชื่อเรื่องผี ดังนี้

ลักษณะไทยด้านความเชื่อ	
ความเชื่อเรื่องศาสนา	
 <p>(การ์ตูนไทยเล่มละบาท ตอน พิภพมัจจุราช)</p>	 <p>(การ์ตูนไทยเล่มละบาท ตอน พิภพมัจจุราช)</p>

ลักษณะไทยด้านความเชื่อ	
ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์	
<p>สวย สวย นะจ๊ะ</p> <p>(ไทยดี)</p>	 <p>(การรูดไทยเล่มละบาท ตอน พิภพมัจจุราช)</p>
 <p>(ไทยจ๋า)</p>	<p>กร๊วกเงิงกร๊วกทอง</p> <p>รวย รวย รวย</p> <p>(น้องกุมารทอง 2)</p>
 <p>(นาคา นาคา)</p>	 <p>ไล่ใจ ไปเลย</p> <p>(นิยมไทย ver.4 นางฟ้าเทวดา (ครูแต่น))</p>
 <p>(ผีไทยชั้นเทพ)</p>	 <p>(Line Characters: ไทยแลนด์ โอนลี่)</p>
<p>วันนี้รวย</p> <p>(ไทยดี)</p>	

ลักษณะไทยด้านความเชื่อ	
ความเชื่อเรื่องผี	
 <p>(การ์ตูนไทยเล่มละบาท)</p>	 <p>(น้องกุมารทอง 2)</p>
 <p>(การ์ตูนไทยเล่มละบาท ตอน พิภพมัจจุราช)</p>	 <p>(สตอรี่ผีไทยร่วมสมัย)</p>
 <p>(พราย นางตานี ผีไทย (Thai Ghost Stories))</p>	 <p>(ผีไทยขั้นเทพ)</p>

3.1.1 ความเชื่อเรื่องศาสนา ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้คนมาทุกยุคสมัย ในทุกศาสนาล้วนมีคำสอนที่ช่วยหล่อหลอมให้ผู้คนประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี (เดือน คำดี: 2545, 8) กล่าวได้ว่า ศาสนาเป็นศูนย์รวมแห่งความเคารพนับถือสูงสุดของมนุษย์ อันเป็นที่พึ่งทางใจซึ่งมนุษย์ส่วนมาก เลือกยึดเหนี่ยวตามความพอใจ สำหรับประเทศไทยประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งพบความเชื่อเรื่องศาสนาพุทธปรากฏอยู่ในสตีกเกอร์ไลน์ ดังตัวอย่าง

(พิภพมัจจุราช)

จากสตีกเกอร์ไลน์ เป็นภาพของผู้ชายกำลังปีนต้นไม้ไม่มีหนาม ซึ่งเป็นลักษณะของ ต้นจิว ต้นไม้ที่ไช่หลงโศษวิญญานในนรก แสดงให้เห็นความเชื่อในเรื่องนรกภูมิ ในทางพระพุทธศาสนา เชื่อว่านรกและสวรรค์นั้นมีอยู่จริง คนที่สร้างบาปหรือทำความชั่วเมื่อครั้งมีชีวิตอยู่ หากตายไปแล้ว จะต้องตกนรก (นนทนันท พงษ์เพ็ชร, 2555: 73) ซึ่งความเชื่อเช่นนี้มีส่วนช่วยให้สังคมมีระเบียบ เพราะทำให้คนเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด ดังจะเห็นได้ว่า คนที่ทำไม่ดีมักถูกสาปแช่งให้ตกนรก

3.1.2 ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ แต่ก็มีคนเชื่อในเรื่องของการสักการบูชาเทพ เทวดา ซึ่งเชื่อว่าเป็นอิทธิพลที่มาจากศาสนาฮินดู (ชนินทร์ ผ่องสวัสดิ์, 2556: 11) จากการศึกษาลักษณะไทยที่ปรากฏในสตีกเกอร์ไลน์ด้านอวัจนภาษา ผู้ศึกษา พบความเชื่อเรื่องเทวดา ดังตัวอย่าง

(ไทยจำ)

จากสตีกเกอร์ไลน์ เป็นภาพของผู้หญิงกำลังจุดธูปไหว้บูชาบริเวณต้นไม้ แสดงให้เห็นถึงความเชื่อในเรื่องของเทพารักษ์หรือรุกขเทวดา ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ฉบับอิเล็กทรอนิกส์) ได้ให้ความหมายคำว่าเทพารักษ์ไว้ว่า เทพารักษ์ หมายถึง น. เทวดาผู้ดูแลรักษาที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ส่วน รุกขเทวดา หมายถึง น. เทวดาที่สิงสถิตอยู่ตามต้นไม้ ซึ่งเป็นเทพที่ปกปักรักษา เชื่อกันว่าอาศัยอยู่ในต้นไม้ ความเชื่อนี้ถูกนำมาใช้เป็นกุศโลบายอย่างหนึ่ง เพื่อให้คนมีความเคารพยำเกรงต่อต้นไม้และไม่กล้าตัดไม้ทำลายป่า

3.1.3 ความเชื่อเรื่องผี เป็นสิ่งที่ผูกพันกับมนุษย์ทุกเชื้อชาติซึ่งมีมาตั้งแต่ก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน (อุดม รุ่งเรืองศรี, 2547: 471) มนุษย์เชื่อว่าผีเป็นสิ่งลึกลับ มองไม่เห็น

แต่อาจปรากฏเหมือนมีตัวตนได้ อาจให้ทั้งคุณและโทษ ซึ่งจากการศึกษาอวัจนภาษาในสติ๊กเกอร์ไลน์ พบว่า มีลักษณะไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องผี ดังตัวอย่าง

(ผีไทยชั้นเทพ)

จากสติ๊กเกอร์ไลน์ ปรากฏภาพของผู้หญิงที่มีเพียงส่วนหัวและอวัยวะภายใน เรียกกันว่า ผีกระสือ พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ฉบับอิเล็กทรอนิกส์) ได้ให้ความหมายของ ผีกระสือว่าหมายถึง ผีชนิดหนึ่งที่เชื่อว่าเข้าสิงในตัวผู้หญิง ชอบกินของโสโครก ออกหากินในเวลากลางคืน เห็นเป็นแสงเรือง ๆ ในที่มืด, คู่กับ กระหัง ซึ่งเข้าสิงในตัวผู้ชาย การนำภาพผีกระสือมาใช้ในสติ๊กเกอร์ไลน์สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องผีของคนไทยที่ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน

ชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ที่พบลักษณะไทยด้านความเชื่อปรากฏอยู่ ส่วนมากเป็นชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ที่ผู้สร้างนำเสนอเรื่องราวและลักษณะของตัวการ์ตูนที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องเหนือธรรมชาติ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ และวิญญานอย่างตั้งใจ ผู้ศึกษาจึงพบลักษณะไทยด้านความเชื่อปรากฏอยู่ในชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ทั้ง 10 ชุดข้างต้น

นอกจากนี้ การพบชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ที่อยู่ในการสื่อสารสมัยใหม่มีลักษณะไทยด้านความเชื่อปรากฏอยู่ สะท้อนให้เห็นว่า ความเชื่อเป็นสิ่งที่ฝังรากลึกอยู่ในสังคมไทยมาอย่างยาวนานจนกลายเป็นลักษณะไทยที่ยังคงปรากฏให้เห็นในสมัยปัจจุบัน ทั้งความเชื่อเรื่องเทพ เทวดา ที่คอยปกป้องรักษาตามสถานที่ต่าง ๆ ความเชื่อเรื่องนรกและสวรรค์ ซึ่งเป็นความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา รวมถึงความเชื่อเรื่องผีที่เป็นความเชื่อของผู้คนที่มีมาช้านานก่อนจะรู้จักกับศาสนา การพบลักษณะไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในสติ๊กเกอร์ไลน์ เป็นสิ่งที่ยืนยันว่า แม้สภาพสังคมจะเปลี่ยนแปลงไป แต่ความเชื่อของคนไทยยังคงมีอยู่ในสังคม และยังได้รับการนำมาใช้สื่อสารในสื่อใหม่อย่างไลน์ แอปพลิเคชันอีกด้วย

3.2 ด้านประเพณี

ประเพณี เป็นเครื่องแสดงถึงวิถีชีวิตและจิตใจของคนไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ว่ามีความเป็นมาและเป็นอยู่อย่างไร โดยมากมักมีที่มาจากพระพุทธศาสนา ผ่างด้วยคติ เช่น ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด แต่งงาน การบวช การตาย (จันทนา เพชรพรหม, 2548: 16) ซึ่งประเพณีมักมีการประพฤติปฏิบัติตามเป็นหมู่คณะกันจนเกิดความเคยชินและตกทอดกันมาหรือทำสืบทอดกันมา เมื่อศึกษาลักษณะไทยด้านประเพณีในสติกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบว่า มีสติกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏลักษณะไทยด้านประเพณีทั้งสิ้น 4 ชุด ได้แก่

1. Line Characters: ไทยแลนด์ โอนลี่
2. หนูขวัญและแมวน้อย
3. น้องแกละและผองเพื่อน
4. รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้พบลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาที่แสดงให้เห็นถึงประเพณี โดยจำแนกประเพณีดังกล่าวออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ประเพณีระดับชาติ และประเพณีท้องถิ่น ดังนี้

ลักษณะไทยด้านประเพณี	
ประเพณีระดับชาติ	
 <p>(Line Characters: ไทยแลนด์ โอนลี่)</p>	 <p>(หนูขวัญและแมวน้อย)</p>
 <p>(น้องแกละและผองเพื่อน)</p>	

ลักษณะไทยด้านประเพณี	
ประเพณีท้องถิ่น	
 <p>(หนูขวัญและแมวน้อย)</p>	 <p>(หนูขวัญและแมวน้อย)</p>
 <p>(รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค)</p>	

3.2.1 ประเพณีระดับชาติ เป็นประเพณีที่ทำกันในทุกพื้นที่ของประเทศไทยในช่วงเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ถือเป็นประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติกันมาอย่างยาวนาน อาจมีการปรับเปลี่ยนขั้นตอน พิธีการต่าง ๆ บางประการให้เหมาะสมกับยุคสมัยหรือตามความนิยมของแต่ละท้องถิ่น เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น พบดังตัวอย่าง

(LINE Character: ไทยแลนด์ โอนลี่)

จากตัวอย่างสติ๊กเกอร์ไลน์ เป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงประเพณีสงกรานต์ เป็นกิจกรรมการเล่นสาดน้ำปะแป้ง กิจกรรมนี้ไม่มีระบุไว้ในประเพณีราชสำนัก แต่มีระบุไว้ในประเพณีราษฎรที่กระทำกันในช่วงบ่ายของวันสงกรานต์ หลังเสร็จจากพิธีสงฆ์และรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่

เรียบร้อยแล้ว (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2564: 146) ซึ่งประเพณีสงกรานต์ นับเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ของไทย ตรงกับวันที่ 13, 14 และ 15 เมษายนของทุกปี โดยจะมีการจัดกิจกรรมให้ผู้คนทุกเพศ ทุกวัย ได้มาพบปะกัน มีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับ การรดน้ำดำหัวขอพรผู้ใหญ่ รวมถึงกิจกรรมรื่นเริงอย่างการเล่นสาดน้ำปะแป้งกันของคนวัยหนุ่มสาว

3.2.2 ประเพณีท้องถิ่น เป็นประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติกันเฉพาะพื้นที่ ตามความเชื่อ และค่านิยมในท้องถิ่นนั้น ๆ แต่ไม่ได้เป็นที่นิยมปฏิบัติกันโดยทั่วไป เช่น ประเพณีวิ่งควายของ จังหวัดชลบุรี หรือประเพณีบุญหลวงของจังหวัดเลย เป็นต้น

จากสตिकเกอร์ไลน์ เป็นภาพการสวมหน้ากากผีที่เรียกว่า ผีตาโขน สามารถพบเห็นได้ในงานประเพณีบุญหลวง ซึ่งถือเป็นบุญใหญ่ประจำปีของชาวอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย โดยประเพณีบุญหลวงเป็นการรวมเอางานบุญผะเหวดและงานบุญบังไฟเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งในพิธีแห่งงานนี้จะมีขบวนของ “ผีตาโขน” ร่วมสร้างความสนุกสนานด้วย (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2563: 73) สำหรับผีตาโขนคือผู้ที่สวมหน้ากากที่ทำขึ้นจากหวดไม้ไผ่สานที่ใช้หนังข้าวเหนียว นำมาวาดภาพระบายสีให้เป็นหน้าผีตามจินตนาการ ใช้สวมทับใบหน้าและร่วมขบวนเมื่อมีการจัดงานเทศกาล การแห่ผีตาโขน นับว่าเป็นเอกลักษณ์ของประเพณีบุญหลวงที่เป็นที่รู้จักและจดจำของคนทั่วไป

สตिकเกอร์ไลน์ทั้ง 4 ชุดดังกล่าว มุ่งนำเสนอตัวการ์ตูนที่มีลักษณะไทยปรากฏอยู่หลายด้าน รวมถึงด้านประเพณีไทย ซึ่งประเพณี เป็นลักษณะไทยที่มีมาอย่างยาวนาน นับเป็นเครื่องมือในการรวบรวมผู้คน และเชื่อมความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น รวมถึงเป็นการสร้างความสามัคคีและความร่วมมือร่วมใจในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ สำหรับลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาในสตिकเกอร์ไลน์ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทย มักเป็นการใช้ภาพกิจกรรมหรือองค์ประกอบสำคัญอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละประเพณีในการสื่อสารเมื่อเห็นภาพสตिकเกอร์ ผู้รับสารจะทราบได้ทันทีว่าเป็นประเพณีใด เพราะเป็นภาพที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน อาจนำเอาภาพของกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของประเพณีนั้น ๆ มาใช้ ซึ่งการที่ผู้สร้างสตिकเกอร์ไลน์ได้สร้างสรรค์ให้เข้าใจได้ง่าย เป็นเรื่องที่สอดคล้องและเหมาะสมกับ

การสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันไลน์ ซึ่งเน้นความสะดวก รวดเร็ว และสามารถสื่อสารกันได้อย่างเข้าใจ ในทันที ไม่ต้องใช้เวลานานในการวิเคราะห์ตีความสารที่ผู้ส่งสารต้องการส่งให้ผู้รับสาร

3.3 ด้านมารยาท

มารยาท เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต เป็นมรดกทางวัฒนธรรม มารยาทไทยเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นความเจริญงอกงามและแสดงความเป็นระเบียบแบบแผน (กิติพงษ์ เทียนตระกูล, สุมิตรา เจนณวาสิน และสุภัทรา ฤทธิบุตร, 2532: 128) จากการศึกษาสติกเกอร์ไลน์พบว่า มีลักษณะไทย ด้านมารยาทไทยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความเคารพปรากฏอยู่ ซึ่งการแสดงความเคารพ หมายถึง การแสดงออกซึ่งความนับถือ มีหลายลักษณะ เช่น การประนมมือ การไหว้ การกราบ การคำนับ การถวายความเคารพ ซึ่งการจะแสดงความเคารพในแต่ละลักษณะนั้น ต้องพิจารณาผู้ที่จะทำความเคารพด้วยว่าอยู่ในสถานภาพใดและเป็นการแสดงความเคารพ ในโอกาสใด เพื่อให้เกิดความเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2550: 1) การศึกษาลักษณะไทยด้านมารยาทพบว่า มีสติกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏลักษณะไทยด้านมารยาทปรากฏอยู่ทั้งสิ้น 20 ชุด ได้แก่

1. Line Characters: ไทยแลนด์ โอนลี่
2. ไทยเลิศล้ำ
3. นารี
4. แม่หญิงศรี 3 ชุดสยามเรเนซองส์
5. พราย นางตานี ผีไทย (Thai Ghost Stories)
6. สมรศรี : แต่งกายชุดไทย 1
7. มาผวนคำกันใหม่
8. เป็นหญิงไทย
9. ไทยจุ่งเบย
10. ไทยเท่
11. เด็กสยาม
12. ตาไม้กับยายม่า
13. ชีวิตดีดี

14. น้องสไบ
15. โขนไทย ภาค อวตารลงไลน์
16. น้องแกะและผองเพื่อน
17. ตัวกลม น้องลำดวน
18. Ramakien Character : Phra Nang Yak Ling
19. ภูษาล้านนา กำเมือง 1
20. หญิงสยาม

ทั้งนี้ผู้ศึกษาพบว่าลักษณะไทยด้านมารยาทปรากฏอยู่ในสติกเกอร์ไลน์แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ การไหว้และการกราบ ดังนี้

ลักษณะไทยด้านมารยาท	
การไหว้	
 (ไทยเลิศล้ำ)	 (เป็นหญิงไทย)
 (Line Characters: ไทยแลนด์ โอนลี่)	 (ภูษาล้านนา กำเมือง 1)

ลักษณะไทยด้านมารยาท	
การไหว้	
 <p>(พราย นางตานี ผีไทย (Thai Ghost Stories))</p>	 <p>(แม่หญิงศรี 3 ชุดสยามเรเนซองส์)</p>
 <p>(เด็กสยาม)</p>	 <p>(ไทยเท่)</p>
 <p>(น้องสไป)</p>	 <p>(ตัวกลม น้องลำดวน)</p>
 <p>(หญิงสยาม)</p>	 <p>(มาผวนคำกันมัย)</p>
 <p>(Ramakien Character : Phra Nang Yak Ling)</p>	

ลักษณะไทยด้านมารยาท	
การไหว้	
 <p>สวัสดี ครับ</p> <p>(น้องแกะและผองเพื่อน)</p>	 <p>เจ้าคะ</p> <p>(ชีวิตดีดี)</p>

ลักษณะไทยด้านมารยาท	
การกราบ	
 <p>กราบ</p> <p>(ไทยจุงเบย)</p>	 <p>กราบขอภัย ด้วยนะคะ</p> <p>(นารี)</p>
 <p>กราบ</p> <p>(สมรศรี : แต่งกายชุดไทย 1)</p>	 <p>(ตาไม้กับยายเม้า)</p>
 <p>กราบอย่างงาม</p> <p>(โชนไทย ภาค อวตารลงไลน์)</p>	

3.3.1 การไหว้ ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2545 ได้ให้ความหมายของการไหว้ไว้ว่า ไหว้ หมายถึง ก. ทำความเคารพโดยยกมือขึ้นประนม, ถ้าเป็นผู้น้อยไหว้ผู้ใหญ่หรือผู้ทรงศีลต้องก้มศีรษะลงแต่พองาม การไหว้ (วันทนา หรือ วันทา) เป็นการแสดงความเคารพโดยการประนมมือแล้วยกมือทั้งสองขึ้นจรดโอบหน้า ให้เห็นว่าเป็นการแสดงความเคารพอย่างสูง (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม, 2550: 2) รวมถึงการไหว้เพื่อตอบกลับหรือรับไหว้เมื่อมีผู้อื่นมาแสดงความเคารพต่อตนเอง พบดังตัวอย่าง

(หญิงสยาม)

จากสตिकเกอร์ไลน์ เป็นภาพการไหว้ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ การไหว้พระ การไหว้ ผู้มีพระคุณหรือผู้ที่มีอายุมาก และการไหว้บุคคลทั่วไป ซึ่งสติกเกอร์ไลน์ที่นำมาเป็นตัวอย่างนี้ แสดงให้เห็นลักษณะเป็นไทยในเรื่องของการแสดงความเคารพด้วยการไหว้ โดยมีลักษณะของการไหว้เพื่อทักทาย กล่าวลา ขอขอบคุณ หรือตอบรับกับคู่สนทนาที่คนไทยยังคงปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน

3.3.2 การกราบ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของการกราบไว้ว่า กราบ หมายถึง ก. แสดงความเคารพด้วยวิธีนั่งประนมมือขึ้นเสมอน้ำผาก แล้วน้อมศีรษะลงจรดพื้น พบดังตัวอย่าง

(สมรศรี : แต่งกายชุดไทย 1)

จากสติกเกอร์ไลน์ เป็นภาพของการกราบ การกราบจัดเป็นการแสดงความเคารพอย่างสูงของไทย แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การกราบเบญจางคประดิษฐ์ ซึ่งใช้ในการกราบพระ ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือการกราบผู้ใหญ่ ซึ่งในตัวอย่างที่นำมานี้เป็นลักษณะของการกราบผู้ใหญ่ การกราบเป็นการแสดงความเคารพแก่ผู้ใหญ่และผู้มีพระคุณที่มีอายุมาก เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ครู อาจารย์ ผู้กราบทั้งหญิงและชายจะนั่งอยู่ในท่าพับเพียบ ทอดมือทั้งสองข้างลงพร้อมกันโดยให้แขน

ทั้งสองคร่อมเข้าเพียงด้านเดียว มือประนมราบลงกับพื้นโดยไม่แบมือ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม, 2550: 7) การกราบมีวัตถุประสงค์แตกต่างกับการไหว้ เพราะการกราบนั้นเป็นการปฏิบัติต่อผู้ที่อาวุโสหรือผู้ที่มีพระคุณในสถานการณ์ที่ต้องการแสดงความเคารพอย่างสูง เช่น การกราบแม่เนื่องในวันแม่ หรือการกราบเพื่อแสดงความขอบคุณหรือซาบซึ้งเป็นอย่างมาก เมื่อได้รับการช่วยเหลือในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

การแสดงความเคารพเป็นลักษณะไทยที่แสดงถึงมารยาทอันดีงามที่คนไทยยึดถือปฏิบัติกันมาอย่างช้านาน ถือเป็นการให้เกียรติผู้อาวุโส ผู้มีพระคุณ รวมถึงพระที่นับเป็นผู้ทรงศีล ในสติกเกอร์ไลน์ได้นำเอกลักษณ์ไทยด้านการแสดงความเคารพมาใช้สื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชัน เนื่องจากการสื่อสารในรูปแบบนี้เน้นการสื่อสารทักทาย พูดคุยให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว การใช้อัจฉริยะด้าน การแสดงความเคารพจึงถือว่าการนำเอกลักษณ์ไทยที่ยังยึดถือปฏิบัติในสังคมมาใช้สื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่และสร้างความเข้าใจในการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาพบว่า ลักษณะไทยด้านมารยาทปรากฏอยู่ในสติกเกอร์ไลน์ถึง 22 ชุด ซึ่งมีจำนวนมากกว่าลักษณะไทยด้านอื่น ๆ อีกหลายด้าน ทั้งนี้ เนื่องจากการทักทายและการแสดงความเคารพเป็นมารยาทพื้นฐานที่คนไทยยึดถือปฏิบัติกันตั้งแต่อดีตสืบทอดมาจนปัจจุบัน การสร้างสติกเกอร์ไลน์ที่มีลักษณะไทยด้านมารยาท เช่น การไหว้และการกราบ จึงเป็นลักษณะไทยที่พบปรากฏในสติกเกอร์ไลน์หลายชุด

3.4 ด้านนาฏศิลป์

นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะแห่งการฟ้อนรำที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยความประณีต งดงาม เพื่อให้ ความบันเทิง ทำให้ผู้ชมรู้สึกคล้อยตามการร่ายรำ โดยอาศัยเครื่องดนตรี การขับร้อง และการแสดง เช่น รำ ละคร การแสดงพื้นเมืองที่มีมาแต่ดั้งเดิม หรือสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ตามแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีชื่อเรียกและลีลาท่าทางในการแสดงที่แตกต่างกันออกไป (พิมพ์วิติ จันทระโกศล, 2557: 7) ดังนั้น ลักษณะไทยด้านนาฏศิลป์จึงเกี่ยวข้องกับศิลปะการร่ายรำ ทั้งเรื่องการแสดงท่าทางร่ายรำ ละคร และ โขนที่เป็นศิลปะชั้นสูงของไทย เมื่อศึกษาสติกเกอร์ไลน์จึงพบว่า มีลักษณะไทยด้านนาฏศิลป์ปรากฏอยู่ในสติกเกอร์ไลน์ทั้งสิ้น 6 ชุด ได้แก่

1. ไทยเท่
2. ไทยจำ
3. โขนไทย ภาค อวตารลงไลน์

4. รักเมืองไทย
5. Ramakien Character: Phra Nang Yak Ling
6. รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค

จากการศึกษาสติกเกอร์ไลน์ปรากฏลักษณะไทยด้านนาฏศิลป์ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ นาฏศิลป์ราชสำนักและนาฏศิลป์พื้นบ้าน ดังนี้

ลักษณะไทยด้านนาฏศิลป์	
นาฏศิลป์ราชสำนัก	
 <p>(ไทยเท่)</p>	 <p>(โขงไทย ภาค อวตารลงไลน์)</p>
 <p>(Ramakien Character: Phra Nang Yak Ling)</p>	

ลักษณะไทยด้านนาฏศิลป์	
นาฏศิลป์พื้นบ้าน	
 <p>(รักเมืองไทย)</p>	 <p>(ไทยจ๋า)</p>

ลักษณะไทยด้านนาฏศิลป์
นาฏศิลป์พื้นบ้าน
 <p>(รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค)</p>

3.4.1 นาฏศิลป์ราชสำนัก เป็นการแสดงที่มีราชสำนักเป็นผู้อุปถัมภ์หรือเกิดขึ้นในราชสำนัก อาจพัฒนามาจากการแสดงของชาวบ้านโดยราชสำนัก มีรูปแบบการแสดงที่มีระเบียบแบบแผน ขั้นตอน และพิธีกรรมค่อนข้างมาก ซึ่งมาจากการยึดถือจารีตประเพณีอย่างเคร่งครัด จนกลายเป็นแบบแผนทางการแสดง เช่น โขน ละครใน ภายหลังเรียกว่า นาฏศิลป์มาตรฐานหรือนาฏศิลป์แบบแผน ผู้ศึกษาพบว่ามี การนำนาฏศิลป์ราชสำนักมาสร้างสตีกเกอร์ไลน์ ดังตัวอย่าง

จากสตีกเกอร์ไลน์ ปรากฏภาพของทศกัณฐ์และหนุมาน ตัวละครเอกในบทพระราชนิพนธ์เรื่องรามเกียรติ์ที่นำไปใช้ในการแสดงโขน ซึ่งโขนเป็นนาฏศิลป์ของไทยที่มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา มีเรื่องราวปรากฏอยู่ในจดหมายเหตุลาลูแบร์ว่า โขน เป็นการเต้นออกท่าทางให้เข้ากับการบรรเลงดนตรี ผู้เต้นสวมหน้ากากและถืออาวุธ (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2562: 101) โขนนับเป็นศิลปะการแสดงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งรวมความอ่อนช้อยของการร่ายรำและความเข้มแข็งของการเต้นไว้ด้วยกัน นับเป็นศิลปะการแสดงที่มีวิวัฒนาการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน จากเดิมที่แสดงได้เฉพาะในพระราชพิธีสำคัญ และสวงไว้เป็นเครื่องราชูปโภคเฉพาะพระมหากษัตริย์จนถึงสมัยรัชกาลที่ 4 ที่เริ่มให้เจ้านายและขุนนางฝึกหัดโขนไว้ในสำนักของตนได้ ทำให้โขนแพร่หลายมากขึ้น (ธนิต อยู่โพธิ์, 2534: 43) กระทั่งปัจจุบัน โขนกลายเป็นการแสดงที่ประชาชนทั่วไปสามารถ

ชมได้ แต่ยังคงไว้ซึ่งบทบาทหน้าที่ในพระราชพิธีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์อยู่เช่นเดิม โขนจึงเป็นลักษณะไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป จึงปรากฏการนำภาพโขน มาสร้างสรรค์เป็นสติ๊กเกอร์ไลน์เพื่อใช้สื่อสารในช่องทางสมัยใหม่อย่างไลน์ แอปพลิเคชันด้วย

3.4.2 นาฏศิลป์พื้นบ้าน เป็นการแสดงของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเพื่อ พิธีกรรม เพื่อความบันเทิง หรือใช้ในการเกี่ยวพาราสีระหว่างคนหนุ่มสาว ทั้งนี้การแสดงนาฏศิลป์ พื้นบ้านจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น (กรมศิลปากร, 2547: 87) พบใน สติ๊กเกอร์ไลน์ ดังตัวอย่าง

จากสติ๊กเกอร์ไลน์ เป็นภาพของหนังตะลุง ซึ่งเป็นมหรสพพื้นบ้านที่เป็นที่นิยม แพร่หลายและผูกพันกับวิถีชีวิตของผู้คนภาคใต้มาอย่างยาวนาน นิยมเล่นในงานสมโภชหรืองาน เฉลิมฉลองต่าง ๆ ของชุมชน (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2562: 171) หนังตะลุง เป็นศิลปะการแสดงที่สร้างความบันเทิง และสะท้อนวิถีชีวิตของชาวใต้ผ่านเรื่องราวการแสดงที่แต่งขึ้น โดยจะมีทั้งบทละคร บทสนทนา วงดนตรี และการแสดงท่าทางของตัวหนังตะลุงผ่านแสงและเงา

นาฏศิลป์ไทย อาจเป็นสิ่งที่พบเห็นได้ไม่บ่อยครั้งนักในสังคมปัจจุบัน แต่จะพบได้ในโอกาส หรือวาระสำคัญ ดังนั้น การที่นาฏศิลป์ไทยปรากฏอยู่ในงานสร้างสรรค์สติ๊กเกอร์ไลน์ จึงเป็นการ สืบทอดและอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยผ่านช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่ได้อย่างน่าสนใจ ถือเป็น การเผยแพร่ลักษณะไทยด้านศิลปะการแสดงอีกด้วย

ชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ทั้ง 6 ชุดที่พบว่ามียุทธลักษณะไทยด้านนาฏศิลป์ปรากฏอยู่ มีชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ที่ ผู้สร้างมุ่งนำเสนอนาฏศิลป์ราชสำนักของไทย คือ โขน จำนวน 2 ชุด ได้แก่ โขนไทย ภาค อวตาร ลงไลน์ และ Ramakien Character: Phra Nang Yak Ling ส่วนสติ๊กเกอร์ไลน์อีก 4 ชุดนั้นเป็น ชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ที่นำเสนอลักษณะไทยแบบผสมผสานหลายด้าน จึงมียุทธลักษณะไทยด้านนาฏศิลป์ ปรากฏร่วมอยู่ด้วย

3.5 ด้านดนตรีไทย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายคำว่าดนตรีไว้ว่า ดนตรี หมายถึง น. เสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง เครื่องบรรเลงซึ่งมีเสียงดังทำให้รู้สึก เพลิดเพลิน หรือเกิดอารมณ์รัก โศก หรือรื่นเริง ได้ตามทำนองเพลง เมื่อศึกษาลักษณะไทยด้านดนตรี ในสตีกเกอร์ไลน์พบว่า มีชุดสตีกเกอร์ไลน์ที่นำเสนอลักษณะไทยด้านดนตรีทั้งสิ้น 4 ชุด ได้แก่

1. รักเมืองไทย
2. หนานคำ คนเมือง
3. อักษรไทยสนุกดี
4. รมรงค์ภาษาไทย 4 ภาค

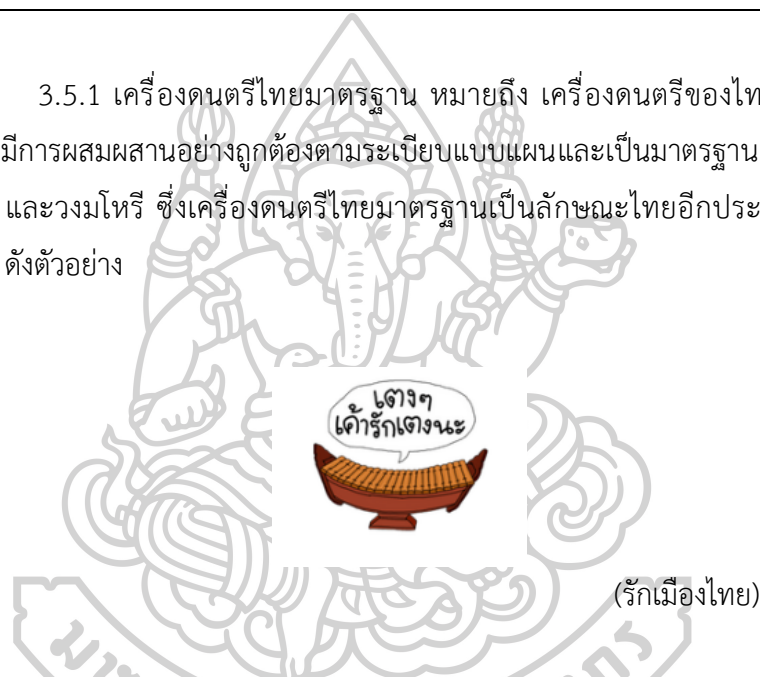
ลักษณะไทยด้านดนตรีไทยในสตีกเกอร์ไลน์ พบปรากฏเป็นอวัจนภาษาในรูปแบบของภาพ เครื่องดนตรีไทย สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ เครื่องดนตรีไทยมาตรฐานและเครื่องดนตรีไทยพื้นบ้าน ดังนี้

ลักษณะไทยด้านดนตรีไทย	
เครื่องดนตรีไทยมาตรฐาน	
 (รักเมืองไทย)	 (อักษรไทยสนุกดี)

ลักษณะไทยด้านดนตรีไทย	
เครื่องดนตรีไทยพื้นบ้าน	
 (หนานคำ คนเมือง)	 (รักเมืองไทย)

ลักษณะไทยด้านดนตรีไทย
เครื่องดนตรีไทยพื้นบ้าน
 <p>(รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค)</p>

3.5.1 เครื่องดนตรีไทยมาตรฐาน หมายถึง เครื่องดนตรีของไทยที่ใช้บรรเลงในวงดนตรีไทยที่มีการผสมผสานอย่างถูกต้องตามระเบียบแบบแผนและเป็นมาตรฐาน ได้แก่ วงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย และวงมโหรี ซึ่งเครื่องดนตรีไทยมาตรฐานเป็นลักษณะไทยอีกประการหนึ่งที่พบในสตีกเกอร์ไลน์ ดังตัวอย่าง

จากสตีกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏ เป็นภาพของระนาด ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีไทยมาตรฐาน ประเภทเครื่องดี ทำด้วยไม้ ใช้ตีประกอบจังหวะ ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ระบุว่า ระนาด คือ เครื่องดนตรีประเภทเครื่องดี มีลูกและเสียงเรียงต่อกันอยู่บนราง มีหลายแบบ มีไม้ตีคู่หนึ่ง เรียกว่า ไม้ระนาด ลักษณะนามว่า ราง สำหรับระนาดเป็นเครื่องดนตรีไทยที่พบได้บ่อยในวงดนตรีไทย อย่างวงปี่พาทย์ หรือพิณพาทย์

3.5.2 เครื่องดนตรีไทยพื้นบ้าน หมายถึง เครื่องดนตรีประจำท้องถิ่นที่ใช้บรรเลงในวงดนตรีพื้นบ้านของแต่ละภูมิภาคหรือแต่ละพื้นที่ เป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะเฉพาะ มีเอกลักษณ์พบในสตีกเกอร์ไลน์ ดังตัวอย่าง

(หนานคำ คนเมือง)

จากสตีกเกอร์ไลน์ ปรากฏภาพของเครื่องดนตรีท้องถิ่น เรียกว่า ซิ่ง เป็นเครื่องดนตรีพื้นเมืองทางภาคเหนือ จัดอยู่ในประเภทเครื่องดีด นิยมเล่นกันในชุมชนหรือท้องถิ่นทั่วไปในภาคเหนือ แต่อาจพบในการบรรเลงดนตรีของชาวไทยใหญ่หรือชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ด้วย (ศีกฤทธิ์ ปราโมช, 2551: 299) โดยซิ่งทำขึ้นจากไม้สักใช้เส้นลวด 4 เส้นมาติดควบกันที่ละ 2 สาย และมีกล่องเสียงที่ทำให้เกิดเสียงดังกังวาน มีด้วยกัน 3 ขนาด นั่นคือ ซิ่งใหญ่ ซิ่งกลาง และซิ่งเล็ก ซิ่งสตีกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏว่ามีเครื่องดนตรีชนิดนี้อยู่ด้วยนั้น เป็นชุดสตีกเกอร์ไลน์ที่นำเสนอโดยใช้ตัวการ์ตูนที่เป็นคนเหนือมาใช้ในการสื่อสาร จึงมีการนำเอาภาพเครื่องดนตรีทางเหนือมาใช้ประกอบร่วมด้วย

ทั้งนี้ชุดสตีกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏลักษณะไทยด้านดนตรีทั้ง 4 ชุดนี้ เป็นชุดสตีกเกอร์ไลน์ที่นำเสนอลักษณะไทยแบบผสมผสานหลายด้าน จึงปรากฏด้านดนตรีรวมอยู่ในชุดสตีกเกอร์ไลน์ดังกล่าวด้วย

ดนตรี เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความบันเทิงของชนทุกชาติ เช่นเดียวกับกับชนชาติไทยที่มีดนตรีไทยอยู่มากมายหลายประเภท ทั้งเครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี และเครื่องเป่า ดังนั้น การนำเสนอลักษณะไทยด้านดนตรีไทยด้วยการสร้างสรรค์เป็นสตีกเกอร์ไลน์ในรูปแบบของเครื่องดนตรีไทย โดยเฉพาะเครื่องดนตรีประจำท้องถิ่นที่ไม่ค่อยได้พบเห็นบ่อยนัก จึงถือเป็นการเผยแพร่ลักษณะไทยด้านดนตรีไทยได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย

3.6 ด้านเครื่องมือเครื่องใช้

เครื่องมือเครื่องใช้ หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประดิษฐ์ สร้าง ทำ หรือใช้ในการต่าง ๆ สำหรับเครื่องมือเครื่องใช้ของคนไทย ล้วนเกิดขึ้นจากภูมิปัญญาของชาวบ้านที่คิดค้นและประดิษฐ์ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการในการดำรงชีพ โดยในสมัยก่อนที่ผู้คนส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในสังคมเกษตรกรรมก็มักจะสร้างเครื่องมือเครื่องใช้เหล่านี้ด้วยตัวเอง ซึ่งผู้ศึกษาพบว่าการศึกษาลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาในสตีกเกอร์ไลน์พบว่า มีลักษณะไทยด้านเครื่องมือเครื่องใช้ปรากฏอยู่ในสตีกเกอร์ไลน์ทั้งสิ้น 5 ชุด ได้แก่

1. การ์ตูนไทยเล่มละบาท
2. รักเมืองไทย
3. หนานคำ คนเมือง
4. เด็กชายผ้าขาวม้า
5. รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค

ในสติกเกอร์ไลน์ปรากฏลักษณะไทยด้านเครื่องมือเครื่องใช้ที่แสดงลักษณะเฉพาะของความเป็นไทย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไปและเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะท้องถิ่น ดังนี้

ลักษณะไทยด้านเครื่องมือเครื่องใช้	
เครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไป	
 (Line Characters: ไทยแลนด์ โอนลี่)	 (การ์ตูนไทยเล่มละบาท)
ลักษณะไทยด้านเครื่องมือเครื่องใช้	
เครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะท้องถิ่น	
 (ยูริ สาวหวานในชุดไทย)	 (ไทยจ๋า)
 (รักเมืองไทย)	 (เด็กชายผ้าขาวม้า)

ลักษณะไทยด้านเครื่องมือเครื่องใช้	
เครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะท้องถิ่น	
 <p>(หนานคำ คนเมือง)</p>	 <p>(รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค)</p>

3.6.1 เครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไป หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นหรือสิ่งของเพื่อใช้ในการประดิษฐ์ สร้าง ทำ หรือใช้ในการต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะไทย และมีใช้กันทั่วไปในประเทศไทยจากการศึกษาสติกเกอร์ไลน์ พบดังตัวอย่าง

(Line Characters: ไทยแลนด์ โอนลี่)

จากสติกเกอร์ไลน์ เป็นภาพของ ครกกับสาก เครื่องใช้ในครัวเรือนของไทยที่ทำขึ้นจากดินเผา ไม้ หรือหิน แตกต่างกันไป มีลักษณะเป็นหลุมตรงกลางใช้คู่กับสากที่ทำจากวัสดุชนิดเดียวกัน ใช้สำหรับโขลกหรือตำวัตถุดิบในการทำอาหารให้แหลกหรือละเอียดตามความต้องการ ปัจจุบันยังคงพบเห็นได้ในครัวเรือนหรือร้านค้า

3.6.2 เครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะท้องถิ่น หมายถึง สิ่งของเครื่องใช้ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสร้างหรือทำสิ่งต่าง ๆ รวมถึงเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะไทยและแสดงให้เห็นถึงความเป็นท้องถิ่นเฉพาะถิ่นใดถิ่นหนึ่ง พบดังตัวอย่าง

(ไทยจำ)

จากสตีกเกอร์ไลน์ ปรากฏภาพของโอง หมายถึง น. ภาชนะสำหรับขังน้ำ ก้นสอบ เล็กน้อย ปากกว้าง มีขนาดต่าง ๆ กัน บางทีก็เรียกว่า ตุ่ม สำหรับสตีกเกอร์ไลน์ที่มีการนำภาพของโอง มาใช้นั้น หากสังเกตจะพบว่ามีลายเขียนลวดลายข้างโองเป็นลายมังกร แม้จะพบว่าโองมังกรเป็นสิ่งที่มิใช่กันใคร้วเรือนแทบทุกพื้นที่ของไทย แต่โองมังกรถือเป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัด ราชบุรี ซึ่งเป็นแหล่งที่มีการผลิตโองมังกรมานานกว่า 60 ปี

การศึกษาสตีกเกอร์ไลน์พบว่า ลักษณะไทยด้านเครื่องมือเครื่องใช้ที่ปรากฏ มีทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไปที่พบเห็นกันในทุกพื้นที่ของไทย และเครื่องมือเครื่องใช้ที่แสดงอัตลักษณ์ไทยซึ่งผู้สร้างสตีกเกอร์ไลน์ก็ยังคงนำเครื่องมือเครื่องใช้มาสร้างสรรค์เป็นสตีกเกอร์ไลน์เพื่อสอดแทรกลักษณะไทยให้เกิดความน่าสนใจและให้เป็นที่รู้จักต่อไป

3.7 ด้านการแต่งกาย

การแต่งกายเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติอย่างหนึ่ง ซึ่งแต่ละประเทศจะมีการแต่งกายตามแบบฉบับของตนเอง อันเป็นเครื่องแสดงให้ผู้อื่นรับรู้ว่าเป็นชนชาติใด และยังเป็นการตกแต่งร่างกายให้สวยงาม ป้องกันความร้อนหนาว นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นสถานภาพ ฐานะ และตำแหน่งหน้าที่ได้อีกด้วย (เกษร สุนทรเสรี, 2536: 2) เมื่อศึกษาลักษณะไทยด้านการแต่งกายพบว่า มีลักษณะไทยด้านการแต่งกายปรากฏอยู่ในสตีกเกอร์ไลน์ทั้งสิ้น 24 ชุด ได้แก่

1. เป็นหญิงไทย
2. แม่หญิงศรี 3 ชุด สยามเรนเนซองส์
3. ผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน
4. นารี 2
5. เด็กสยาม
6. นารี
7. พราย นางตานี ผีไทย (Thai Ghost Stories)

8. สมรศรี : แต่งกายชุดไทย 1
9. ไทยดี
10. ไทยเลิศล้ำ
11. ฝึไทยขั้นเทพ
12. ออเจ้า การะเกด
13. มาพูดภาษาโบราณกันเถิดออเจ้า
14. นิยมไทย ver.6 โดยครูแตน
15. อู้กำเมืองกันเตื้อะ พูดภาษาเหนือกันเถอะ
16. เจ้าจุก
17. น้องกุมารทอง 2
18. ท่านขุน ชาวไทย
19. หญิงสยาม
20. ภูษาล้านนา กำเมือง 1
21. เด็กชายผ้าขาวม้า
22. น้องแกละและผองเพื่อน
23. ละอ่อนน้อย : กำเมือง
24. Ramakien Character : Phra nang Yak Ling

ในสตีกเกอร์ไลน์พบการแต่งกายแบบย้อนยุคที่แสดงลักษณะไทยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ การแต่งกายแบบไม่เป็นทางการและการแต่งกายแบบเป็นทางการ ดังนี้

ลักษณะไทยด้านการแต่งกาย	
การแต่งกายแบบไม่เป็นทางการ	
 <p>(เป็นหญิงไทย)</p>	 <p>(ผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน)</p>

ลักษณะไทยด้านการแต่งกาย	
การแต่งกายแบบไม่เป็นทางการ	
 <p>(เด็กสยาม)</p>	 <p>(พราย นางตานี ผีไทย (Thai Ghost Stories))</p>
 <p>(ไทยดี)</p>	 <p>(ผีไทยชั้นเทพ)</p>
 <p>(มาพูดภาษาโบราณกันเถิดออเจ้า)</p>	 <p>(ไทยจุงเบย)</p>
 <p>(อู้กำเมืองกันเต๊อะ พูดภาษาเหนือกันเถอะ)</p>	 <p>(ละอ่อนน้อย : กำเมือง)</p>
 <p>(น้องกุมารทอง 2)</p>	 <p>(หญิงสยาม)</p>

ลักษณะไทยด้านการแต่งกาย
การแต่งกายแบบไม่เป็นทางการ
 <p>(เด็กชายผ้าขาวม้า)</p>

ลักษณะไทยด้านการแต่งกาย	
การแต่งกายแบบเป็นทางการ	
 <p>(นารี 2)</p>	 <p>(แม่หญิงศรี 3 ชุดสยามเรเนซองส์)</p>
 <p>(สมรศรี : แต่งกายชุดไทย 1)</p>	 <p>(ไทยเลิศล้ำ)</p>
 <p>(ออเจ้า การะเกด)</p>	 <p>(นารี)</p>

ลักษณะไทยด้านการแต่งกาย	
การแต่งกายแบบเป็นทางการ	
 <p>(ตัวกลม น่องลำตวน)</p>	<p>วันอาทิตย์ รวยเงิน รวยคนรัก นะเจ้าคะ</p> <p>(นิยมไทย ver.6 โดยครูแตง)</p>
 <p>(ท่านขุน ชาวไทย)</p>	 <p>(เจ้าจุก)</p>
<p>ไปก่อน เน้อเจ้า</p> <p>(ภูษาล้านนา กำเมือง 1)</p>	 <p>(น้องแกละและผองเพื่อน)</p>
 <p>(Ramakien Character : Phra Nang Yak Ling)</p>	

3.7.1 การแต่งกายแบบไม่เป็นทางการ หมายถึง การแต่งกายแบบไทยด้วยเสื้อผ้าที่สวมใส่อยู่ในชีวิตประจำวันในพื้นที่ส่วนตัว โดยมากมักเป็นเครื่องแต่งกายที่เน้นความสะดวกสบาย เหมาะสมกับสภาพอากาศ สวมใส่ไม่ซับซ้อน และไม่มีเครื่องประดับ

(หญิงสยาม)

จากสตีกเกอร์ไลน์ เป็นภาพการแต่งกายของหญิงไทยสมัยโบราณราวสมัยอยุธยา ถือเป็น การแต่งกายของหญิงชาวบ้าน เมื่ออยู่บ้านมักนุ่งโจงกระเบนสีพื้นและมีผ้าแถบพันรอบอกไว้ผมทรงดอกกระพุ่ม ซึ่งพบการแต่งกายเช่นนี้เรื่อยมาจนถึงสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (แสงอรุณ รัตกสิกร, 2551: 333)

3.7.2 การแต่งกายแบบเป็นทางการ หมายถึง การแต่งกายแบบไทยของชนชั้นสูง ขุนนาง หรือการแต่งกายแบบราชสำนัก ซึ่งชาวบ้านหรือบุคคลทั่วไปล้วนได้รับอิทธิพลของการแต่งกายเช่นนี้ด้วย โดยมากมักมีการเลือกผ้าที่มีลวดลายสวยงามและเครื่องประดับให้เหมาะสม มักสวมใส่ในโอกาสหรือพิธีสำคัญ ค่านิยมในการแต่งกายเช่นนี้ยังคงมีให้เห็นในปัจจุบัน เช่น การแต่งกายของบ่าวสาวในพิธีแต่งงาน พบดังตัวอย่าง

(นิยมไทย ver.6 โดยครูแตง)

จากสตีกเกอร์ไลน์ ปรากฏลักษณะไทยด้านการแต่งกายของผู้หญิงที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับชุดไทยจักรี หนึ่งในแปดแบบของชุดไทยพระราชนิยม ท่อนบนห่มด้วยสไบเฉียงขึ้นไป บนไหล่ด้านซ้าย ส่วนด้านล่างนุ่งผ้าซิ่นที่มีจีบยกด้านหน้า และตกแต่งร่างกายด้วยเครื่องประดับ เช่น

เข็มขัด สร้อยคอ และสังวาลย์ ตามความเหมาะสมของโอกาสในการสวมใส่ (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2561: 14)

เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เป็นหนึ่งในปัจจัย 4 ที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ได้รับการพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและอิทธิพลจากชนชาติอื่น ๆ ลักษณะไทยของการแต่งกายบางแบบ อาจไม่มีให้เห็นโดยทั่วไป แต่จะพบได้ในงานพระราชพิธีสำคัญหรืองานมงคลต่าง ๆ เท่านั้น ดังนั้น การที่ผู้สร้างสติ๊กเกอร์ไลน์ได้นำการแต่งกายที่แสดงให้เห็นลักษณะไทยมาใช้ในการสร้างสรรค์ สติ๊กเกอร์ไลน์ จึงนับว่าเป็นการสร้างโอกาสของคนทั่วไปที่จะได้เห็นเครื่องแต่งกายแบบไทยได้ง่ายขึ้น แม้จะมีรายละเอียดต่าง ๆ ที่ไม่ตรงตามแบบดั้งเดิมแต่ก็ทำให้เครื่องแต่งกายแบบไทยไม่สูญหายไป อีกทั้งการนำเสนอการแต่งกายแบบไทยในช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่ เป็นการแสดงให้เห็นว่า การแต่งกายด้วยชุดไทยไม่ใช่สิ่งที่ล้าสมัย แต่เป็นลักษณะไทยที่สามารถทำได้ในปัจจุบันตาม ความเหมาะสมกับวาระและโอกาสได้ด้วย

ลักษณะไทยด้านการแต่งกายเป็นลักษณะไทยที่พบบ่อยที่สุดในชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ทั้งหมด เนื่องจากการแต่งกายเป็นสิ่งแรกที่สามารถเห็นได้ชัดที่สุดในสติ๊กเกอร์ไลน์ ดังนั้น เมื่อผู้สร้างสติ๊กเกอร์ ไลน์ต้องการนำเสนอลักษณะไทยหรือความเป็นไทย เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายจึงเป็นสิ่งที่ถูกนำมา สร้างสรรค์มากที่สุด ประกอบกับภาพการ์ตูนสติ๊กเกอร์ไลน์ส่วนใหญ่เป็นภาพคน จึงมีความจำเป็นที่ ต้องสวมใส่เสื้อผ้าเพื่อปกปิดร่างกายให้เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการสื่อสารด้วย

3.8 ด้านอาหาร

อาหาร เป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในแต่ละชนชาติล้วนมีอาหารที่เป็น ลักษณะเฉพาะตัว ทั้งนี้เป็นเพราะสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่แตกต่าง ส่งผลให้วัตถุดิบตาม ธรรมชาติที่นำมาปรุงอาหารนั้นมีความแตกต่างกัน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ ให้ความหมายของคำว่าอาหารไว้ว่า อาหาร หมายถึง น. ของกิน, เครื่องค้ำจุนชีวิต, เครื่องหล่อเลี้ยง ชีวิต และสำหรับอาหารไทย คือ อาหารที่คนไทยนำวัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่นมาผ่านกระบวนการ ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นอาหาร มีการถ่ายทอดกรรมวิธีสืบต่อมาจนกลายเป็นวัฒนธรรมการกินของคนไทย และยอมรับเป็นอาหารประจำชาติไทยในที่สุด (เลิศศิริ เตโชภวิวัฒน์กุล, 2550: 6) การศึกษาลักษณะ ไทยด้านอาหารไทยในที่นี้ ผู้ศึกษาพบว่า มีทั้งไทยที่เป็นที่รู้จักในประเทศไทยและเป็นที่รู้จักในระดับ นานาชาติ ซึ่งเว็บไซต์ CNN ได้มีการจัดอันดับอาหารจานเด็ดทั่วโลกในปี 2563 โดยมีอาหารไทย ติดอันดับด้วยกัน 3 เมนู ได้แก่ อันดับ 1 มัสมั่น อันดับ 8 ต้มยำกุ้ง และอันดับ 46 ส้มตำ นอกจากนี้ ผัดไทยยังเป็น 1 ใน 5 อาหารยอดนิยมระดับโลกเมื่อปี 2555 อีกด้วย เมื่อศึกษาลักษณะไทยด้าน

อวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบว่ามีสติกเกอร์ไลน์ที่แสดงลักษณะไทยด้านอาหารอยู่ทั้งสิ้น 4 ชุด ได้แก่

1. ไทยจำ
2. รักเมืองไทย
3. ออยากกิน
4. อีสานวันละคำ

ทั้งนี้ผู้ศึกษาพบลักษณะไทยด้านอาหารในสติกเกอร์ไลน์แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ อาหารไทยที่เป็นที่รู้จักในระดับประเทศและอาหารไทยที่เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ ดังนี้

ลักษณะไทยด้านอาหาร	
อาหารไทยที่เป็นที่รู้จักในประเทศ	
 <p>ข้าวต้มมัด</p> <p>(อีสานวันละคำ)</p>	
ลักษณะไทยด้านอาหาร	
อาหารไทยที่เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ	
 <p>ออยากกิน ผัดไทย</p> <p>(ออยากกิน)</p>	 <p>แซ่บ</p> <p>(รักเมืองไทย)</p>
 <p>แซ่บ</p> <p>(ไทยจำ)</p>	

3.8.1 อาหารไทยที่เป็นที่รู้จักในประเทศ ส่วนใหญ่เป็นอาหารพื้นบ้านของไทยที่มีความแตกต่างกันไปตามความนิยมในแต่ละภูมิภาค โดยมีปัจจัยสำคัญคือ วัตถุดิบที่มีในแต่ละท้องถิ่น แม้ในปัจจุบันอาหารพื้นบ้านดังกล่าวจะเป็นที่แพร่หลายไปทั่วประเทศ เช่น เราอาจพบเห็นร้านอาหารเหนือในภาคกลาง หรือการที่มีร้านอาหารอีสานอยู่ในห้างสรรพสินค้าทุกภาค แต่อัตลักษณ์ของอาหารพื้นบ้านยังมีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับที่รู้จักอยู่เสมอ ซึ่งการศึกษาสติกเกอร์ไลน์พบลักษณะไทยด้านอาหารไทยที่เป็นที่รู้จักในประเทศ ดังตัวอย่าง

(อีสานวันละคำ)

จากสติกเกอร์ไลน์ เป็นภาพของข้าวต้มมัด ซึ่งจัดเป็นขนมพื้นบ้านที่นิยมใช้ถวายแด่พระภิกษุในเทศกาลตักบาตรเทโวและเทศกาลออกพรรษา นิยมทำกันทั่วทุกภาคของไทยและมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป แม้วิธีทำและรสชาติอาจจะต่างกันออกไปตามแต่ละท้องถิ่น แต่ยังคงมีส่วนผสมหลักที่เป็นเอกลักษณ์ นั่นคือ ข้าวเหนียว กล้วยน้ำว้า และน้ำตาล (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2562: 69)

3.8.2 อาหารไทยที่เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ หมายถึง อาหารไทยที่เป็นที่นิยมกันทุกท้องถิ่นของไทยและเป็นที่ยอมรับและเป็นที่นิยมรับของชาวต่างชาติว่าต้องได้รับประทานเมื่อเดินทางมาเยือนประเทศไทย พบในสติกเกอร์ไลน์ ดังตัวอย่าง

(รักเมืองไทย)

จากสติกเกอร์ไลน์ เป็นภาพของต้มยำ จัดเป็นแกงร้อนประเภทหนึ่งที่ใช้เนื้อสัตว์ปรุงกับเครื่องสมุนไพร ได้แก่ รากผักชี ตะไคร้ ใบมะกรูด และเนื้อสัตว์ โดยมีเครื่องปรุงรสสำคัญคือ มะนาว น้ำปลา และพริกชี้หูสวน (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2562: 89) สำหรับต้มยำกุ้ง นับว่าเป็นอาหารประจำชาติไทยที่ชาวต่างชาติรู้จักและเป็นที่ยอมรับกันมาก จนกลายเป็น

อาหารที่ต้องรับประทานหากเดินทางมายังประเทศไทย ปัจจุบัน ต้มยำกุ้งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ ประจำปีพุทธศักราช 2554 ด้วย

อาหารไทย เป็นลักษณะไทยที่เข้าถึงได้ง่ายทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เนื่องจากมีรสจัดเป็นเอกลักษณ์ สีสันน่ารับประทาน ดังนั้น เมื่อผู้สร้างสรรค์สติกเกอร์ไลน์ต้องการนำเสนอลักษณะไทยผ่านสติกเกอร์ไลน์ อาหารจึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจมองข้ามได้ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว และสร้างความน่าสนใจในการสื่อสารได้

ลักษณะไทยด้านอาหารเป็นลักษณะไทยที่พบไม่มากนักในสติกเกอร์ไลน์ เนื่องจากจุดประสงค์หลักของการสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชันมักเป็นการทักทายและพูดคุยกันในประเด็นใดประเด็นหนึ่งตามที่คุณส่งสารและผู้รับสารมีความสนใจร่วมกัน โดยมากมักเป็นการสื่อสารแบบสั้น ๆ ในเรื่องพื้นฐาน เช่น การทักทาย บอกลา นัดแนะ และเชื้อเชิญ ดังนั้น ลักษณะไทยด้านอาหารจึงมีเฉพาะในสติกเกอร์ไลน์เพียงบางชุดที่ต้องการนำเสนอเรื่องอาหารเพียงอย่างเดียว เช่น สติกเกอร์ไลน์ชุดอยากกิน หรือมีเพียงเล็กน้อยในชุดสติกเกอร์ไลน์ที่ต้องการนำเสนอลักษณะไทยในภาพรวมเท่านั้น

3.9 ด้านกีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายของคำว่ากีฬาและการละเล่นไว้ว่า กีฬา หมายถึง กิจกรรมหรือการเล่นที่มีกฎกติกากำหนด เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด หรือเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง และอาจใช้เป็นการแข่งขันเพื่อความบันเทิง เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล ว่ายน้ำ หมากรุก ปิงปอง ล่าสัตว์ ส่วนคำว่า การละเล่น หมายถึง มหรสพต่าง ๆ การแสดงต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง ซึ่งทั้งกีฬาและการละเล่น ล้วนมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ จนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตผู้คนทั้งวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ถือเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกันของกลุ่มคนเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ เมื่อศึกษาลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบลักษณะไทยด้านกีฬาและการละเล่นพื้นบ้านปรากฏในชุดสติกเกอร์ไลน์ทั้งสิ้น 5 ชุด ได้แก่

1. หนูขวัญและแมวน้อย
2. ฟ้าย่าน นักมวยไทยหัวใจอ่อนโยน
3. น้องแกลและผองเพื่อน
4. ไทยเลิศล้ำ
5. รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค

ทั้งนี้ลักษณะไทยด้านกีฬาและการเล่นที่พบในสติกเกอร์ไลน์ แบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ การเล่นพื้นบ้านและกีฬาระดับชาติ ดังนี้

ลักษณะไทยด้านกีฬาและการเล่น	
การเล่นพื้นบ้าน	
 <p>(หนูขวัญและแมวน้อย)</p>	 <p>(น้องแกะและผองเพื่อน)</p>
 <p>(ไทยเลิศล้ำ)</p>	 <p>(รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค)</p>
ลักษณะไทยด้านกีฬาและการเล่น	
กีฬาระดับชาติ	
 <p>(ฟ้าลั่น นักมวยไทยหัวใจอ่อนโยน)</p>	

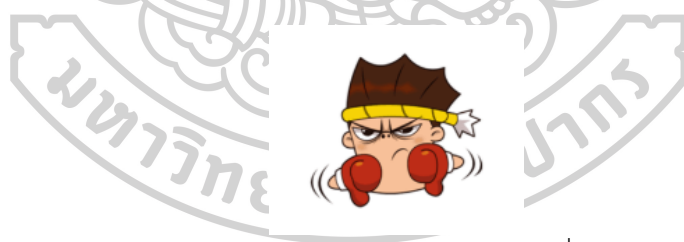
3.9.1 กีฬาและการเล่นพื้นบ้าน เป็นกีฬาหรือการเล่นที่มีเฉพาะพื้นที่หรือในบางจังหวัดเท่านั้น โดยมีกฎ กติกา หรือข้อตกลงที่กำหนดขึ้นในกลุ่มผู้เล่น หากเป็นกีฬาจะมีการมุ่งหวังผลแพ้ชนะ แต่หากเป็นการเล่นจะมีจุดประสงค์เพื่อการสร้างความสนุกสนานในกลุ่มผู้เล่นพบดังตัวอย่าง

(หนูขวัญและแมวน้อย)

จากสตีกเกอร์ไลน์ เป็นภาพของเด็กหญิงที่กำลังเล่นหมากเก็บ เป็นการละเล่นที่นิยมเล่นในภาคกลาง โดยเฉพาะเด็กหญิงที่มีอายุ 8-18 ปี มีความเชื่อว่าการละเล่นชนิดนี้มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยจะใช้ก้อนหินเป็นอุปกรณ์ในการเล่น มีการลบเหลี่ยมคมของก้อนหินเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการบาดเจ็บขณะเล่น การเล่นหมากเก็บเป็นการเล่นที่ฝึกสมาธิและกล้ามเนื้อมือของผู้เล่นได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันยังคงพบเห็นการละเล่นชนิดนี้อยู่บ้าง โดยมีการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ที่ใช้เล่นตามความสะดวก นอกจากนี้ การเล่นหมากเก็บยังได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ ประจำปีพุทธศักราช 2555 อีกด้วย

3.9.2 กีฬาระดับชาติ เป็นการแข่งขันที่มีกฎกติกาชัดเจนเพื่อให้ได้ผลแพ้ชนะ มีการจัดการแข่งขันอยู่เสมอและเป็นที่รู้จักแพร่หลาย โดยผู้ศึกษาพบลักษณะไทยด้านกีฬาระดับชาติในสตีกเกอร์ไลน์เพียง 1 ประเภท คือ กีฬามวยไทย ดังตัวอย่าง

(ฟ้าลั่น นักมวยไทยหัวใจอ่อนโยน)

จากสตีกเกอร์ไลน์ เป็นภาพของนักกีฬามวยไทย เห็นได้จากการสวมเชือกที่ถักเป็นวงกลมไว้ที่ศีรษะ เรียกกันว่า มงคล แสดงให้เห็นลักษณะไทยด้านกีฬาที่ปรากฏในสตีกเกอร์ไลน์มวยไทยเป็นศิลปะการป้องกันตัวที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของไทย มีร่องรอยพัฒนาการมาตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิและเริ่มชัดเจนขึ้นในสมัยทวารวดี รุ่งเรืองในสมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม: 2559, 96) ในสมัยโบราณ ชายไทยจะได้รับการฝึกฝนมวยไทยไว้ป้องกันตัว ก่อนจะกลายเป็นกีฬาประจำชาติไทยที่ยังมีให้ชมอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ มวยไทยไม่ได้เป็นเพียงการต่อสู้ที่ใช้กำลังเพียงอย่างเดียว แต่ต้องใช้ไหวพริบ ปฏิภาณ และชั้นเชิงในการต่อสู้ จึงจะ

สามารถเป็นผู้ชนะได้ กีฬามวยไทยเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมจนกระทั่งมีการจัดการแข่งขันกีฬามวยไทยในระดับนานาชาติด้วย

กีฬาและการละเล่นพื้นบ้านของไทยล้วนมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ในชุมชน กฎ กติกา และอุปกรณ์ที่ใช้ล้วนผูกพันอยู่กับสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิต กีฬาไทยบางประเภทอาจไม่สามารถพบเห็นได้แล้วในปัจจุบัน ดังนั้น การนำภาพของกีฬาและการละเล่นไทยมาใช้ในสติกเกอร์ไลน์ ทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารได้รู้จักกีฬาไทยในแวดวงสื่อสารสมัยใหม่ที่กว้างขวางขึ้น

นอกจากนี้ ลักษณะไทยด้านกีฬาและการละเล่นพื้นบ้านยังแสดงให้เห็นภูมิปัญญาไทยได้เป็นอย่างดี แม้ปัจจุบันบางอย่างจะเลือนหายไปตามสภาพสังคมและวิถีชีวิตของผู้คนที่เปลี่ยนไป แต่ยังคงมีหลักฐานของกีฬาและการละเล่นพื้นบ้านปรากฏอยู่ในหนังสือให้ศึกษาหรือยังคงมีอยู่ในกิจกรรมของท้องถิ่น ซึ่งการนำลักษณะไทยด้านกีฬาและการละเล่นพื้นบ้านมาสอดแทรกไว้ในสติกเกอร์ไลน์ นับเป็นอีกหนึ่งวิธีในการเผยแพร่ลักษณะไทยเหล่านี้ไปยังคนรุ่นใหม่ด้วย

อวัจนภาษา เป็นส่วนหนึ่งของภาษาไทยที่ใช้ในการสื่อสาร ดังนั้น อวัจนภาษาจึงแสดงให้เห็นลักษณะไทยได้ด้วย โดยลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาไทยที่ผู้ศึกษาพบในสติกเกอร์ไลน์ทั้งหมดสามารถแบ่งได้เป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความเชื่อ แบ่งออกเป็น ความเชื่อเรื่องศาสนา ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความเชื่อเรื่องผี
2. ด้านประเพณี แบ่งออกเป็น ประเพณีระดับชาติ และประเพณีท้องถิ่น
3. ด้านมารยาท แบ่งออกเป็น การไหว้ และการกราบ
4. ด้านนาฏศิลป์ แบ่งออกเป็น นาฏศิลป์ชั้นสูง และนาฏศิลป์พื้นบ้าน
5. ด้านดนตรี แบ่งออกเป็น ดนตรีไทยมาตรฐาน และดนตรีไทยพื้นบ้าน
6. ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ แบ่งออกเป็น เครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไปและเครื่องมือเครื่องใช้ที่แสดงอัตลักษณ์ท้องถิ่น
7. ด้านการแต่งกาย แบ่งออกเป็น การแต่งกายแบบไม่เป็นทางการ และการแต่งกายแบบเป็นทางการ
8. ด้านอาหาร แบ่งออกเป็น อาหารที่เป็นที่รู้จักในประเทศ และอาหารที่เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ

9. ด้านกีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน แบ่งออกเป็น การละเล่นพื้นบ้าน และกีฬา ระดับชาติ

การศึกษาลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์พบข้อสังเกตบางประการว่า สติกเกอร์ไลน์แต่ละชุดจะมีชื่อและคำอธิบาย เพื่อแสดงให้เห็นว่าลักษณะของสติกเกอร์ไลน์ในชุดนั้น ๆ เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เช่น สติกเกอร์ไลน์ชุด ฝัไทยขั้นเทพ จะมีภาพการ์ตูนสติกเกอร์ไลน์ที่เป็นผีทั้งหมด หรือสติกเกอร์ไลน์ชุด Ramakien Character : Phra Nang Yak Ling ที่มีการนำเสนอตัวการ์ตูนเป็นภาพตัวละครในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งแสดงให้เห็นลักษณะไทยด้านนาฏศิลป์และการแต่งกายแบบไทย อาจมีการนำเสนออัตลักษณ์บางประการเพื่อตอบสนองความต้องการและดึงดูดความสนใจของผู้ใช้งานที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันหรือเป็นกลุ่มเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า การที่ภาพสติกเกอร์ไลน์ในแต่ละชุดจะปรากฏลักษณะไทยด้านใดนั้นขึ้นอยู่กับความตั้งใจของผู้สร้างสรรค์ สติกเกอร์ไลน์ชุดนั้น ๆ ว่าต้องการนำเสนอสิ่งใดเพื่อดึงดูดความสนใจกลุ่มผู้ใช้งานให้เลือกใช้ชุดสติกเกอร์ไลน์ที่ตนเองสร้างขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีชุดสติกเกอร์ไลน์จำนวนมากที่ไม่ได้เจาะจงนำเสนอลักษณะไทยเพียงด้านใดด้านหนึ่ง แต่เป็นการนำเอาลักษณะไทยในหลายด้านมาผสมผสานรวมอยู่ในชุดสติกเกอร์ไลน์เดียวกัน เช่น สติกเกอร์ไลน์ชุด รักเมืองไทยและวรรณคดีภาษาไทย 4 ภาค ที่แสดงให้เห็นลักษณะไทยในหลายด้าน ทั้งด้านประเพณี ด้านการแต่งกาย หรือแม้แต่ด้านอาหารก็มีปรากฏอยู่ในสติกเกอร์ไลน์ชุดรักเมืองไทยด้วย โดยจะเห็นได้จากการที่สติกเกอร์ไลน์จากชุดเดียวกันปรากฏลักษณะไทยมากกว่า 1 ด้าน

การพบลักษณะไทยปรากฏอยู่ในสติกเกอร์ไลน์ที่ใช้สื่อสารผ่านทางไลน์ แอปพลิเคชัน ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่นี้ แสดงให้เห็นว่าแม้จะผ่านมายาวนานและมีลักษณะไทยบางประการสูญหาย หรือไม่ปรากฏชัดเจนเหมือนในยุคสมัยก่อน แต่ลักษณะไทยเหล่านี้ยังคงได้รับการส่งต่อสืบทอดกันมา โดยมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ให้สอดคล้องกลมกลืนกับวิถีชีวิต และเพื่อความเหมาะสมกับช่องทางการสื่อสารรูปแบบใหม่ในยุคปัจจุบัน

ผลการศึกษาข้างต้นมีความสอดคล้องกับงานวิจัยด้านความเป็นไทยและเอกลักษณ์ไทยของ จันทนา เพชรพรหม (2548) เรื่อง การนำเสนอเอกลักษณ์ “ความเป็นไทย” ในรายการคุณพระช่วย ที่ได้ศึกษาภาพรวมของรายการทั้งหมดจำนวน 18 เทป พบว่ามีเอกลักษณ์ความเป็นไทยทั้งหมด 9 ด้าน ได้แก่ สถาบันพระพุทธศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ภาษาและวรรณกรรม ศิลปกรรม ดนตรีไทย การละเล่นพื้นบ้านแบบไทย ประเพณี ลักษณะนิสัยและค่านิยมของคนไทย และความเป็นไทยในแง่มุมอื่น ๆ ได้แก่ สิ่งของเครื่องใช้และเครื่องแต่งกาย

นอกจากนี้ ยังพบว่าลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาที่พบในสติกเกอร์ไลน์ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ มารยาท ลิปิพัฒน์วิทย์ (2543) เรื่อง ความเป็นไทยในโฆษณาการบินไทย ที่พบความเป็นไทยในโฆษณาการบินไทย ได้แก่ ความเป็นไทยในสถาปัตยกรรม นาฏศิลป์ คหกรรมศิลป์ กิริยามารยาทไทย การช่างฝีมือ กีฬาและนันทนาการ ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย การละเล่นต่าง ๆ และกล้วยไม้ไทย

ผลการศึกษาที่ได้จากการศึกษาอวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ ลักษณะไทยที่พบอาจไม่ได้เป็นไปตามรูปแบบดั้งเดิม ทั้งนี้ เนื่องจากไลน์ แอปพลิเคชันเป็นช่องทางการนำเสนอที่เป็นสื่อสมัยใหม่ รวมถึงผู้รับสารและผู้ส่งสารส่วนใหญ่มักเป็นคนรุ่นใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบของลักษณะไทยให้สอดคล้องกับปัจจัยเหล่านี้ แม้จะไม่ตรงตามแบบของลักษณะไทยทั้งหมด แต่การนำลักษณะไทยมาสอดแทรกไว้ในสติกเกอร์ไลน์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารที่ได้รับความนิยมจากคนทุกเพศทุกวัยนั้น นับเป็นวิธีการสืบทอดลักษณะความเป็นไทยโดยใช้วิธีการแบบปัจจุบันได้เป็นอย่างดี และสามารถส่งต่อลักษณะไทยให้แพร่หลายผ่านช่องทางการสื่อสารอันเป็นที่นิยมอย่างไลน์ แอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับยุคสมัยเป็นอย่างมาก และยังเป็นอีกหนึ่งวิธีในการอนุรักษ์ เผยแพร่ และสืบทอดลักษณะไทยด้านต่าง ๆ ให้คงอยู่ในสังคมไทย ตลอดจน ช่วยตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานที่มีความสนใจหรือชื่นชอบลักษณะไทยให้นำไปใช้ในการสื่อสารได้ตามความต้องการอีกด้วย

บทที่ 4

ลักษณะไทยด้านวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์

ภาษาไทย เป็นหนึ่งในลักษณะไทยที่เด่นชัดและใช้กันทั่วไปในสังคมไทย รวมถึงปรากฏอยู่ในสติกเกอร์ไลน์ที่ใช้สื่อสารกันเป็นจำนวนมาก ในบทนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาภาษาไทยด้านวจนภาษาจากสติกเกอร์ไลน์ว่ามีการใช้ภาษาแบบใดบ้าง โดยจำแนกลักษณะการใช้วจนภาษาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ภาษาถิ่น ภาษาไทยโบราณ คำพวน และสำนวนไทย

4.1 ภาษาถิ่น

ภาษาถิ่น หมายถึง ภาษาที่ใช้พูดติดต่อสื่อสารในท้องถิ่นต่าง ๆ สื่อความหมายเข้าใจกันในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งอาจแตกต่างไปจากภาษามาตรฐานและภาษาในท้องถิ่นอื่น ๆ ทั้งด้านเสียง คำ การใช้คำ แต่การเรียงคำในประโยคและความหมายของคำยังคงเดิม หรืออาจแตกต่างกันบ้างแต่สามารถที่จะทำความเข้าใจกันได้ (ธวัช ปุณโณทก: 2536, 1) เมื่อผู้ศึกษาได้ศึกษาสติกเกอร์ไลน์ จึงพบว่าภาษาถิ่นปรากฏอยู่ 4 ถิ่นย่อย ได้แก่ ภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นกลาง ภาษาถิ่นอีสาน และภาษาถิ่นใต้ ดังนี้

4.1.1 ภาษาไทยถิ่นเหนือ หมายถึง ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย เช่น เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เป็นต้น การใช้คำภาษาไทยถิ่นเหนือพบในสติกเกอร์ไลน์จำนวน 6 ชุด ได้แก่ วรรณคดีภาษาไทย 4 ภาค อู้ก้าเมืองกันเตอะ พุดภาษาเหนือ กันเถอะ ละอ่อนน้อย: กำเมือง ภูษาล้านนา กำเมือง 1 น่องเมียงคำกับอ้ายเมือง และหนานคำคนเมือง ดังนี้

ภาษาไทยถิ่นเหนือในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	คำภาษาไทยถิ่นเหนือที่พบ
ภูษาล้านนา กำเมือง 1	สบายดีก่อครับ มีอะหยังก่อครับ เสี่ยงใจขนาดครับ อู้เล่นป่าตาย ยินดีจ้าตนักเจ้า สบายดีก่อเจ้า ม่วนแต่ ๆ ครับ นันเตอะครับ ยินดีจ้าตนักครับ สวัสดีเจ้า ไปก่อนเน้อเจ้า ยินดีจ้าตนักเจ้า สุมาเตอะเจ้า ปันลำปันรวยเน้อเจ้า ระวังหื้อดีเน้อเจ้า เป็งใจขนาดครับ กิดเตงหาเน้อครับ โชคดีมีชัยเน้อครับ มีไผอยู่ก่อเจ้า สบายดีเจ้า แอ่วเหนือกันเจ้า จะไปอู้ตั้งครับ

ภาษาไทยถิ่นเหนือในสตีกเกอร์ไลน์	
ชุดสตีกเกอร์ไลน์	ภาษาไทยถิ่นเหนือที่พบ
หนานคำคนเมือง	สวัสดี หิวแต่ กัดต้องแต่ๆ ขอบใจจ้าदनัก ขะใจโวย ๆ สุมาเตอะ โหดแต่ ๆ ไค้หลับ กัดเต็งขนาด กำลังบักเนื้อ จะไปปากนัก จ้าง มันเตอะ สุดยอดแต่ ๆ ฝืนตีเนื้อ กำลังไปเนื้อ สู้เนื้อ กัดบ่าออก นำ ฮัก เป็นห่วง สัปปะลี้แต่ ยะหยังซี้จู้แต่ เอ่อ...นั่นเตอะ ปะฮู้ปะหัน ยะ หยังอยู่น่า ลูกกุกยะ หยังมาท้าย่ง่าว หยังมาซี้สวกแต่ โทรกลับเนื้อ อดไค้หัวบ่าได้ อะหยังปะล้าปะเหลือ เป็นฮักตัวเนื้อ ฮานิบ่าเฮ้ย หัน ก่อฮาวาแล้ว
น้องเมียงคำกับอ้ายเมือง	สวัสดีเจ้า นีเบอร์เผ บักบ้าน ดีกันเนื้อ อ้ายง่อม โทรหาบฮับ วันนีบ ว่าง สุมาเตอะเจ้า ม่วนอกม่วนใจ หมั้นหู จู้กำ อุ้แต่กา ยะหยังอยู่ สุด ยอดแต่ คะหลับละเนื้อ เอาดีสบายใจเตอะ กินข้าวละกา บ่แมน บ่ ฟัง บักบ้านละเนื้อ บ่ต้องมายุง งามใบ้งามบอด ก้าย คนหยังอ้ายฮัก แต่ สะบายใจละ ปันใหญ่ปันสูง ปันรำปันรวย มีหยังก็บอกมา เอา ใจจ้วยเนอะ ขะใจโวย ๆ
อู้กำเมืองกันเตอะ พุดภาษา เหนือกันเถอะ	สวัสดีเจ้า เยี้ยอะอะหยังอยู่ ขอเทิดกำเตอะ สิ่งตึง กัดบ่าออก บ่าดี เถียง กินข้าวแล้วกา บ่าเป็นหยังเจ้า ยันตีเจ้า บ่าได้ แอนและ ได้กา บ่าฮู้จะว่าจะใด แต่กะ งามขนาด จะไปอู้ตางใดเนื้อ ขอเผือกตวย เฮ็นดูเงิน ปะกันเนื้อ จ้างมันเตอะ กัดเต็งขนาด ว่าจะใดเจ้า จะ ไปกีดนัก ผ้อมันเลาะ ขอสุมาเตอะเจ้า บ่องาม เป็นมะญ่ามะญิง ดีกันเตอะ น้ำลายปู้ ทำกำเนอ บ่าดีลูกขวย กัดฮัก ฮักจ้าदनักเนื้อ เจ้า เป็งใจแต่ว่า ขอยเงิน ขอน้อยได้ก่อ ก้าย่ง่าว เจ็บหัวขนาด ไป ตางใดมาเจ้า
ละอ่อนน้อย: กำเมือง	สวัสดีเจ้า กัด ฮักน้องขนาด งามขนาด ซี้จู้ เหน็ดน่อ บ่เป็นหยังครับ อะหยังปะล้าปะเหลือ อะหยังจะใดนิ กินข้าวกับหยัง สัมตำง่าว สวัสดีเจ้า สุมาเตอะเจ้า ลำแต่ ๆ ขอขอบคุณเจ้า จักันบ่ได้กำ ไป แอ้วกัน กัดเต็งหา ว่าจะใด สัมปากขนาด บ่เป็นหยังเจ้า ยะหยังก็บ่ จ้าง ก้าย่ง่าว ง่อมขนาด
รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค	ยินดีจ้าदनัก สุมาเต้อเจ้า ลำก่อ ลำแต่แต่ กั้นข้าวแล้วกา ซักกำบ่อ

ป้าดีลูกขวย

(อู้กำเมืองกันเตื้อะ พุดภาษาเหนือกันเถอะ)

คำว่า ป้าดี หมายถึง อย่า ส่วนคำว่า ลูกขวย หมายถึง ตื่นสาย ป้าดีลูกขวย จึงหมายถึง อย่าตื่นสาย

ในภาษาไทยถิ่นเหนือ คำว่า จีจู้ หมายถึง โกหก

ในภาษาไทยถิ่นเหนือ คำว่า ปิ๊ก หมายถึง กลับ ปิ๊กบ้าน จึงหมายถึง กลับบ้าน

4.1.2 ภาษาไทยถิ่นกลาง หมายถึง ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคกลางของประเทศไทย เช่น กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ เป็นต้น ภาษาไทยถิ่นกลางเป็นภาษาที่มีผู้ใช้จำนวนมาก และยังพบว่าการใช้ภาษาถิ่นกลางในสติกเกอร์ไลน์มีจำนวนมากที่สุดจากภาษาถิ่นทั้ง 4 ถิ่น ที่พบ ดังนี้

ภาษาไทยถิ่นกลางในสตีกเกอร์ไลน์	
ชุดสตีกเกอร์ไลน์	ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบ
ไทยจำ	อ่านแล้วตอบด้วย ตื่นยัง เร็ว ๆ หน่อย ขอโพกัสเรื่องงาน กลับก็โมง เค้ารับไม่ได้ ต๊ะเอ้ เซอะ เป็นไรอะ รับทราบ ตกลงกินไร พรุ่งนี้รวย เปื้ออ เกี่ยวปะ อะไรก็ได้ เยี่ยม ชักดอกไหมครับ
ไทยดี	ดีออกเนอะ สวยปะ เข้าใจปะ มองต่ำ เร่งมาเถิด ป่วยไข้ ดิงาม ชีวิต ดีดี ไปเที่ยวกัน ยุงอยู่ จีบได้ป่าว หล้าหนอยมัย แล้วแต่ ซ้อคมาก ไปเล่นตรงนู้นนนน วันนัรวย ผินเฟื่อง เค้าขอโทษ อย่างหนา ต้อง ใจ ขวยเขิน ดีกันนะ รวยรวยนะจ๊ะ ผู้ใด ลิ่นสติสมประดี เออ เสียใจ จะถึงแล้ว ไปด้วย สวัสดี ง่วง งามหน้า
การ์ตูนไทยเล่มละบาท ตอน พิภพมัจจุราช	เวลาของเจ้าหมดแล้ว ขอเช็คแป็บ ม่ายยปายย โลกมันโหดร้ายยย เสียววู้ย ลูกซ่างผิดไปแล้ว คือดียอะ ไม่เชื่ออย่าลบหลู่ เชื้อเถอะนี่ อาบน้ำร้อนมาก่อน เป็นความจริงหรือเนี่ย เรื่องนี้ถึงท่านแน่ ตาย หยั่งเขียด นรกซัด ๆ อัยตายว้ายกรี๊ดดดต โกหกนั้นตายตนาโร้กก อับดุลเอ้ย เอ้ย ถามอะไรตอบได้ ได้ หลิงรู้ซายรู้ จีบได้แฟนตายแล้ว สยงงงงงง ไปผิดไปเกิดชะปะ ดิตนรก ขอเผือกหนอย โอมจงอ่าน จงอ่าน ไอ้หวังตายแน่ตายแน่ไอ้หวัง เอาไปสิบกะโหลก จ้า พ่อคนตี ตกว่าไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ ฮือฮือเรื่องมันเศร้า นก มะเหงกเดะ ไม่ อ้าววไม่ดู ดีจ้า ชุ่นพระ หลับเป็นตายเลย ไม่อ้าวว
การ์ตูนไทยเล่มละบาท	แม่เจ้าไว้ยย ออกีแป้นจะแตก หิวจะตายอยู่ล้าวว หายหัวไปหนาย ฮา จ้าแม่คุณ คุณพระช่วย จีบถ่วงน้ำชะเลย ยอดชายของน้อง ยาใจ ของพี่ โผล่หัวมาแว้ว อย่างเอ็งต้องเจอข้า อย่าหลอกกันนา สารู แหกแหกแหก เศร้า กลับบ้านดี ๆ นะ ยังไงดีน้า ม่ายยย ยุงชะมัด ร้องไห้หนักมาก แบร์

ภาษาไทยถิ่นกลางในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบ
พราย นางตานี ผีไทย (Thai Ghost Stories)	ร่อยุ่นะ งอน ขอนะ ชอบเพลงนี้ แน่ใจนะ แง้ สุดยอด เหงาจัง ปวดหัว ของฝากด้วยนะ เหนื่อยจัง คิดออกละ ใจเย็น ๆ ชอบคุณ สวัสดิ์จ๊ะ อันไหนดีนะ หนวกหู โกรธแล้วนะ สายแล้ว ไม่ ผันดินนะ หางานเยอะอะ ก็ไม่ได้มากมาย ขอโทษ เชนอะ เพื่อนเล่น แบร์ๆๆๆๆ หัว สู้ สู้ กินข้าวมะ สวยอะดิ มันเจ็บเหมือนโดนตบ
น้องกุมารทอง 2	อรุณสวัสดิ์ ราตรีสวัสดิ์ ยิ้มสิ กรีด เพลินใจ ไซ้หมอง ลงไปเล่นในนี้ เซ็งไม่มีเปิด ลัลลา ตื่นตื่น กวักเงินกวักทอง รวยรวยรวย ปิ้ง หัวสูงนะเรา วนไป เข้าศึกบุก สมาริมาปัญญาเกิด
นาคา นาคา	ขอบคุณครับ ข้าเชื่อเจ้าทำได้ ขอให้พ่อปู่แม่ย่าคุ้มครอง เจริญรุ่งเรืองอย่าคิดมาก ขับรถดี ๆ นะ ท้อได้แต่อย่าถอย ไซโย ทำวันนี้ให้ดีที่สุด สวัสดิ์ครับ สาธุ สุขสันต์วันเกิด ไปค้าชะโนดกัน ขอให้รวยขอให้เฮง เป็นกำลังใจให้ ครับ ไม่เป็นไรนะ โชคดีมีชัย คิดถึงนะ สู้ ๆ ว่าไงครับ นาคา ขอให้ถูกหวยรางวัลที่ 1 มั่งมีศรีสุข ราตรีสวัสดิ์ รับทราบ สัญญา
ผีไทยชั้นเทพ	ไฟท์ตั้ง แร้งส์ ฟุ้งฟุ้ง อิมจิงตั้งอยู่ครบ เนียนเลยนะ เซ็งเปิด หม่า ๆ กัน เป็จุง จริงดิ อู๊ตะ เจ็บเลยดิ รัยแว้ว คิดถุง หวยกิน งานเยอะเวอ์ พระเจ้าช่วยกล้วยทอด งานเข้า เต่วไฟ้ว เพลีย สุดตั้ง มีถั่วมัย ก้า เค้าขอโทด โหล ๆ ทำไรอยู่ ชิ รักนะจิบ ๆ ฮิต ๆ สู้เว้ย อย่าเยอะ ทัก ว่า อย่างฮา ไปเท่วกัน รับจ๊อบ บน-ล่าง ตรง-โด้ด จัดหนัก หวยกิน
สตอรี่ผีไทยร่วมสมัย	อ่ารีเปล่า ไปด้วยคนสิ คุณหลอกดาว จะรับไปไหน จีบได้แพนตายแล้ว
Line Characters : ไทยแลนด์ออนไลน์	กินหนมมัย เบรคหัวทิม บ้ายบาย เท หล่อได้อีก เดียวไปรับ สุขสันต์วันสงกรานต์

ภาษาไทยถิ่นกลางในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบ
นิยมไทย ver.4 นางฟ้า เทวดา (ครูแตง)	ขอให้เป็นวันอาทิตย์ที่แสนวิเศษ ขอให้เป็นวันจันทร์ที่น่าอัศจรรย์ ขอให้อังคารนี้โชคดีทั้งวัน ขอให้พุธนี้เป็นวันที่ทรงพลัง ขอให้พฤหัสบดีเป็นวันแห่งความสำเร็จ ขอให้ศุกร์นี้เป็นวันที่มีความสุขที่สุด ขอให้ เป็นเสาร์ที่แสนสบาย รักกันนะ ฝันดีนะ ด้วยความเคารพ ไม่บอก ปล่อยให้ง่วง ว่างมากเหรอ รับไม่ได้ เจงอะ สาแก่ใจยิ่งนัก มีปัญหา เหรอ เชื้อเถอะ จัดเต็ม หัวดีเข้าแล้วเหรอ ถูกต้องที่สุด ฝนตกจ้ำ รมณ์เสีย ตั้งสติก่อน เอะ จำไว้ จริงจ๊ะ ทรายมาอีกแล้ว รออ่านไลน์ นางฟ้าซัด ๆ เม้าท์มอยกัน ใจร้ายมาก ชีวิตดีดี ได้ใจไปเลย ฐานะคิด อะไรอยู่ แถไปเรื่อย สัญญาณะ สารู ซ้อบซอบ ออย่าเครียดนะ หาย ไว ๆ นะ เกรงใจคะ
น้องแกละและผองเพื่อน	สวัสดีครับ ขอบคุณครับ ชิว ชิว ไป แง ๆ จะเอา งานหนัก บ้ายบาย เย้ รอนานมาก อะ ขยัน ช่วงนี้ยากจน ฝันดีนะ ได้โปรดเถอะ จำมา เลย เซอะ เจ็บ ช่วงนี้ไม่ว่าง เตะบอลปะ แลกกันนะ เป็นมวณะ สุด ยอด
รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค	งานเข้า ยุงอยู่ ชัปรถอยู่ ติดโคตร วันนี้ไปรง แง แง สู้ไว้ยย เจ็บ ได้ โปรด
ไทยเลิศล้ำ	สวัสดี โอนนะจ๊ะ น่าขัน ขออภัย พุทโธ่เอ๋ย ปลื้ม ไป ไป เลิศล้ำอำไพ ขอบคุณ อรุณสวัสดิ์ ราตรีสวัสดิ์ ดิงาม พ่อแก้วแม่แก้ว ลมจับ ว้าย ตาเถร เสียใจจ๊ะ จ๊ะเอ๋ ตูละหน่าย กราบ มะเหงกณะ ไม่เป็นไรจ๊ะ หี ๆ ง้อ คะนิงหา ออย่าเอ็ดไป อดทนไว้ อาย ไปละจ๊ะ ทำงาน สติ โชคดี
น้องสไบ	สดี ชุ่นพระ ยอดเยี่ยมจริงเชียว จูบจูบ เย้เย้
โชนไทย ภาค อวตารลงไลน์	ประเสริฐ กราบอย่างงาม

ภาษาไทยถิ่นกลางในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบ
ตัวกลม นื่องลำดวน	ฉันจะไม่ทน อ่อนเพลียเหลือเกิน
นารี	สวัสดีค่ะ กราบขอบพระคุณค่ะ กราบขออภัยด้วยนะคะ เพคะ ทิวแล้ว ฟรุ้งฟริ้งกิงก่องแก้ว รักมากมาย ไม่ค่อยสบาย ดิงาม เลอค่าเม้าท์มอย ราตรีสวัสดิ์ เซอะ อาน้ำก่อนนะ ตอบด้วย โทรกลับด้วยคะ เป๊ะเวอร์ กลับบ้าน เหงาจัง รักแม่ที่สุด รักพ่อที่สุด คิดถึงนะ สุขสันต์วันเกิด นะนะ กอดแน่น ๆ ขอให้รวย ชุ่นพระ นะคะ ทำอะไรอยู่ สู้ สู้ เป้อัจ
แม่หญิงศรี 3 ชุด สยามเรเนซองส์	สวัสดีวันอาทิตย์ ตื่นมาก็คิดถึง สวัสดีวันจันทร์ ขยันกันเถิดคะ สวัสดีวันอังคาร เบิกบานสดใส สวัสดีวันพุธ อย่าน้ำหนัก หึงตึง สวัสดีวันพฤหัสบดี ไม่ติดขัดราบรื่น สวัสดีวันศุกร์ ไร้ทุกข์สุขสมหวัง สวัสดีวันเสาร์ ให้เราได้พักผ่อน มาแล้วคะ คิดถึงนะคะ ขออภัยด้วยนะคะ สุดยอด สู้ สู้ ดิงามสยามเมืองยิ้ม ยินดีด้วยจ้า สาธุ กำลังไปค่า เตียว กลับแล้วคะ ตั้งใจทำงานนะคะ ปัญหาระดับชาติ ไม่พูดเยอะนะคะ เจ็บคอ ขอเผือกด้วยคน เล่าต่อเลยคะยังไหว มันน่าสงสัยนะคะ เดือนแล้วนะ ราตรีสวัสดิ์นะคะ
สมรศรี: แต่งกายชุดไทย 1	สวัสดีค่ะ มาแซทกัน ขอบคุณคะ ทำสวยอยู่ อาน้ำ สุดยอด ทานข้าวกัน ทำด้วยใจ เลิศ กำลังจะไปหา กดไลค์แป็บ พักบ้าง อ้อเธอรักนะ จัดไป ไม่เอาไม่ต้อง สุขสันต์วันเกิด ขอโทษคะ อยากรู้ได้ อยากรู้ได้ ขอความเป็นธรรมด้วย ชุ่นพระ จิงติ อู๋แม่จ้าว กลิ่นตุตุ หวยกินกราบ
เป็นหญิงไทย	อ้อร้อ แซ่ปลิม มากเล่ห์ สู้สู้ ยิ้มกรุบ มองเหยียด ฮีเสียงสูง อร่อยลิ้น โถว พุดโร้พุดธัง ชุ่นพระ รำร่ำไร ชื่นเรือนนอน อ้อที่องานดี๊ หัว ร้อคิก ๆ เอาจานเอากการ กัลยานมิตร พุดไม่รู้ความ แอบมอง มัย
ไทยจุ่งเบย	สวัสดีครับ ม่ายไหว จู้บุ ชุ่นพระ กราบงาม ๆ ก็ไม่รู้สินะ รักนะ งอล แระ ดีกันนะ ดีดี ระทม ใจร่ม ๆ รับแซ่บ เชลล สู้ ๆ ซึ้ง คิดถึงจุ่งน่าร่าก ราตรีสวัสดิ์

ภาษาไทยถิ่นกลางในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบ
ไทยเท่	คิดถึง สาธุ สวัสดิ์ กราบ โปรดปราน อึ้งเงิน ราตรีสวัสดิ์ ยุงอยู่จ้า โ้ววโหวว เอาแล้ว ขอแสดงความยินดี ร้องไห้หนักมาก ตีออก ไชโย ชนแก้ว เซอะ ขอโทษก๊าบบ ควายแท้ ๆ อ่านแล้วไม่ตอบ อยู่ไหน ทำอะไร อยู่กับใคร ช่ายช่ายช่าย ก็ไม่รู้สินะ กร๊ิด กร๊ิด กร๊ิด ไม่ยอม จัด ไป
เด็กสยาม	สวัสดิ์ คุณเองด้วยนะ ขอขอบคุณครับ ฝันดีจ๊ะ คิดถึงนะ เหนื่อยจัง อย่าท้อนะ กินข้าวยัง ใจเย็น ๆ เป็้อจ้ง ตีกันนะ ขอให้รวย ขอให้รวย รักเธอเสมอ วันนี้มีความสุขจังเลย สวัสดิ์ปีใหม่ โชคดีครับ เห่งจ้ง ขอโทษ ๆ ครับ สาธุ สุขสันต์วันเกิด ทำอะไรอยู่ ดีใจด้วยจ๊ะ หายไว ๆ นะ คุณแม่ขออ้อง แม่ไม่ปลื้ม อ้อยอมแพ้ว วันนีวันพระ ก็แล้วแต่ จะทำยังไง สู้ตาย คั้นปาก ไข่เลย
ตาไม้กับยายเฒ่า	สวัสดิ์ ไปไหนมา ไม่ ขอบพระคุณ ขออภัย ไม่เป็นไร สบายดี เสียใจ รีนเริงบันเทิงใจ คุณพระคุณเจ้า เตือดเนื้อร้อนใจ หวาดเสียว เยี่ยม จน เครียด ทำงาน รักนะ พบกันใหม่
Ramakien Character: Phra Nang Yak Ling	สวัสดิ์ ไม่ ทิวว้วตายควายล้ม เอาที่สบายใจ สาธุ ดึงสติ เป็นเมียพี่ เถอะ กราบ งามหน้า ฝันดีจ๊ะ ไม่รู้ ไม่เห็น ไม่ฟัง ไม่อยู่ เซ็ง ตีตาย เลย ลุย ตรอมใจ 10 มือก็ทำไม่ทัน เยี่ยม ตื่น เป็นห่วงนะ สุขสันต์ วันเกิด วันนีรวย หวยกิน
หญิงสยาม	อรุณสวัสดิ์ บุญรักษา เงินนะ ขอโทษ ดื่มน้ำดื่มท่าก่อนไหมจ๊ะ เป็นกำลังใจให้นะ งอนแล้ว หรอคะ โชคดีมีชัย ตัวเอง ช่างกล้าเนอะ นะ นะ นะ มันเป็นใครกัน
ออเจ้า การะเกด	หล่อจ้ง น่ารัก จู๊บ ๆ เต็ม 100 ค่ะ ไม่อยากรู้ไปเร็ว ผิดอีกแล้ว

ภาษาไทยถิ่นกลางในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบ
รักเมืองไทย	ใจเย็น ๆ กินอะไรยัง ร้อน ขอโทษน้ำ เราเรียนมา เกี้ยวไรอะ เราจะ ไม่ยุ่ง ตื่นได้แล้ว แก้ง่วง ฝืนดินะ ก้าวต่อไป ลั่นหลาม หมั่นเพียร กลับยัง หลังอ่านตอบด้วย แน่นเลย ขอบล่อยตัว งามไส้ ตบมุก ให้มัยย งามแระ เตี้ยวตอยเลย หัวร้อน สง่างาม มีดคำแล้ว เหมือนเดิม ซึ่งเลย หุ่นดีจัง ว่างปะ กอดกัน
เด็กชายผ้าขาวม้า	เยี่ยม สวัสดิ์ ไปกัน ลู๊ ๆ นะ ขอบพระคุณมาก ๆ ครับ ขอให้รวย แจ่มสุด ๆ ฝืนดินะ ดิต่อใจ ร้อนจัง เอื้อเพื่อแบ่งปัน ดับร้อน ซึ่งซึ่ง ปล่อยวาง ล่องลอย กำลั้งไป นากิน จ๊ะเอ๋ ลู๊ตาย มงบน ลู๊แค่ชนะ สารุ กินข้าวกัน อนุโมทนาบุญครับ ยิ้มหนอยน้ำ
ผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน	เต๋วจัดให้ รออแป็บ หายโกรธนะ หิวก็บอก ลาก่อน ไม่พูด ตายดีกว่า เหงาจัง โมโห สารุ พอกันที เซ็งเป็ด หมดตุต จีบ ๆ ไชโย รักนะจ๊ิบ จ๊ิบ เย็นไว้โยม ขอโทษ ไชคตีมีชัย ลู๊เข้าไป รีบอยู่ ศุกร้ออีกแล้ว ยิ้มได้ อยู่ หมดกัน ขอมาเลย ไช้เลย
นารี 2	สวัสดิ์คะ ขอบพระคุณมากคะ กราบขออภัยด้วยนะคะ อรุณสวัสดิ์ นะคะ ราตรีสวัสดิ์คะ ถูกต้องนะคะ ไม่ๆๆๆ รักมากมาย เป็น กำลั้งใจให้คะ สารุ เลอค่า ยุงมากคะ รออได้คะ ดิกันนะคะ ฝืนดินะ คะ สวยที่สุดแล้ว ดิงามคะ ทำอะไรอยู่หรือคะ ตบปาก 3 ที น่ารัก มากคะ เป็นห่วงนะคะ ฉันทจะไม่ทน รักคุณพ่อนะคะ รักคุณแม่นะคะ กรุณาตึงสติคะ ชุ่นพระ
เจ้าจุก	กราบสวัสดิ์ จ๊ะเอ๋ คุณพระ กราบงาม ๆ ได้โปรดเถิด ประกาศ ประกาศ บังอาจ ไชโย ก็ไม่มีอะไรมาก มันขึ้น ๆ ร้อนแท้ วิงเวียน ขยะแขยง สัจด์ ปลื้มปริ่ม เหงา ขวยเขิน ลมแทบจ๊ิบ

ภาษาไทยถิ่นกลางในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	ภาษาไทยถิ่นกลางที่พบ
ท่านขุนชาวไทย	ไปละ กระจเป่าตั้งค์เบาหวิดตั้งขนนก ไชโย ว่าไฉนะ พักกินข้าว สวัสดิไชเลย ไม่อะ ขัปรถอยู่ รอยุ่ณะ หยุดพักร้อน อย่าเอ็ดไป รับสายด้วย ยอมแล้วจ้า สุขสันต์วันเกิด อานน้ำแปบ มีสตางค์จ้า กาแฟมัยยย สุดยอด นอนก่อนนะ ลู๊ ๆ นะ

(ไทยจ๋า)

อ่านแล้วตอบด้วย เป็นวลีที่ใช้คำภาษาไทยถิ่นกลางในการสื่อสาร ใช้สื่อสารในช่องทางไลน์ ให้ผู้รับสารตอบกลับตามจุดประสงค์ของผู้ส่งสาร ซึ่งอาจมีการสนทนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปแล้วก่อนหน้านี้

สวัสดิค่ะ

(นารี 2)

สวัสดิค่ะ เป็นคำทักทายในภาษาไทยถิ่นกลาง และเป็นคำที่พบอยู่ในสติกเกอร์ไลน์จำนวนมาก เนื่องจากเป็นคำพื้นฐานที่ใช้ทักทายกันได้ทั่วไป และสามารถใช้อย่างผู้รับสารเพื่อเป็นการเริ่มต้นบทสนทนาในเรื่องที่ต้องการสื่อสาร

(รักเมืองไทย)

กินอะไรยัง เป็นคำถามในภาษาไทยถิ่นกลาง ใช้สื่อสารกับคู่สนทนาที่สนิทสนม เนื่องจากเป็นประโยคคำถามที่แสดงความเป็นกันเองของคู่สนทนา

4.1.3 ภาษาไทยถิ่นอีสาน หมายถึง คำที่ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เช่น ขอนแก่น อุบลราชธานี อุดรธานี ร้อยเอ็ด เป็นต้น การใช้คำภาษาไทยถิ่นอีสานพบในสติกเกอร์ไลน์จำนวน 5 ชุด ได้แก่ ผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน หนูขวัญและแมวน้อย รมรงค์ภาษาไทย 4 ภาค อีสานวันละคำ และเว้าอีสาน ดังนี้

ภาษาไทยถิ่นอีสานในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	ภาษาไทยถิ่นอีสานที่พบ
ผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน	จิ้งซีมันต้องถอน
Line Characters : ไทยแลนด์ออนไลน์	แซ่บเวอร์
นารี	แซ่บมาก
ไทยจำ	แซ่บ
รมรงค์ภาษาไทย 4 ภาค	หยิ่ง บ่ฮู้บ่หัน ซอยซ้อยแน่ แซ่บอีหลี ฮักนะ บ่เป็นหยิ่ง คิดฮอด แม่่น บ่แม่่น
อีสานวันละคำ	สวัสดีสี่คั่นจ้อง วุ่นวายพายกระต่า คู่ถั่งกะมะมั่งแตก โปดโพพมาก โมหมากแดง ปู้บปิบตะลิวข้าว ซ้อล่อปลาค้อใหญ่ หน้าคือฮวกนิ ซวดลวดปานบั้งไฟ ซ่งขาดตาก ซิ่นมีนคือหมากเขือซิ่น แจ้งยุมี บักหุ่ง เหลืองปานบักอื้อ

ภาษาไทยถิ่นอีสานในสตีกเกอร์ไลน์	
ชุดสตีกเกอร์ไลน์	ภาษาไทยถิ่นอีสานที่พบ
เว้าอีสาน	ป้าตตี้ได้ งามโพตงามเหลือ ซะมะคักแท้ ตาลิโตน กะต้อกะเตี้ยน อย่าเว้าจั้งซัน สีไปใส มิติจีหลิ เฮ็ดหยังอยู่ ซางเถาะ เกียงต๊ีบ กะจั้ง ว่า คักอิหลิ จักแหล่ว จั้งไต้ พอกะเทิน เป็นตาย่าน เป็นตาสะออน คือเก่า คืดฮอดหลาย มั๊กแเฮง แม่นบ่ แซ่บอิหลิ คือเว้าจั้งซัน เป็น จั้งไต้่น้อ จ้วงเบ็ง โจงโปง เป็นตาซัง ซอยช้อยแน คือโดนแท้ อยากหัว มะยิบมะหยอย บ่หัวซา เบ็ดคำเว้า เว้าพั้น คือว่าจั้งซัน แม่น แล้ว บ่ กินตำบักหุ่งนำกันเด้อ
หนูขวัญและแมวน้อย	สู้ ๆ เด้ออ่ยอ่อมแท้ มาเล่นกันเด้อคำ เว้าให้นิ้วหัวให้ม่วน ป้าตตี้ ฝีมือบ่แม่นซี้ ๆ คักขนาดเลย ว่างระวังแห่นเด้อ ม่วนซื่นเด้อคะเด้อ อย่างเซไปเซมา ระวัง ๆ แห่นเด้อ ฮ้อน ๆ มาว่ายนน้ำกัน ฟ้าวอย่างจ้ำ เอาจะไหวเลย อย่ามาเว้าเล่น ขอขอบคุณหลาย ๆ ฝันดีเด้อ อรุณ สวัสดิ์คนน่าฮัก อารมณ์ดีแท้่น้อ หมิ่นหลาย โศกแท้ สีเฮ็ดจั้งไต้ ลา ก่อนเด้อ คืดฮอดล้ายหลาย อยากไปลอยกับอ้ายเต๋น้อ ซอยกันเฮ็ด นา เข็บ ๆ ม่วนหลาย ซอยเกี่ยวข้าวแห่นเด้อ บรี๊ย ขนคิงลูกนะ สงกรานต์ไปเล่นน้ำใส ไ้อ้ บักทุเรียนหอมฉุยแซ่บคักคัก เจ้ามาแ้วอี หยังช้อยอีก เฮ้อฮักซ้างหลาย ไปโลด ย.ยักซ์ตาฮักแท้ สะออนห ลาย ๆ สู้ตายเด้อคำ บ้ายบายคืดฮอดหลายเด้อ
นาคา นาคา	บ่มีอียัง

ช่งขาดดาก

(อีสานวันละคำ)

ในภาษาไทยถิ่นอีสาน คำว่า ช่ง หมายถึง กางเกง ส่วน ดาก หมายถึง ก้น ช่งขาด
ดาก จึงหมายถึง กางเกงก้นขาด

ช่วยช่วยแน่

(รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค)

ในภาษาไทยถิ่นอีสาน คำว่า ช่วย หมายถึง ช่วย คำว่า ช่วย เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 แทนคำว่าฉัน ดิฉัน ผม กระผม คำว่า แน่ เป็นคำลงท้ายมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า ด้วย ที่ช่วยช่วยแน่ จึงหมายถึง ช่วยฉันด้วย หรือ ช่วยฉันที

คิดฮอดหลาย

(เว้าอีสาน)

ในภาษาไทยถิ่นอีสาน คำว่า คิดฮอด หมายถึง คิดถึง ส่วนคำว่า หลาย หมายถึง มาก คิดฮอดหลาย จึงหมายถึง คิดถึงมาก

4.1.4 คำภาษาไทยถิ่นใต้ หมายถึง ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย เช่น สงขลา ภูเก็ต พังงา สุราษฎร์ธานี เป็นต้น การใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้พบในสติกเกอร์ไลน์จำนวน 2 ชุด ได้แก่ หนูขวัญและแมวน้อย และ รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค ดังนี้

ภาษาไทยถิ่นอีสานในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	ภาษาถิ่นใต้ที่พบ
หนูขวัญและแมวน้อย	หรอยแรงนิ
รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค	อย่างหรอย ทำพริ้อ หรอยจั่งฮู้ หวังเหวิด

หวังเหวิด

(รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค)

ในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า หวังเหวิด หมายถึง คิดถึง

หรอยจั่งฮู้

(รณรงค์ภาษาไทย 4 ภาค)

ในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า หรอยจั่งฮู้ หมายถึง อร่อย

หรอยแรงนื

(หนูขวัญและแมวน้อย)

ในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า หรอยแรงนื หมายถึง สนุกมาก

ภาษาถิ่นจัดเป็นภาษาย่อยของภาษาไทย ซึ่งมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันเป็นตัวแปรที่ทำให้ภาษาในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันไปจนกลายเป็นภาษาถิ่น แต่สามารถใช้สื่อสารระหว่างคนท้องถิ่นอื่นได้พอเข้าใจตามลักษณะของภาษาย่อย ซึ่งจากการศึกษาภาษาถิ่นในสตีกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบการใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้ ซึ่งการใช้ภาษาถิ่นในสตีกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้งานแอปพลิเคชันไลน์ไม่ได้จำกัดแค่เฉพาะคนในเมืองหลวงเท่านั้น เพราะเมื่อเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตได้รับการพัฒนา คนในท้องถิ่นอื่น ๆ ก็สามารถใช้งานไลน์ได้เช่นกัน ส่งผลให้ผู้ผลิตสตีกเกอร์ไลน์สร้างสรรค์สตีกเกอร์ไลน์ที่เป็นภาษาถิ่นขึ้นมาเพื่อตอบโจทย์ให้คนในท้องถิ่นอื่น ๆ ทั้งคนไทยถิ่นเหนือ คนไทยถิ่นอีสาน และคนไทยถิ่นใต้ สามารถใช้แอปพลิเคชันนี้ในการสื่อสารได้ด้วย

4.2 คำผวน

คำผวนเป็นคำสับเสียงชนิดหนึ่ง แต่คำสับเสียงบางชนิดที่เกิดจากความบังเอิญไม่ใช่คำผวน เพราะคำผวนเกิดจากความตั้งใจในการสื่ออารมณ์ขันหรือเพื่อให้เกิดความคล่องจองของเสียง (วิฆนา ย ตีสุวรรณ: 2550, 14) พบในกลุ่มตัวอย่างสติ๊กเกอร์ไลน์เพียง 1 ชุด คือ มาผวนคำกันมัย ดังนี้

คำผวนที่พบในสติ๊กเกอร์ไลน์	
ชุดสติ๊กเกอร์ไลน์	คำผวนที่พบ
มาผวนคำกันมัย	เอโค กิ่งมอญู้ด ไกลังป่า เยยไปเลี่ยม ปราเมตโตด ปาไหนไม แหกกา พิว แต้วได้หลั้น ร้อยเล็กเนื่อง อ่อนน้ำกาบ แย้อมผ่า หรุตที่ซึก กัง อะไรยีน คักนารน ตีไม่มัง ซ่อยตั้งหนอ ยันตั้งกำ แง่วนอนล่อง ไกลัง จำ แท้จะย่า รั้นทุกวัก ต๊ะกันนี้ ฝิดัน ละกันปก ดชาส์ญญูอ คำถึง นิต ต่าโทรเทียว ปนด้วยไค สากพรปัม ตักหลุมรก มุดพิรี ย่วยตีดิน ร้ยกันมัย คันอะไรกวย ออบไม้ต่าน คัยถึงมิต แบ้วไปล่า บดจะแมต ได้ทำต้อง ปันเทียวโก

ตักหลุมรก ผวนเป็น ตกหลุมรัก

อ่อนน้ำกาบ ผวนเป็น อาบน้ำก่อน

(มาผวนคำกันมัย)

แบ้วไปล่า ผวนเป็น บ้าไปแล้ว

จากการศึกษาคำผวนในสติกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบว่าคำผวนปรากฏอยู่ในสติกเกอร์ไลน์เพียงชุดเดียว นั่นคือ มาผวนคำกันมัย ซึ่งเป็นสติกเกอร์ไลน์ที่บ่งบอกเจตนาในการสร้างสรรค์อย่างชัดเจนว่าผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอคำผวนไว้ในสติกเกอร์ไลน์เพื่อให้ผู้ใช้ได้นำการละเล่นทางภาษาชนิดนี้ไปใช้ในการสื่อสาร

การที่ผู้ศึกษาพบว่าคำผวนปรากฏอยู่ในสติกเกอร์ไลน์จำนวนน้อย อาจเนื่องมาจากการสื่อสารด้วยคำผวนเป็นการสื่อสารที่ผู้รับสารต้องใช้เวลาตีความ เพื่อให้เข้าใจความหมายที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อมากกว่าคำภาษาไทยปกติ จึงไม่เหมาะกับการสื่อสารในไลน์ แอปพลิเคชันที่เป็นการสื่อสารแบบรวดเร็ว ไม่ซับซ้อน ทำให้คำผวนไม่เป็นที่นิยมใช้ในการสื่อสารช่องทางนี้มากนัก

อย่างไรก็ตาม คำผวน เป็นการละเล่นทางภาษาที่แสดงให้เห็นลักษณะไทยด้านวาทภาษา เนื่องจากคำผวนเป็นการสับเสียงรูปแบบหนึ่งที่ปรากฏในภาษาไทย สามารถสื่อความหมายและมีเจตนาในการใช้ที่ชัดเจน แตกต่างกับการสับเสียงในภาษาอื่น ๆ ที่มักเกิดจากความผิดพลาดและความรีบร้อนในการออกเสียง จึงไม่ก่อให้เกิดความหมายทางภาษา (วิษณุ ติสุวรรณ: 2550, 14) ดังนั้น การพบคำผวนในสติกเกอร์ไลน์จึงแสดงให้เห็นว่าการละเล่นทางภาษาที่เป็นลักษณะไทยเช่นนี้ยังสามารถนำมาใช้ในช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่ เพื่อสร้างความน่าสนใจในการสนทนาระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสารให้มากขึ้นด้วย

4.3 คำภาษาไทยโบราณ

คำว่า โบราณ หมายถึง มีมาแล้วช้านาน, เก่าก่อน, เช่น อักษรโบราณ หนังสือโบราณ, เก่า, เก่าแก่, เช่น แพทย์แผนโบราณ ของโบราณ (ราชบัณฑิตยสถาน: 2554) ดังนั้น ภาษาไทยโบราณจึงหมายถึง คำศัพท์หรือสำนวนภาษาของไทยที่ไม่ปรากฏการใช้เพื่อการสื่อสารในปัจจุบัน แต่สามารถพบได้ในวรรณกรรมเก่า หากพบในปัจจุบันมักเป็นการนำมาใช้เพื่อประโยชน์ด้านความบันเทิง เช่น บทสนทนาของตัวละครในโทรทัศน์หรือภาพยนตร์แนวย้อนยุค เพื่อความสมจริงของเรื่อง พบในสติกเกอร์ไลน์ ดังตัวอย่าง

คำภาษาไทยโบราณในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	คำภาษาไทยโบราณที่พบ
มาพูดภาษาโบราณกันเถิด ออเจ้า	เจ้าคะ ขอบพระคุณเจ้าคะ สวัสดิ์เจ้าคะ ทำกระไรอยู่รี ขออภัยเจ้าคะ ซาบซึ่งใจยิ่งนัก ถูกใจฉันยิ่งนัก จริงรี เป็นกำลังใจให้ณะเจ้าคะ สู้สู้เจ้าคะ ศรีทนได้เจ้าคะ ถึงแล้วเจ้าคะ เกรงใจเหลือเกินเจ้าคะ ลำบากใจเหลือเกินเจ้าคะ เชิญที่สบายใจเถิดเจ้าคะ ยินดีรับใช้เจ้าคะ เรียบร้อยแล้วเจ้าคะ คุณพระคุณเจ้าคุ้มครองนะเจ้าคะ ราตรีสวัสดิ์เจ้าคะ อฉันลาเจ้าคะ
นิยมไทย ver.6 โดยครูแตง	วันอาทิตย์รวยเงินรวยความรักนะเจ้าคะ วันจันทร์ร่าเริงแจ่มใสนะเจ้าคะ วันอังคารโชคดีมีชัยนะเจ้าคะ วันพุธบุญรักษานะเจ้าคะ วันพฤหัสบดีขอพระคุ้มครองนะเจ้าคะ วันศุกร์มีความสุขตลอดวันนะเจ้าคะ วันเสาร์สุขภาพแข็งแรงนะเจ้าคะ มาแล้วเจ้าคะ เป็นปลื้มเจ้าคะ พรุ่งนี้วันพระนะเจ้าคะ อยู่ไหนก็คิดถึงนะเจ้าคะ ไปตีมาตีเจ้าคะ นอนหลับฝันดีนะเจ้าคะ แน่ใจแล้วหรือเจ้าคะ เจ็บนิดเดียวเจ้าคะ กระนั้นรีเจ้าคะ พูดจริงไม่พูดปดเจ้าคะ เล่นหนักไปนะเจ้าคะ เหงาจังเจ้าคะ ยัวโมโหยิ่งนัก วันนี้ขอให้รวยนะเจ้าคะ ขอขอบคุณที่เป็นห่วงเจ้าคะ สวยแล้วเจ้าคะ
นายหมวดเข้ม (ฉบับภาษาโบราณ)	มาแล้วรี สบายดีรี เศร้าใจนัก ว่ากระไรนะ ไม่เป็นกระไรดอก จันรี ขอรับกระผม ผู้ใดฤ ข้าใครรู้จัก จำเริญสุขเถิด ถูกใจข้ายิ่งนัก จริงรี ลองตรองดูเถิด ข้าจำต้องไปแล้ว หยุดประเดี๋ยวนี้ รอประเดี๋ยว เชิญเถิด ยังอยู่อีกรี ปวดเศียรเวียนเกล้ายิ่งนัก ข้ามีความผิดอันใด หามิได้ อ้อยายชายหน้ายิ่งนัก เหตุใดเล่า หาเข้าใจไม่ เป็นเยี่ยงนั้นรี มิน่าเล่า นึกว่ากระไร ขอบน้ำใจนัก บัดเดี๋ยวนี้ มิได้ดอกท่าน
ไทย ดี	เจ้าคะ เร่งมาเถิด รอประเดี๋ยว สิ้นหา อุเหม่

คำภาษาไทยโบราณในสตีกเกอร์ไลน์	
ชุดสตีกเกอร์ไลน์	คำภาษาไทยโบราณที่พบ
เป็นหญิงไทย	ถึงกระนั้นเชียว ลาเจ้าคะ ประเดี้ยวถึง อดใจเจ้าคะ คุณพี่เจ้าคะ จะไปเว็จ ใช้อัฐเท่าใดซื่อรีเจ้าคะ สาธุเจ้าคะ รูปงามยิ่งนัก ผัดแบ่ง ประเดี้ยว มิขอยุ่งเกี่ยว
นารี 2	เจ้าคะ มีกระไรหรือคะ อย่มาเกี่ยวพาราสิ ว่างมารี สาแก่ใจฉัน ยิ่งนัก บัดเดี้ยวนี้
ออเจ้า การะเกด	ออเจ้า หากลัวไม่ สีฟันแป็บ
เจ้าจุก	กำลังไปขอรับ ประเดี้ยวนะ ขอบน้ำใจท่านนัก ขอรับกระผม ยินดีขอรับ
น้องสไบ	รักนะเจ้าคะ เสียจุยเจ้าคะ ดิงามเจ้าคะ เบะปากมองบนเจ้าคะ สวยแป็บเจ้าคะ ก็มีฐีสีเจ้าคะ OK เจ้าคะ เอาที่สบายใจเลยเจ้าคะ ฟินเฟร้อเจ้าคะ จัดไปเจ้าคะ อัฐหมต งอนแล้วเจ้าคะ ดีดีเจ้าคะ อฉันผิดไปแล้วเจ้าคะ คิดถึงเหลือเกินเจ้าคะ คือกระไรเจ้าคะ เขินนะเจ้าคะ ฝือกด้วยเจ้าคะ สวัสดิเจ้าคะ ขอบพระคุณเจ้าคะ ลาแล้วเจ้าคะ เจ็บเจ้าคะ อาน้ำก่อนนะเจ้าคะ ได้โปรดเถิดเจ้าคะ ทำกระไรอยู่รีได้ เพลานอนแล้วเจ้าคะ ฝันนะเจ้าคะ
ตัวกลม น้องลำดวน	สำราญใจเสียจริง น่าขบขันยิ่งนัก ข้าศึกบุกเจ้าคะ มีกระไรรีเจ้าคะ ช่างน่าน้อยใจยิ่งนัก เจ้าคะ กินข้าวก่อนเจ้าคะ เกียจคร้านเสียจริง กลับเรือนก่อนนะเจ้าคะ ทำกระไรอยู่รี คือกระไรเจ้าคะ อฉันเสียใจยิ่งนัก คณิงหาเหลือเกินเจ้าคะ เขินนะเจ้าคะ ฉันทมิเชื่อดอก พวกเจ้า พุดกระไรกัน รอประเดี้ยวนะเจ้าคะ ฉันทเอาใจช่วยเจ้าคะ ขออภัยเจ้าคะ เป็นพระคุณเจ้าคะ ก็ไม่ฐีสีเจ้าคะ สาแก่ใจยิ่งนัก อย่าเคื่องกันเลย เจ้าคะ ฉันทลาเจ้าคะ อัฐหมต ได้เพลานอนแล้ว ฝันนะเจ้าคะ

คำภาษาไทยโบราณในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	คำภาษาไทยโบราณที่พบ
หญิงสยาม	ทำกระไรอยู่ ตอบข้าสักคำเถิด ขอให้คุณพระคุ้มครองนะเจ้าคะ ดูแลตัวเองด้วยนะเจ้าคะ มีแต่ท่านที่เข้าใจข้า อยากรจะลองดีกับข้ารี นี่คือกระไรพูด นายท่านมีอะไรให้บ่าวรับใช้หรือเจ้าคะ เมื่อไหร่ท่าน ที่จะกลับมา ไปไหนมาหรือเจ้าคะ จะดีรี แล้วพบกันเจ้าคะ พูดไปก็ ไม่มีประโยชน์กระไร คุยกระไรกันรี ขอบพระคุณมากเจ้าคะ

จากตัวอย่าง พบการใช้คำลงท้ายสำหรับผู้หญิง คือคำว่า “เจ้าคะ” ซึ่งเป็นคำลงท้ายตามแบบภาษาไทยโบราณ พบได้ในนวนิยายหรือละครย้อนยุค ปัจจุบันใช้คำว่า ค่ะ

(นายหนวดเข้ม (ฉบับภาษาโบราณ))

จากตัวอย่าง พบการใช้คำภาษาไทยโบราณคือคำว่า ดอก คำประกอบใช้ในความแย่งหรือปฏิเสธ ปัจจุบันมักพูดว่า หลอก ประโยคตัวอย่างที่กล่าวไว้ว่า ไม่เป็นกระไรดอก จึงมีความหมายในภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบันว่า ไม่เป็นอะไรหลอก

อ้อเจ้า

(อ้อเจ้า การะเกด)

จากตัวอย่างพบการใช้คำภาษาไทยโบราณคือคำว่า อ้อเจ้า เป็นสรรพนามบุรุษที่ 2 ใช้แทนชื่อผู้ที่เราพูดด้วย มีความหมายตรงกับคำสรรพนามบุรุษที่ 2 ที่ใช้ในปัจจุบันคือคำว่า เธอ คุณ ท่าน เป็นต้น

จากการศึกษาคำภาษาไทยโบราณที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์ แสดงให้เห็นว่าภาษาไทยโบราณไม่ได้ถูกจำกัดด้วยเวลาหรือช่องทางในการสื่อสารบางช่องทางเท่านั้น แต่การสื่อสารด้วยภาษาไทยโบราณ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่อย่างไลน์ได้ด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากกระแสนิยมไทยในสังคมอันเป็นผลจากละครย้อนยุคและการสนับสนุนกิจกรรมความเป็นไทยของภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงสะท้อนให้เห็นว่าคนรุ่นใหม่ยังคงมีความสนใจภาษาไทยโบราณอีกด้วย

4.4 สำนวน

สำนวน คือ ถ้อยคำที่ไม่ได้มีความหมายตรงไปตรงมาตามตัวอักษร แต่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นชั้นเชิงชวนให้คิด อาจเป็นลักษณะของการเปรียบเทียบ อุปมา อุปมัย (ไซลิริ ปราโมช ณ อยุธยา: 2537, 4) จากการศึกษาสติกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบว่ามีการใช้สำนวนในสติกเกอร์ไลน์ 2 ลักษณะ ได้แก่ สำนวนเดิม และสำนวนใหม่ ดังนี้

สำนวนไทยในสติกเกอร์ไลน์	
ชุดสติกเกอร์ไลน์	สำนวนเดิม
ผู้ใหญ่มากกับทุ่งหมาเมิน	โชคดีมีชัย
ตาไม้กับยายเฒ่า	อกอีแป้นจะแตก เบี้ยน้อยหอยน้อย เลิศสะแมนแตน
การ์ตูนไทยเล่มละบาท	โผล่หัวมาแว้ว อกอีแป้นจะแตก
การ์ตูนไทยเล่มละบาท ตอน พิภพมัจจุราช	ตายหยั่งเขียด หลับเป็นตายเลย เชื้อเถอะ นี้อาบน้ำร้อนมาก่อน
ไทย ดี	งามหน้า

สำนวนไทยในสตีกเกอร์ไลน์	
ชุดสตีกเกอร์ไลน์	สำนวนเดิม
Ramakien Character: Phra Nang Yak Ling	งามหน้า
เด็กจุกคำไทย (จุกกราบ สวัสดี)	เลิศสะแมนแตน เป็ดสะก้าตมาก บ่นออด ๆ แอด ๆ เป็นมอดกั๊ดไม้ รู้้อย่างเป็ดออย่าเอามาพูด ตกใจจนหน้าซีดเป็นไก่ต้ม ดีใจจนหน้าบาน เป็นจางเชิง โกรธเป็นฟินเป็นไฟ ใจกว้างราวกับแม่น้ำ ใจดำเหมือนอีกา ใจร้อนเป็นพายุบุแคม ชี้เกียจจนตัวเป็นขน สิ้นเหมือนปลาไหล โลเล เหมือนไม้หลักปักซีเลน โทหกปั่นน้ำเป็นตัว เกลียดเข้ากระดูกดำ ออยาก ได้จนตัวสั้น สนใจจนตาโตเป็นไข่ห่าน งงเป็นไก่ตาแตก

สำนวนไทยในสตีกเกอร์ไลน์	
ชุดสตีกเกอร์ไลน์	สำนวนใหม่
เด็กสยาม	คั่นปาก แซ่บเวอร์
สมรศรี: แต่งกายชุดไทย 1	กลิ้งตุตุ แซ่บมาก เป๊ะเวอร์
เป็นหญิงไทย	งานดี
รักเมืองไทย	โดนเท
ผีไทยชั้นเทพ	เนียนเลยนะ
หญิงสยาม	แซ่บ
ไทย ดี	ดีออกเนอะ

4.4.1 สำนวนเดิม เป็นสำนวนเก่าแก่ที่มีใช้กันมานานและยังคงใช้ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ในที่นี้ถือเป็นการรวมคำที่ใช้เรียกสุภาพิต คำพังเพย คำคม ที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย (มณฑาทิพย์ เรื่องแก้ว: 2551, 63) ดังตัวอย่าง

งงเป็นไก่ตาแตก

(เด็กจุกคำไทย (จุกกราบสวัสดิ์))

จากตัวอย่างสำนวน งงเป็นไก่ตาแตก หมายถึง งงมากจนทำอะไรไม่ถูก

เขี่ยช้อยช้อยช้อย

(ตาไม้กับยายม่า)

จากตัวอย่างสำนวน เขี่ยช้อยช้อยช้อย หมายถึง มีเงินน้อย มีฐานะยากจน

เชื่อเถอะ
น้ำร้อนมาก่อน

เชื่อเถอะ น้ำร้อนมาก่อน

(การ์ตูนไทยเล่มละบาท ตอนพิภพมัจจุราช)

จากตัวอย่างสำนวน น้ำร้อนมาก่อน หมายถึง เกิดก่อนจึงมีประสบการณ์มากกว่า

สำนวนไทย เป็นลักษณะไทยด้านภาษาที่มีความเป็นเอกลักษณ์และมีคุณค่าในการใช้สื่อสารเพื่อสั่งสอน ปลูกฝังความคิดให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องดีงาม แม้จะเป็นการใช้ภาษาที่มีมานานแต่ยังคงมีการนำมาใช้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน จากการศึกษาสติกเกอร์ไลน์ก็ยังคงพบการนำสำนวนเดิมมาใช้ในการสื่อสารสมัยใหม่ สะท้อนให้เห็นว่าสำนวนเดิมยังคงมีความสำคัญในการสื่อสารในสังคมยุคปัจจุบัน

4.4.2 สำนวนใหม่ เป็นสำนวนที่ผู้พูดหรือผู้เขียนเรียบเรียงขึ้นใหม่ บางครั้งเรียกการใช้ภาษาเช่นนี้ว่า ภาษาแหวกแนว เพราะมีการใช้ภาษาที่ผิดไวยากรณ์ แต่สำนวนภาษาเหล่านี้มักมีพลังดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านหรือผู้ฟัง จนทำให้สำนวนเหล่านี้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายและรวดเร็ว (มณฑาทิพย์ เรื่องแก้ว: 2551, 63) ดังตัวอย่าง

คั่นปาก

(เด็กสยาม)

จากตัวอย่างสำนวน คั่นปาก หมายถึง อาการของคนที่มีความต้องการจะพูดคุย หรือบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนรู้ให้ผู้อื่นฟังเป็นอย่างมาก เช่น ฉนั้นคั่นปากอยากจะทำให้เธอฟังมากเลยเรณู

อ้อหืองานดีย์

(เป็นหญิงไทย)

จากตัวอย่างสำนวน งานดีย์ หมายถึง ดุติ หล่อ สวย มักใช้กล่าวถึงบุคคลที่มีรูปร่างหน้าตาดี เช่น เธอคุณเลื้อขาวนั้นสิ งานดีย์มากเลย

โตนเท

(รักเมืองไทย)

จากตัวอย่างสำนวน โดนเท หมายถึง ถูกทอดทิ้ง เช่น พี่ไลน์ดีเพื่อนไปกินข้าวที่ตลาดแต่โดนเทจึงต้องไปคนเดียว

สำนวนใหม่ เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยเสมอ เพราะภาษาไทยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่มีความเป็นพลวัต การใช้สำนวนใหม่พบในสติกเกอร์ไลน์เพื่อใช้สื่อสารระหว่างคนรุ่นใหม่ สำนวนใหม่นี้ยังคงลักษณะของสำนวนเดิมที่มักมีความหมายไม่ตรงรูปคำและเป็นคำสั้น หรือข้อความสั้น ๆ ที่สื่อความหมายได้มาก เพียงแต่มีการปรับเปลี่ยนคำไปตามยุคสมัย ซึ่งผู้ส่งสารและผู้รับสารต้องมีความเข้าใจในสำนวนใหม่ตรงกันจึงจะสื่อสารได้สำเร็จ

การใช้สำนวนที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์ พบว่ามีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับลักษณะไทยด้านอื่น ๆ เนื่องจากการสื่อสารผ่านช่องทางไลน์ แอปพลิเคชัน ไม่นิยมรูปแบบของการสื่อสารที่ต้องใช้เวลาในการตีความมากนัก มักเป็นการสื่อสารด้วยถ้อยคำสั้น ๆ เข้าใจง่าย ดังนั้นจึงพบสำนวนไทยในสติกเกอร์ไลน์บางชุดเท่านั้น มีเพียงชุดเด็กจุกคำไทย (จุกกราบสวัสดิ) ที่เน้นการนำเสนอสำนวนไทยอย่างตั้งใจ จึงพบว่ามีสำนวนไทยอยู่ในสติกเกอร์ไลน์ชุดนี้เป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นลักษณะไทยด้านภาษาที่มีใช้มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งสำนวนเดิมที่มีใช้กันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน และสำนวนใหม่ที่คิดค้นขึ้นโดยคนรุ่นใหม่จากความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เป็นไปตามยุคสมัย แต่ไม่ว่าจะเป็นสำนวนเดิมหรือสำนวนใหม่ก็ยังคงพบว่ามีการใช้ผ่านช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่อย่างไลน์ แอปพลิเคชันด้วยกันทั้งสองประเภท

จากการศึกษาลักษณะไทยด้านวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ พบลักษณะไทยด้านวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ภาษาถิ่น แบ่งออกเป็น ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้ พบภาษาไทยโบราณ คำพวน และสำนวนไทย ได้แก่ สำนวนเดิมและสำนวนใหม่

ลักษณะของภาษาถิ่นที่พบ มักเป็นคำศัพท์พื้นฐานที่ใช้สื่อสารกันได้ทั่วไป แม้จะเป็นภาษาเฉพาะท้องถิ่นแต่ผู้ที่อยู่ในถิ่นอื่นก็สามารถเข้าใจความหมายของคำนั้น ๆ ได้ด้วย ทำให้ภาษาถิ่นไม่ได้ถูกจำกัดการใช้งานเฉพาะคนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่คนทั่วไปในท้องถิ่นอื่น ๆ ก็สามารถเข้าใจภาษาถิ่นในการสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชันได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้น การนำเสนอภาษาถิ่นผ่านสติกเกอร์ไลน์จึงช่วยให้มีการใช้ภาษาถิ่นซึ่งเป็นลักษณะไทยได้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น

นอกจากภาษาถิ่นที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์แล้ว ผู้ศึกษาพบว่ามีภาษาโบราณในสติกเกอร์ไลน์อีกด้วย ส่วนมากมักเป็นคำลงท้ายเช่นคำว่า เจ้าคะ เจ้าค่ะ ขอรับ หรือคำว่า กระไร ประเดี๋ยว ที่แม้จะ

ไม่พบว่ามีการใช้สื่อสารกันโดยทั่วไป แต่ยังสามารถเข้าใจได้หรืออาจนำมาใช้สื่อสารแทนคำศัพท์ที่ใช้ในปัจจุบันได้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีความสนิทสนมกับผู้รับสาร คำภาษาไทยโบราณจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจในการสนทนามากยิ่งขึ้น

คำผวน เป็นลักษณะไทยอีกประการหนึ่งที่ผู้ศึกษาพบในสติกเกอร์ไลน์ โดยพบในสติกเกอร์ไลน์เพียง 1 ชุด คือ มาผวนคำกันมัย ซึ่งเป็นชุดสติกเกอร์ไลน์ที่ผู้สร้างตั้งใจนำเสนอคำผวนโดยเฉพาะคำที่พบ เมื่อผวนแล้วจะเป็นคำหรือชุดคำพื้นฐานในการสื่อสาร เช่น ไกลังป่า ผวนเป็น กำลังไป กังอะไรอิน ผวนเป็น กินอะไรยัง เอโค ผวนเป็น โอเค ซึ่งเป็นคำที่สามารถเข้าใจได้โดยง่าย แต่อย่างไรก็ตามการพบคำผวนในชุดสติกเกอร์ไลน์เพียง 1 ชุด แสดงให้เห็นว่าการสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชันเน้นความรวดเร็วและเข้าใจง่าย ทำให้คำผวนซึ่งเป็นคำที่ต้องมีการวิเคราะห์ตีความเพิ่มอีกหนึ่งชั้นไม่นิยมนำมาใช้สื่อสารผ่านช่องทางนี้มากนัก

นอกจากภาษาถิ่น ภาษาโบราณ และคำผวน ยังปรากฏลักษณะไทยด้านสำนวนในสติกเกอร์ไลน์ด้วย ทั้งสำนวนเดิมและสำนวนใหม่ แสดงให้เห็นว่าการใช้สำนวนยังเป็นที่ยอมรับในทุกยุคสมัย และมีการเปลี่ยนแปลงของสำนวนไปตามสภาพแวดล้อมและบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป เพื่อนำมาใช้สื่อสารในช่องทางต่าง ๆ รวมถึงไลน์ แอปพลิเคชันด้วย

ทั้งนี้ ผลการศึกษาที่ได้จากการศึกษาวิจัยภาษาในสติกเกอร์ไลน์ ล้วนเป็นไปตามรูปแบบการสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ภาษาผ่านสื่อสมัยใหม่ โดยผู้ใช้มักเป็นกลุ่มวัยรุ่นและมีความสนิทสนมกันเป็นส่วนใหญ่ ภาษาที่ใช้ส่วนมากจึงเป็นภาษาแบบเป็นกันเองมากกว่าภาษามาตรฐาน และไม่เคร่งครัดในเรื่องความถูกต้องของภาษา แสดงให้เห็นว่าการใช้วิจัยภาษาในสติกเกอร์ไลน์ส่วนใหญ่ใช้เพื่อช่วยเน้นย้ำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจวิจัยภาษาที่ผู้ส่งสารส่งไปได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บทที่ 5

ความสัมพันธ์ระหว่างวจนภาษาและอวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์

การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารโดยทั่วไปจะต้องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร อาจใช้เพียงวจนภาษาอย่างการพูดและการเขียน หรืออาจใช้เพียงอวจนภาษา เช่น การโบกมือทักทาย ยิ้ม หรือยกมือ แต่โดยส่วนใหญ่การโต้ตอบระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารมักใช้วจนภาษาและอวจนภาษาควบคู่กันไป

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2540) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของวจนภาษากับอวจนภาษา ว่าอวจนภาษามักไม่ปรากฏลำพัง แต่จะปรากฏควบคู่ไปกับวจนภาษาด้วยเสมอ หรือหากจะใช้ อวจนภาษาเพียงลำพังก็ต้องต่อเนื่องหรือใช้ประกอบกัน เช่น เมื่อมีบทสนทนาระหว่าง 2 ฝ่าย ฝ่าย หนึ่งถาม อีกฝ่ายอาจตอบรับด้วยการพยักหน้าหรือตอบปฏิเสธด้วยการส่ายหน้า ลักษณะเช่นนี้ จึงกล่าวได้ว่าวจนภาษากับอวจนภาษามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

เมื่อศึกษาแนวคิดความสัมพันธ์ของวจนภาษากับอวจนภาษา พบว่าส่วนมากเป็นการศึกษาที่ เริ่มจากการใช้วจนภาษาเป็นตัวตั้งแล้วจึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอวจนภาษาที่มีต่อวจนภาษา เช่น แนวคิดของอวยพร พาณิช และคณะ (2548) โดยได้จำแนกลักษณะความสัมพันธ์ของอวจนภาษา และวจนภาษาออกเป็น 5 ลักษณะ ได้แก่

1. การใช้วจนภาษาซ้ำความให้หนักแน่น
2. การใช้วจนภาษาแทนวจนภาษา
3. การใช้วจนภาษาขยายความ
4. การใช้วจนภาษาเน้นความ
5. การใช้วจนภาษาขัดแย้งกัน

นอกจากนี้ แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ของวจนภาษากับอวจนภาษาของอวยพร พาณิช และคณะ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Burgoon (1974) ที่กล่าวว่า อวจนภาษากับวจนภาษามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยอวจนภาษาทำหน้าที่สนับสนุนวจนภาษาต่อไป

1. การซ้ำกับคำพูด
2. การเน้นหรือย้ำ
3. การใช้แทนวจนสาร

4. การเสริมน้ำหนักให้แก่คำพูด

5. การใช้แย้งกับพฤติกรรมหรือคำพูด

แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ของวจนภาษากับอวจนภาษาข้างต้น เป็นเพียงแนวทางที่ผู้ศึกษานำมาปรับใช้กับการศึกษาในบทที่ 5 ในลักษณะที่วจนภาษาสนับสนุนวจนภาษา ด้วยเหตุที่สติ๊กเกอร์ไลน์เป็นการสื่อสารที่ใช้วจนภาษาเป็นหลัก วจนภาษาเสริมความ แนวคิดที่กล่าวข้างต้นจึงนำมาปรับใช้ในลักษณะกลับด้าน

เมื่อได้ศึกษาความสัมพันธ์ของอวจนภาษากับวจนภาษาในสติ๊กเกอร์ไลน์ พบว่ามีความสัมพันธ์กัน 4 ลักษณะ ได้แก่ อวจนภาษาที่มีวจนภาษาซ้ำความหมาย อวจนภาษาที่มีวจนภาษาอธิบายความหมาย อวจนภาษาที่มีวจนภาษาต่างความหมาย และอวจนภาษาที่ปรากฏเพียงอย่างเดียว ดังนี้

5.1 อวจนภาษาที่มีวจนภาษาซ้ำความหมาย

อวจนภาษาที่มีวจนภาษาซ้ำความหมาย หมายถึง อวจนภาษาที่มีการใช้วจนภาษาความหมายเดียวกันประกอบกัน ทั้งนี้มีเพียงอวจนภาษาก็สามารถเข้าใจความหมายได้ วจนภาษาจึงทำหน้าที่ย้ำความหมายของอวจนภาษาให้หนักแน่นและชัดเจนยิ่งขึ้น พบดังนี้

ตัวอย่างอวจนภาษาที่มีวจนภาษาซ้ำความหมายในสติ๊กเกอร์ไลน์	
 <p>(ไทยเท่)</p>	 <p>(นารี 2)</p>
 <p>(ไทยเลิศล้ำ)</p>	 <p>(สมรศรี: แต่งกายชุดไทย 1)</p>

ตัวอย่างวจนภาษาที่มีวจนภาษาซ้ำความหมายในสติกเกอร์ไลน์	
 <p>มะปาก มองบน เจ้าคะ (น้องสไป)</p>	 <p>OK OK (หนานคำ คนเมือง)</p>
 <p>ดี ก็นั่น (ไทยจุงเบย)</p>	 <p>ฟ้าหัวสี (เจ้าจุก)</p>
 <p>เศร้า (การ์ตูนไทยเลมละบาท)</p>	 <p>ใจ ใจ! (ท่านขุน ชาวไทย)</p>

(การ์ตูนไทยเลมละบาท)

จากสติกเกอร์ไลน์ ปรากฏวจนภาษาเป็นภาพการ์ตูนผู้หญิงกำลังร้องไห้ แสดงอาการเศร้าหรือเสียใจ และพบการนำวจนภาษามาซ้ำความหมายของวจนภาษาให้หนักแน่น คือคำว่า “เศร้า” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (สี่อเล็กทรอนิกส์) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เศร้า หมายถึง สลด ระทด หม่นหมอง ไม่เบิกบาน เป็นทุกข์ จึงเป็นการนำวจนภาษามาใช้ซ้ำความหมายของวจนภาษาเพื่อแสดงความหนักแน่นของความหมายที่ต้องการสื่อ ให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(ตัวกลม น้องลำดวน)

จากสติ๊กเกอร์ไลน์ ปรากฏอวัจนภาษาเป็นภาพการ์ตูนผู้หญิงที่มีสีหน้าท่าทางแสดงถึงความโกรธแค้น และพบอวัจนภาษาคือข้อความว่า “แค้นใจยิ่งนัก” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (สื่่ออิเล็กทรอนิกส์) ได้ให้ความหมายของคำว่า แค้น ไว้ว่า แค้น หมายถึง โกรธเจ็บใจอยู่ไม่หาย เช่น แค้นใจ แค้นเคือง ดังนั้น การนำอวัจนภาษาลีที่ว่าแค้นใจยิ่งนักมาซ้ำความหมายของภาพสติ๊กเกอร์ไลน์ข้างต้น จึงเป็นการซ้ำความหมายของอวัจนภาษาให้หนักแน่นยิ่งขึ้น

(ตาไม้กับยายม่า)

จากสติ๊กเกอร์ไลน์ พบอวัจนภาษาเป็นภาพการ์ตูนกำลังยกมือ ใช้ปลายนิ้วโป้งและนิ้วชี้มาจรดกันเป็นวงกลมและเหยียดนิ้วที่เหลือออกทั้ง 3 นิ้ว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายที่แสดงถึงการตกลง การยอมรับ และมีการนำอวัจนภาษาคือคำว่า “โอเค” ซึ่งเป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง การตอบรับ ตอบตกลง มาซ้ำความหมายของอวัจนภาษาเพื่อเพิ่มความชัดเจนของภาพที่ปรากฏให้ผู้รับสารเข้าใจได้ชัดเจน

การศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษาและอวัจนภาษาในสติ๊กเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบว่าอวัจนภาษาที่มีอวัจนภาษาซ้ำความหมายจำนวน 738 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 39.42 ของจำนวนสติ๊กเกอร์ไลน์ทั้งหมดที่นำมาศึกษา

การสื่อสารผ่านช่องทางของไลน์ แอปพลิเคชัน ในรูปแบบของการพิมพ์ข้อความโต้ตอบเป็นการสื่อสารที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่สามารถเห็นสีหน้า ท่าทาง หรือได้ยินน้ำเสียงกันทั้งสองฝ่าย ดังนั้น การใช้อวัจนภาษาด้วยภาพการ์ตูนสติ๊กเกอร์ไลน์ที่แสดงสีหน้าและท่าทางต่าง ๆ โดยมีอวัจนภาษาที่มีความหมายแบบเดียวกันปรากฏอยู่ด้วยจึงช่วยสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึกของผู้ส่งสารให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายได้อย่างชัดเจนและถูกต้องมากยิ่งขึ้น

5.2 อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาอธิบายความหมาย

อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาอธิบายความหมาย หมายถึง อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาช่วยอธิบายความหมายของอวัจนภาษานั้น ๆ เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจเจตนาของผู้ส่งสาร เนื่องจากในบางครั้งอวัจนภาษาเพียงอย่างเดียวตีความได้หลายความหมาย เช่น ภาพการ์ตูนกำมือแล้วยกขึ้น อาจมีความหมายที่สื่อถึงอารมณ์ดีใจ สื่อถึงชัยชนะ หรือแทนการให้กำลังใจ หากไม่ปรากฏวัจนภาษาร่วมด้วยย่อมทำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ส่งผลให้การสื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผล ดังนั้นการใช้วัจนภาษามาประกอบจะช่วยให้ความหมายที่ต้องการสื่อสารชัดเจนและช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจสิ่งที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อสารได้ถูกต้อง พบดังนี้

ตัวอย่างอวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาอธิบายความหมายในสติกเกอร์ไลน์	
 <p>(Ramakien Character: Phra Nang Yak Ling)</p>	 <p>(ภูษาล้านนา กำเมือง 1)</p>
 <p>(ท่านขุน ชาวไทย)</p>	 <p>(น้องเมียงคำกับอ้ายเมือง)</p>
 <p>(หญิงสยาม)</p>	 <p>(อู้กำเมืองกันเต๊ะ พุดภาษาเหนือกันเถอะ)</p>

ตัวอย่างวจนภาษาที่มีวจนภาษาอธิบายความหมายในสติ๊กเกอร์ไลน์	
 <p>(เจ้าจุก)</p>	 <p>(นิยมไทย ver.6 โดยครูแตน)</p>
 <p>(เด็กสยาม)</p>	 <p>(ตาไม้กับยายเฒ่า)</p>

จากสติ๊กเกอร์ไลน์ พบวจนภาษาเป็นภาพการ์ตูนเด็กผู้ชายผมจุกยกมือขึ้นหนึ่งข้าง คล้ายกำลังทักทายหรือพูดคุยโดยมีวจนภาษาคือ “ฝิ่นดีนะขอรับ” เป็นส่วนอธิบายภาพเพื่อให้เข้าใจสิ่งที่ต้องการสื่อสาร เนื่องจากภาพเช่นนี้สามารถตีความได้หลายความหมาย เช่น การทักทาย การกล่าวลา ดังนั้น วจนภาษาที่ปรากฏจึงช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายที่ต้องการสื่อสารได้อย่างถูกต้องว่าผู้ส่งสารต้องการบอกให้ผู้รับสารนอนหลับฝันดี

(นิยมไทย ver.6 โดยครูแตน)

จากสติ๊กเกอร์ไลน์ พบวจนภาษาเป็นภาพการ์ตูนผู้หญิงกำลังถือพวงมาลัย โดยมีวจนภาษาคือ “พุ่มนี้วันพระนะเจ้าคะ” เป็นส่วนอธิบายภาพเพื่อให้เข้าใจความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากลักษณะของภาพสติ๊กเกอร์ไลน์เช่นนี้ ผู้รับสารอาจตีความหมายถึงการมอบพวงมาลัยแสดง

ความเคารพ แสดงความยินดี หรือเป็นการขอขมาลาโทษได้ด้วย ดังนั้น วจนภาษาดังกล่าวจึงช่วยอธิบายเจตนาที่ผู้ส่งสารต้องการส่งไปยังผู้รับสารได้ชัดเจนและถูกต้อง

(เด็กสยาม)

จากสติ๊กเกอร์ไลน์ พบอวัจนภาษาเป็นภาพการ์ตูนเด็กผู้หญิงใช้มือทั้งสองข้างป้องปาก และมีลักษณะของการตะโกนสื่อสารหรือบอกกล่าว โดยมีอวัจนภาษาคือ “อย่าท้อนะ” เป็นส่วนอธิบายภาพเพื่อให้เข้าใจว่า ข้อความหรือสารที่ผู้ส่งสารต้องการบอกคือการให้กำลังใจ เนื่องจากลักษณะของอวัจนภาษาที่ปรากฏสามารถตีความได้ในความหมายที่กว้าง เช่น การกล่าวทักทาย การเรียกเพื่อเริ่มต้นบทสนทนา หรือการตะโกนบอกกล่าว ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อความร่วมด้วยแล้วจึงช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายที่ผู้ส่งสารต้องการบอกเล่าได้อย่างถูกต้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษาและอวัจนภาษาในสติ๊กเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบว่าอวัจนภาษาที่มีอวัจนภาษาอธิบายความหมายของอวัจนภาษาทั้งสิ้น 917 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 49.98 ของจำนวนสติ๊กเกอร์ไลน์ทั้งหมดที่นำมาศึกษา ซึ่งถือเป็นความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับอวัจนภาษาที่พบมากที่สุด

การใช้สติ๊กเกอร์ไลน์ในการสื่อสาร เป็นการสื่อสารที่เน้นให้ผู้รับสารเห็นภาพที่สะดุดตาและน่าสนใจ แต่การสร้างภาพการ์ตูนในสติ๊กเกอร์ไลน์มีข้อจำกัดเรื่องขนาดและลักษณะของการ์ตูนที่ผู้ผลิตต้องการสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับชุดสติ๊กเกอร์ไลน์ ดังนั้น จึงทำให้ภาพการ์ตูนแสดงสีหน้าท่าทาง หรืออารมณ์ตรงตามความต้องการทั้งหมดของผู้ส่งสารภายในภาพเดียวไม่ได้ โดยเฉพาะสติ๊กเกอร์ไลน์ที่สื่อความหมายมากกว่าการทักทายซึ่งเป็นการสื่อสารแบบพื้นฐาน แต่เป็นการสื่อสารที่เฉพาะเจาะจง เช่นตัวอย่างข้างต้นที่ต้องมีอวัจนภาษามาประกอบว่า “พรุ่งนี้วันพระนะเจ้าคะ” เมื่อมีการประกอบกันของอวัจนภาษาและอวัจนภาษาจึงช่วยให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผลได้ง่ายขึ้น โดยที่ผู้รับสารทำความเข้าใจได้ชัดเจนและไม่คลาดเคลื่อน

5.3 อวัจนภาษาที่มีอวัจนภาษาต่างความหมาย

อวัจนภาษาที่มีอวัจนภาษาต่างความหมาย หมายถึง อวัจนภาษาที่มีอวัจนภาษาประกอบแต่มีความหมายต่างกัน ความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับอวัจนภาษาเช่นนี้ มักแสดงถึงสิ่งที่คิดกับสิ่งที่กระทำเป็นเรื่องตรงกันข้ามเพื่อสื่อความหมายประชดประชัน หรือสร้างความตลกขบขันให้แก่ผู้รับ

สาร การสื่อสารด้วยสติ๊กเกอร์ไลน์ที่ความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษามีความหมายแตกต่างหรือ ตรงข้ามกันเช่นนี้ มักใช้ระหว่างคู่สนทนาที่มีความสนิทสนมกัน พบดังนี้

ตัวอย่างอวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาต่างความหมายในสติ๊กเกอร์ไลน์	
 <p>(มาพวนคำกันมัย)</p>	 <p>(นายหนวดเข้ม (ฉบับภาษาไทยโบราณ))</p>
 <p>(น้องกุมารทอง 2)</p>	 <p>(พราย นางตานี ผีไทย (Thai Ghost Stories))</p>
 <p>(รักเมืองไทย)</p>	 <p>(น้องแกะและผองเพื่อน)</p>
 <p>(รณรงค์ ภาษาไทย 4 ภาค)</p>	 <p>(มาพูดภาษาโบราณกันเถิดออเจ้า)</p>
 <p>(ฟ้าลั่น นักมวยไทยหัวใจอ่อนโยน)</p>	

(นายหนวดเข้ม (ฉบับภาษาไทยโบราณ))

จากสตีกเกอร์ไลน์ พบอวัจนภาษาเป็นภาพผู้ชายที่มีลักษณะของการงีบหลับ โดยมีวัจนภาษา คือ “เร่มือเกิด” หมายถึงการบอกกล่าวให้รีบเร่งทำในสิ่งที่อีกฝ่ายกำลังทำอยู่ วัจนภาษาดังกล่าวจึงมีความหมายแตกต่างจากอวัจนภาษาที่ปรากฏซึ่งไม่ได้แสดงอาการเร่รีบหรือรีบทำสิ่งใด

(พราย นางตานี ผีไทย (Thai Ghost Stories))

จากสตีกเกอร์ไลน์ พบอวัจนภาษาเป็นภาพผู้หญิงแต่งกายด้วยชุดไทย ในมือถือถุงต่าง ๆ จำนวนหลายใบ โดยมีวัจนภาษา คือ “ก็ไม่ได้มากมาย” เป็นประโยคเชิงปฏิเสธบ่งบอกว่าสิ่งที่ตนมีอยู่นั้น มีจำนวนเล็กน้อยหรือปานกลาง แตกต่างกับอวัจนภาษาที่ปรากฏร่วมกัน

(มาพูดภาษาโบราณกันเถิดอเจ้า)

จากสตีกเกอร์ไลน์ พบอวัจนภาษาเป็นภาพการ์ตูนผู้หญิงกำลังร้องไห้และแสดงอาการที่บ่งบอกถึงความเจ็บปวด โดยมีวัจนภาษา คือ “ศรีทนได้เจ้าคะ” เป็นการแสดงให้เห็นว่าสามารถอดทนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ มีความหมายตรงข้ามกับอวัจนภาษาที่ปรากฏโดยสิ้นเชิง

การศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษาและวัจนภาษาในสตีกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบอวัจนภาษาที่มีความหมายแตกต่างกับวัจนภาษาทั้งสิ้น 9 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.48 ของจำนวนสตีกเกอร์ไลน์ทั้งหมดที่นำมาศึกษา ซึ่งเป็นจำนวนน้อยที่สุดในการศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาในสตีกเกอร์ไลน์ เนื่องจากการสื่อสารผ่านไลน์แอปพลิเคชันเป็นการสื่อสารอย่างรวดเร็ว

และชัดเจน ทำให้สติ๊กเกอร์ไลน์ที่ต้องใช้การวิเคราะห์และตีความหลายขั้นตอนไม่ได้รับความนิยมมากนัก

การใช้วุ้นภาษาที่มีวุ้นภาษาต่างความหมาย ส่วนใหญ่มักเป็นการใช้วุ้นภาษาที่มีความหมายตรงข้ามกัน การนำความสัมพันธ์ของวุ้นภาษาและวุ้นภาษาเช่นนี้เข้ามาใช้สร้างสรรค์สติ๊กเกอร์ไลน์อาจมีไว้เพื่อสร้างความสะดุดตาและความน่าสนใจในการสนทนา ทำให้สติ๊กเกอร์ไลน์ที่ใช้สื่อสารมีความหมายในเชิงหยอกล้อหรือเพื่อสร้างอารมณ์ขันในการสื่อสาร และมักใช้สนทนาระหว่างคู่สนทนาที่มีความสนิทสนมกัน ทั้งนี้ผู้ศึกษาพบว่าความหมายแท้จริงมักปรากฏอยู่ที่วุ้นภาษามากกว่า วุ้นภาษา

5.4 อวุ้นภาษาปรากฏเพียงอย่างเดียว

อวุ้นภาษาปรากฏเพียงอย่างเดียว หมายถึง สติ๊กเกอร์ไลน์ที่มีภาพการ์ตูนลักษณะต่าง ๆ เพียงลำพังโดยไม่ปรากฏวุ้นภาษาหรือข้อความใด ๆ มาประกอบ ทั้งนี้วุ้นภาษาที่ปรากฏจะต้องสื่อความหมายให้ผู้รับสารเข้าใจได้อย่างชัดเจน หรือสามารถทำความเข้าใจประกอบกับบริบทอื่น ๆ ในการสนทนาได้แม้ไม่มีข้อความหรือวุ้นภาษามาประกอบเพื่อการอธิบาย พบดังนี้

ตัวอย่างอวุ้นภาษาที่ปรากฏเพียงอย่างเดียวในสติ๊กเกอร์ไลน์	
 <p>(แม่หญิงศรี 3 ชุด สยามเรเนซองส์)</p>	 <p>(ไทยจำ)</p>
 <p>(การ์ตูนไทยเล่มละบาท)</p>	 <p>(เด็กสยาม)</p>

ตัวอย่างวจนภาษาที่ปรากฏเพียงอย่างเดียวในสติกเกอร์ไลน์	
 <p>(สมรศรีแต่งกายชุดไทย 1)</p>	 <p>(หนานคำ คนเมือง)</p>
 <p>(น้องกุมารทอง 2)</p>	 <p>(มาพูดภาษาโบราณกันเถิดอเจ้า)</p>
 <p>(ตัวกลม น้องลำดวน)</p>	 <p>(เจ้าจุก)</p>
 <p>(ไทยจำ)</p>	

จากสติกเกอร์ไลน์ ปรากฏวจนภาษาเป็นภาพผู้ชายกำลังถือพาน ลักษณะของพานตามภาพเรียกว่า พานรูปเทียนแพ ประกอบด้วยรูป เทียน และพวงมาลัย มักใช้ในโอกาสการขอมาลาโทษ เช่น ในพิธีอุปสมบท พิธีมงคลสมรส และยังแสดงอาการร้องไห้ ซึ่งวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์นี้ปรากฏเพียงหนึ่งเดียวโดยไม่มีวจนภาษาปรากฏร่วมด้วย เพื่อสื่อความหมายแทนคำว่า ขอโทษ หรือ แสดงความเสียใจ

(น้องกุมารทอง 2)

จากสตिकเกอร์ไลน์ ปรากฏอวัจนภาษาเป็นภาพตัวการ์ตูนที่มีลักษณะคล้ายกับกุมารทอง ซึ่งเป็นวิญญูณของเด็กในความเชื่อเรื่องผีไทย กำลังวิ่งด้วยท่าทางรีบร้อน เป็นอวัจนภาษาที่ปรากฏเพียงลำพังโดยไม่มีวัจนภาษาร่วมด้วย ดังนั้น จึงถือเป็นการใช้อวัจนภาษาเพียงอย่างเดียว เพื่อสื่อให้ผู้รับสารรับรู้ว่าผู้ส่งสารกำลังรีบร้อน

(การ์ตูนไทยเล่มละบาท)

จากสตिकเกอร์ไลน์ ปรากฏอวัจนภาษาเป็นภาพผู้ชายที่มีสีหน้าแสดงอาการตกใจ เป็นอวัจนภาษาที่ปรากฏเพียงลำพังโดยไม่มีวัจนภาษาร่วมด้วย ดังนั้น จึงเป็นการใช้อวัจนภาษาในการสื่อสารเพียงอย่างเดียว เพื่อสื่อให้ผู้รับสารรับรู้อารมณ์ของผู้ส่งสารที่กำลังตกใจ

การศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบการใช้ อวัจนภาษาเพียงอย่างเดียวทั้งสิ้น 206 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 11 ของจำนวนสติกเกอร์ไลน์ทั้งหมด ที่นำมาศึกษา ซึ่งมีจำนวนมากเป็นอันดับ 3 ของความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาที่ผู้ศึกษา พบทั้งหมด 4 ลักษณะ โดยมีทั้งอวัจนภาษาที่ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้จากภาวะวิเคราะห์สีหน้าและ ท่าทางของการ์ตูนที่ปรากฏ หรืออาจเข้าใจได้เมื่อตีความร่วมกับบริบทอื่น ๆ ในการสนทนา

การพบสติกเกอร์ไลน์ที่มีการใช้อวัจนภาษาเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับจุดประสงค์ของ สติกเกอร์ไลน์ที่เน้นการสื่อสารด้วยภาพเป็นหลัก เนื่องจากโดยปกติแล้วมนุษย์จะรับรู้ผ่านทาง การมองเห็นได้อย่างรวดเร็วกว่าการอ่านที่ต้องอาศัยการสะกดคำและประมวลผลก่อนทำความเข้าใจ ความหมายของข้อความที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อ ดังนั้น สติกเกอร์ไลน์ที่ปรากฏอวัจนภาษาเพียงอย่าง เดียว จึงเป็นการสื่อสารที่ก่อให้เกิดการรับรู้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับช่องทางการสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชัน และยังเป็นทางเลือกในการใช้อวัจนภาษาซ้ำกับวัจนภาษาอีกด้วย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ พบว่ามีความสัมพันธ์กัน 4 ลักษณะ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่

1. อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาอธิบายความหมาย
2. อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาซ้ำความหมาย
3. อวัจนภาษาปรากฏเพียงอย่างเดียว
4. อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาต่างความหมาย

การพบว่าอวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาอธิบายปรากฏมากที่สุดนั้น เนื่องจากการสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชันเน้นการสื่อสารด้วยภาพเป็นหลัก ผู้สร้างสติกเกอร์ไลน์จึงสร้างสรรค์สติกเกอร์ไลน์ที่มีความสะดุดตาและน่าสนใจด้วยภาพการ์ตูนหลายลักษณะ อาจมีทั้งภาพการ์ตูนที่แสดงอวัจนภาษาพื้นฐาน เช่น การไหว้ การทักทาย การบอกลา ที่สามารถเข้าใจได้ทันทีเมื่อเห็นภาพดังกล่าว ขณะเดียวกันการสร้างภาพการ์ตูนให้มีความหลากหลายก็มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกซื้อชุดสติกเกอร์ไลน์ของผู้บริโภคด้วยเช่นกัน และการสร้างภาพการ์ตูนที่มีความหลากหลาย จึงส่งผลให้บางภาพไม่สามารถสื่อสารได้ชัดเจนด้วยภาพเพียงภาพเดียวหรืออวัจนภาษาเพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องนำวัจนภาษามาอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนและถูกต้องตามเจตนาของผู้ส่งสาร ส่วนความสัมพันธ์แบบอวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาต่างเป็นความสัมพันธ์ที่พบน้อยที่สุด เนื่องจากผู้รับสารต้องใช้การวิเคราะห์ที่มากขึ้นกว่าการสื่อสารแบบตรงไปตรงมา จึงไม่นิยมใช้ในการสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชันที่เน้นสื่อสารให้เข้าใจได้อย่างรวดเร็ว

การศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาที่พบในสติกเกอร์ไลน์ แตกต่างไปจากการศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาในงานวิจัยฉบับอื่น ๆ ที่ผู้ศึกษาได้ศึกษา เนื่องจากการศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาโดยทั่วไปมักใช้งานเขียนประเภทนวนิยายเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ จึงเป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ที่เริ่มจากวัจนภาษาเป็นหลัก แล้วดูว่าอวัจนภาษาที่ผู้เขียนใช้ขยายความเพิ่มเติมในบทสนทนาของตัวละครนั้นมีความสัมพันธ์กับวัจนภาษาอย่างไร แต่หน้าที่ของสติกเกอร์ไลน์คือการใช้ภาพในการสื่อสารเป็นหลัก ดังนั้นการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาจึงเน้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอวัจนภาษาเป็นแกนหลักในการสื่อสาร โดยมีวัจนภาษาเป็นส่วนเสริมในลักษณะต่าง ๆ

นอกจากนี้ แม้ว่าการสื่อสารผ่านไลน์ แอปพลิเคชันจะเป็นการโต้ตอบด้วยการพิมพ์สนทนา ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร แต่การที่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสติกเกอร์ไลน์ให้ปรากฏอวัจนภาษาและวัจนภาษาร่วมกัน โดยสร้างตัวละครให้มีลักษณะท่าทาง สีหน้า อารมณ์ และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่เป็น

อวัจนภาษาในการสื่อสารมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับการสื่อสารแบบเผชิญหน้ามากที่สุด เพื่อให้ผู้รับสาร
รับรู้อารมณ์ ความรู้สึกที่ผู้ส่งสารส่งไปให้ได้ แม้ไม่ได้เห็นสีหน้า ท่าทาง หรืออารมณ์ของผู้ส่งสารด้วย
ตาตนเอง อวัจนภาษาต่าง ๆ ในสติกเกอร์ไลน์จึงช่วยเพิ่มความเข้าใจสารที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อได้
ชัดเจนยิ่งขึ้น

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “ลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์” เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบว่าสติกเกอร์ไลน์ที่เป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารในยุคสมัยใหม่ ปรากฏลักษณะไทยด้านใดบ้าง เนื่องจากในช่วงที่ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลนั้นมีชุดสติกเกอร์ไลน์ที่มีความน่าสนใจและเกี่ยวข้องกับลักษณะไทยในหลายด้าน อันเนื่องมาจากกระแสของละครไทยยุคใหม่ที่กำลังเป็นที่นิยม ส่งผลให้ผู้สร้างสติกเกอร์ไลน์สร้างสรรค์สติกเกอร์ไลน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับลักษณะไทยมากขึ้น ผู้ศึกษาจึงศึกษาข้อมูลเหล่านี้เพื่อให้ทราบว่าสติกเกอร์ไลน์ปรากฏลักษณะไทยด้านใดบ้าง โดยศึกษาทั้งลักษณะไทยในอวัจนภาษาและวัจนภาษารวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ด้วย

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลสติกเกอร์ไลน์ในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ.2561 รวมทั้งสิ้น 50 ชุด โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสติกเกอร์ไลน์ แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ ลักษณะไทยด้านวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ และความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

6.1 สรุปผลการศึกษา

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่

6.1.1 เพื่อศึกษาลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาและวัจนภาษาที่ปรากฏในสติกเกอร์ไลน์

ผลการศึกษาที่ได้ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ ผู้ศึกษาพบว่าลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาที่พบในสติกเกอร์ไลน์ มีทั้งหมด 9 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความเชื่อ แบ่งออกเป็น ความเชื่อเรื่องศาสนา ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความเชื่อเรื่องผี 2. ด้านประเพณี แบ่งออกเป็น ประเพณีระดับชาติและประเพณีท้องถิ่น 3. ด้านมารยาท แบ่งออกเป็น การไหว้และการกราบ 4. ด้านนาฏศิลป์ แบ่งออกเป็น นาฏศิลป์ชั้นสูงและนาฏศิลป์พื้นบ้าน 5. ด้านดนตรี แบ่งออกเป็น ดนตรีไทยมาตรฐานและดนตรีไทยพื้นบ้าน 6. ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ แบ่งออกเป็น เครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไปและเครื่องมือเครื่องใช้ที่แสดงอัตลักษณ์ท้องถิ่น 7. ด้านการแต่งกาย แบ่งออกเป็น การแต่งกายแบบไม่เป็นทางการและการแต่งกายแบบเป็นทางการ 8. ด้านอาหาร แบ่งออกเป็น อาหารที่เป็นที่รู้จักในประเทศและอาหารที่เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ และ 9. ด้านกีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน แบ่งออกเป็น การละเล่นพื้นบ้านและกีฬาระดับชาติ

ประเด็นที่ 2 ลักษณะไทยด้านวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ จากการศึกษาลักษณะไทยด้าน วจนภาษาที่พบในสติกเกอร์ไลน์ มีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1. ภาษาถิ่น แบ่งออกเป็น ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้ 2. ภาษาไทยโบราณ 3. คำพวน และ 4. สำนวนไทย แบ่งออกเป็น สำนวนเดิมและสำนวนใหม่

6.1.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของวจนภาษากับวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์

ผลการศึกษารความสัมพันธ์ของวจนภาษากับวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ มีดังนี้

ความสัมพันธ์ของวจนภาษาที่มีต่อวจนภาษา แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ โดยเรียงลำดับจาก ที่พบมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ 1. วจนภาษาที่มีวจนภาษาอธิบายความหมาย 2. วจนภาษาที่มีวจนภาษาซ้ำความหมาย 3. วจนภาษาปรากฏเพียงอย่างเดียว และ 4. วจนภาษาที่มีวจนภาษา ต่างความหมาย

6.2 อภิปรายผลการศึกษา

ผู้ศึกษาจำแนกผลการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ลักษณะไทยด้านวจนภาษาและ วจนภาษาที่พบในสติกเกอร์ไลน์ และความสัมพันธ์ของวจนภาษากับวจนภาษาที่พบในสติกเกอร์ไลน์

6.2.1 ลักษณะไทยด้านวจนภาษาและวจนภาษาที่พบในสติกเกอร์ไลน์

ผลการศึกษาลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์ที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้พบว่า เมื่อเปรียบเทียบวจนภาษากับวจนภาษาจากสติกเกอร์ไลน์ที่ผู้ศึกษาได้คัดเลือกมาทั้งหมด พบว่ามีวจนภาษาทั้งสิ้นจำนวน 1,870 ข้อความ ส่วนวจนภาษามีจำนวน 1,664 ข้อความ การพบ วจนภาษาจำนวนมากกว่าวจนภาษานั้นสอดคล้องกับหน้าที่ของสติกเกอร์ไลน์ที่เน้นการสื่อสารด้วย ภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ส่งสารและผู้รับสารที่ต้องการสื่อสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยไม่ต้องอาศัยการตีความมากนัก

อีกประการหนึ่ง การสื่อสารด้วยแอปพลิเคชันไลน์ มักเป็นการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการ ดังนั้น การมีภาพการ์ตูนน่ารัก สวยงาม จึงช่วยเพิ่มความน่าสนใจในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น ลดความเป็น ทางการลง อีกทั้งยังสามารถลดทอนความรุนแรงของข้อความที่ต้องการสื่อลงได้ เช่น หากพิมพ์ ข้อความสนทนาด้วยคำว่า “โกรธมาก” ก็กับการส่งสติกเกอร์ไลน์รูปคนกำลังโกรธ ข้อความจากการ พิมพ์ย่อมให้ความหมายที่รุนแรงกว่าการส่งสติกเกอร์ไลน์ที่เป็นภาพการ์ตูน

นอกจากนี้การที่จำนวนของวจนภาษามีมากกว่าวจนภาษานั้น เป็นเพราะวจนภาษาบาง ลักษณะสามารถใช้สื่อสารได้โดยไม่ต้องมีวจนภาษาอธิบาย ทั้งนี้การคัดเลือกสติกเกอร์ไลน์มา ศึกษา ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการคัดเลือกที่ทำให้ได้สติกเกอร์ไลน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับลักษณะไทยมาศึกษา ทั้งหมด จึงกล่าวได้ว่าลักษณะไทยด้านวจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์มีจำนวนมากกว่าลักษณะไทย ด้านวจนภาษา สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้ศึกษาได้ตั้งไว้ว่าลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์ส่วนใหญ่

ปรากฏในรูปแบบอวัจนภาษา ส่วนวัจนภาษามีหน้าที่เสริมอวัจนภาษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งการมองเห็นภาพตัวการ์ตูนที่มีสีสันยังช่วยให้ผู้รับสารสะดุดตาและให้ความสนใจกับภาพนั้น ๆ ได้มากกว่า การอ่านเพียงข้อความ ซึ่งอาจเลื่อนผ่านหรือคลาดสายตาไปได้โดยง่าย ส่งผลให้ผู้รับสารเข้าใจคลาดเคลื่อนหรืออาจไม่ได้รับข้อมูลที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

6.2.2 ความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์

การศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษานั้น ผลการศึกษาที่ได้พบว่ามีลักษณะของความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษา 4 ลักษณะ ซึ่งลักษณะความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาที่พบมากที่สุดคือ อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาอธิบายความหมาย พบจำนวน 917 ข้อความ จากทั้งหมด 1,870 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 49.98 ทั้งนี้ผลการศึกษาที่ได้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า อวัจนภาษาและวัจนภาษาในสติกเกอร์ไลน์ส่วนใหญ่ สัมพันธ์กันในลักษณะอวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาซ้ำความหมาย ทั้งนี้ผู้ศึกษาพบว่าเป็นเพราะการสร้างสรรคภาพการ์ตูนสติกเกอร์ไลน์ มีข้อจำกัดเรื่องขนาดของภาพการ์ตูน อีกทั้งยังต้องสื่อความหมายให้ได้ภายในภาพภาพเดียว โดยเฉพาะการสื่อความหมายอื่น ๆ ที่มากกว่าการสื่อสารด้วยถ้อยคำพื้นฐานอย่างการกล่าวทักทายหรือกล่าวลา ซึ่งยากต่อการถ่ายทอดออกมาเป็นภาพที่มีความละเอียดเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจได้ในทันที หรือภาพการ์ตูนบางลักษณะก็อาจตีความได้หลายความหมาย จนทำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน ดังนั้นการมีวัจนภาษาช่วยอธิบายความหมายของอวัจนภาษาจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้การสื่อสารด้วยสติกเกอร์ไลน์สัมฤทธิ์ผลและถูกต้องตามเจตนาของผู้ส่งสาร อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาอธิบายความหมายจึงเป็นความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาที่พบมากที่สุด

ส่วนลักษณะความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาที่พบน้อยที่สุดในสติกเกอร์ไลน์ คือ อวัจนภาษาที่มีวัจนภาษาต่างความหมาย พบเพียง 9 ข้อความ หรือเพียงร้อยละ 0.48 จากสติกเกอร์ไลน์ทั้งหมดที่นำมาศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการสื่อสารผ่านไลน์ไม่แสดงสีหน้า ท่าทาง และอารมณ์ของผู้ส่งสาร ดังนั้นการใช้ภาษาในลักษณะที่ซับซ้อน แตกต่าง ตรงกันข้าม เพื่อการประชดประชันหรือสร้างความตลกขบขัน ย่อมส่งผลให้ผู้รับสารต้องตีความมากขึ้น จึงไม่เหมาะสมกับช่องทางการสื่อสาร และอาจสร้างความเข้าใจผิดระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารได้

ผลการศึกษาลักษณะไทยในสติกเกอร์ไลน์ทั้งหมดที่ได้ศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การสื่อสารผ่านไลน์โดยใช้สติกเกอร์ไลน์นั้น โดยมากจะใช้วัจนภาษาเป็นเครื่องมือในการดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร เนื่องจากการรับรู้ด้วยการมองเห็นรวดเร็วกว่าการอ่าน จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้วัจนภาษาปรากฏเป็นจำนวนมากกว่าวัจนภาษา และส่งผลให้ลักษณะไทยด้านอวัจนภาษามีจำนวนมากกว่าวัจนภาษาด้วย อีกทั้งยังปรากฏอวัจนภาษาเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีวัจนภาษาปรากฏร่วม นั้นหมายความว่าอวัจนภาษาบางข้อความสามารถใช้สื่อสารให้เข้าใจได้โดยไม่ต้องมีวัจนภาษา

ในขณะที่เดียวกันอวัจนภาษาบางลักษณะก็ไม่สามารถสื่อสารให้ผู้รับสารเข้าใจได้ จึงจำเป็นต้องมีอวัจนภาษาเป็นส่วนช่วยขยายความเพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

สติ๊กเกอร์ไลน์ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือในการสื่อสารที่เน้นความสะดวกและรวดเร็วเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่การปรากฏลักษณะไทยจำนวนมากบนสติ๊กเกอร์ไลน์ ทั้งอวัจนภาษาและอวัจนภาษายังแสดงให้เห็นว่าสติ๊กเกอร์ไลน์นอกจากจะเป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารข้อความโดยทั่วไปแล้ว ยังเป็นช่องทางหนึ่งที่ใช้เผยแพร่ลักษณะไทยได้อย่างกลมกลืนและน่าสนใจ ด้วยการสร้างภาพจำเกี่ยวกับลักษณะไทยให้แก่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ในระหว่างการสื่อสาร

นอกจากนี้การมีสติ๊กเกอร์ไลน์ที่แสดงให้เห็นลักษณะไทย ยังสะท้อนให้เห็นกลวิธีการนำเสนอลักษณะไทยในช่องทางการสื่อสารที่เป็นสากลมากยิ่งขึ้น โดยเน้นให้ปรากฏในรูปแบบอวัจนภาษาทำให้ผู้สื่อสารสามารถใช้สื่อสารได้ทั่วไปแม้จะไม่เข้าใจภาษาไทย ส่งผลให้ลักษณะไทยที่แม้แต่คนไทยเองอาจมองว่าไม่ร่วมสมัยหรือไม่สอดคล้องกับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น เมื่อนำมาใช้ในสื่อสมัยใหม่โดยปรับเปลี่ยนภาพจากความเป็นไทยแท้ ๆ ให้มีความร่วมสมัยผสมผสานศิลปะการวาดการ์ตูนในรูปแบบต่าง ๆ ที่น่าสนใจ แล้วสอดแทรกความเป็นไทยเอาไว้ซึ่งช่วยสร้างความน่าสนใจในการสื่อสารให้เพิ่มมากขึ้นโดยไม่ทำให้รู้สึกถึงความล้าสมัย

สติ๊กเกอร์ไลน์ นับเป็นสื่อในโลกการสื่อสารสมัยใหม่ที่มีส่วนช่วยให้สถานการณ์ในการสื่อสารมีความเสมือนจริงและความคล้ายคลึงกับการสนทนาแบบเผชิญหน้ามากที่สุด ผู้สร้างสติ๊กเกอร์ไลน์จึงสร้างภาพการ์ตูนให้มีสีหน้า ท่าทาง เพื่อแสดงอารมณ์ โดยอาจนำอวัจนภาษามาประกอบกับอวัจนภาษาเพื่อช่วยอธิบายความหมายของสติ๊กเกอร์ให้ชัดเจนและถูกต้อง

การมีสติ๊กเกอร์ไลน์เป็นส่วนหนึ่งในบทสนทนา จึงเป็นการจำลองสีหน้า ท่าทาง และอารมณ์ให้ผู้รับสารเห็น เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ลักษณะของภาพสติ๊กเกอร์ไลน์ที่ผู้รับสารเห็นนั้นอาจเป็นความคิด ความรู้สึกของผู้ส่งสารจริงหรือไม่จริงก็ได้ เพราะเป็นเรื่องที่ผู้รับสารไม่สามารถทราบได้ เนื่องจากเป็นการสนทนาผ่านสื่อสังคมที่ไร้การเผชิญหน้า การสื่อสารเช่นนี้จึงเป็นสถานการณ์การสื่อสารรูปแบบใหม่ในชีวิตวิถีใหม่ที่มีการดำเนินชีวิตหลาย ๆ ด้านผ่านสื่อสังคมเพิ่มมากขึ้น และน่าจะดำเนินไปเป็นชีวิตวิถีปกติในอนาคต

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 ศึกษาลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาและอวัจนภาษาที่ปรากฏในสื่ออื่น ๆ เช่น รายการโทรทัศน์ เพจเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

6.3.2 ศึกษาความสัมพันธ์ของอวัจนภาษากับวัจนภาษาที่ปรากฏในสื่ออื่น ๆ เช่นรายการโทรทัศน์ เพลงเฟซบุ๊ก หรือแอปพลิเคชันอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

6.3.3 ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะไทยด้านอวัจนภาษาและอวัจนภาษาที่ปรากฏในช่องทางต่าง ๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมศิลปากร. (2547). **สุนทรียศาสตร์ ทฤษฎีแห่งวิจิตรศิลปการ**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. (2561). **การรณรงค์ส่งเสริมการใช้ “ผ้าไทย” มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม**. สำนักงานกิจการโรมพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์: ม.ป.ท.
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. (2562). **อาหารไทย มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักงานกิจการโรมพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์: ม.ป.ท.
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. (2564). **เทศกาล การแสดงศิลปวัฒนธรรม ประเพณีทั่วไทย 2564**. สำนักงานกิจการโรมพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์: ม.ป.ท.
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. (2562). **โขน : มรดกวัฒนธรรมของมนุษยชาติ**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2535). **ความหมายและขอบข่ายวัฒนธรรมพื้นบ้าน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกษร สุนทรเสรี. (2536). **งานเสื้อผ้าและการแต่งกาย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไซสิริ ปราโมช ณ อยุธยา. (2537). **การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2528). **รายงานการสัมมนาเรื่องเอกลักษณ์ของชาติกับการพัฒนาชาติไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- ศีกฤทธิ ปราโมช และคณะ. (2551). **ลักษณะไทย ศิลปะการแสดง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จันทนา เพชรพรหม. (2548). "การนำเสนอเอกลักษณ์ “ความเป็นไทย” ในรายการคุณพระช่วย." **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.

- ชรินทร์ ผ่องสวัสดิ์. (2556). "คติความเชื่อเกี่ยวกับการบูชารุกขเทวดาในสังคมไทยมีอิทธิพลมาจากศาสนาฮินดูหรือพุทธศาสนาแค่ไหน." **วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 15, 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม): 11.
- ณัฐชนน คำนวน. (2558). "ความเป็นไทย" ในแบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551." **ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**.
- เดือน คำดี. (2545). **ศาสนศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนิต อยู่โพธิ์. (2534). **รามเกียรติ์**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ธวัช ปุณโณทก. (2536). **ภาษาถิ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นนทนันท์ พงษ์พีเชิร. (2555). "ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อเรื่องบุญ-บาป ในพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนครปฐม." **ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- พัทธยา จิตต์เมตตา. (2523). "อวัจนสารในวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี." **ปริญยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**.
- พิมพ์เดือน จาตุรงค์กุล. (2550). **มัลติมีเดียเพื่องานนิเทศศาสตร์**. ใน **เอกสารประกอบการสอน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต**.
- พิมพ์วดี จันทร์โกศล. (2557). "กระบวนการถ่ายทอดนาฏศิลป์ไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." **ดุชนิพนธ์ ปรึชญาดุชนิพนธ์ บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**.
- ภาณุวัฒน์ กองราช. (2554). "การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในวิทยาลัยนวัตกรรม." **มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**.
- ภาวิน ผ่าจินดา. (2560). "การสื่อสารความหมายของสติ๊กเกอร์ไลน์บนไลน์แอปพลิเคชันและมุมมองของผู้ใช้บริการเพื่อนำไปสู่การจัดตั้งธุรกิจสติ๊กเกอร์ไลน์." **การค้นคว้าอิสระนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจบัณฑิตเชิงและการผลิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ**.
- มณฑาทิพย์ เรืองแก้ว. (2551). "การศึกษาภาษาในบทสนทนาของตัวละครเอกในนวนิยายของ กนกวลี พจนปกรณ์." **ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**.
- มารยาท ลิปิพัฒน์วิทย์. (2543). "ความเป็นไทยในโฆษณาการบินไทย." **วารสารศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารสื่อสารมวลชน) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**.

- รัตนาวดี เกียรตินิยมศักดิ์. (2539). "มณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์: กรณีศึกษา www.pantip.com และ www.sanook.com." วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสื่อมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เลิศศิริ เตโชภิววัฒนกุล. (2550). "ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร." ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์ศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรรณภา พูนพาณิชย์ มลฤดี ลีวเฉลิมวงศ์ และนภาพร อุ่นชัย. (2547). **ชีวิตและวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ.
- วิมณาย ดีสุวรรณ. (2550). "ความเข้าใจคำพวนของเด็กไทย." วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิภูษา สังข์ศิลป์ชัย. (2555). "การศึกษาวรรณศิลป์และเอกลักษณ์ความเป็นไทยในบทอาขยาน." ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิศปต์ย์ ชัยช่วย. (2560). "การใช้ LINE ของผู้สูงอายุ: การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา." **Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**, 10, 1 (มกราคม-เมษายน): 907.
- ศิริพร แซ่ลิ้ม. (2558). "พฤติกรรมการใช้ไลน์แอปพลิเคชันของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร." วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. (2540). **การเขียนเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2550). **มารยาทไทย**. บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด: ม.ป.ท.
- สิริวรรณ นันทจันทุล. (2543). **การเขียนเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุจิตรา สุคนธ์ทรัพย์. (2540). "การวิเคราะห์คุณลักษณะไทย คุณค่า และกระบวนการถ่ายทอดศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวแบบไทย : กระบี่กระบอง." ปริญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธี พลพงษ์ และคณะ. (2550). **สื่อและเทคโนโลยี. ชุดความรู้ด้านนิเทศศาสตร์. ใน โครงการตำรา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร.
- สุรลักษณ์ วีระโจง. (2550). "การออกแบบอีโมติคอนสื่ออารมณ์ ความรู้สึกที่มีความเป็นไทย." ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

แสงอรุณ รัตกลีกร. (2551). **ลักษณะไทย วัฒนธรรมพื้นบ้าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

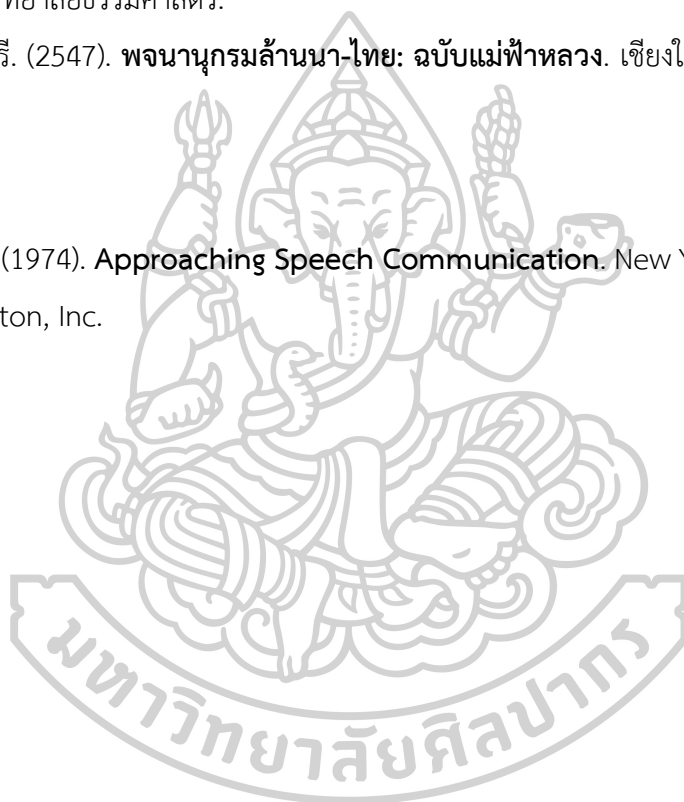
อวยพร พานิช และคณะ. (2548). **ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อาหมัดอัลซารีย์ มูเก็ม. (2559). "ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ที่มีความสัมพันธ์ต่อวิถีชีวิตของชนกลุ่มชาติพันธุ์เขมรบนพื้นที่บ้านจารย์ อำเภอสังขละ จังหวัดสุรินทร์." การวิจัยเฉพาะเรื่อง หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาบัณฑิตอาสาสมัคร วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ปวญอิ่งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อุดม รุ่งเรืองศรี. (2547). **พจนานุกรมล้านนา-ไทย: ฉบับแม่ฟ้าหลวง**. เชียงใหม่: มิ่งเมือง.

ภาษาอังกฤษ

Burgoon, M. (1974). **Approaching Speech Communication**. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	วลัยลักษณ์ โปธ้ออำ
วัน เดือน ปี เกิด	15 ตุลาคม 2533
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2551 โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ. 2552 ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2559 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

